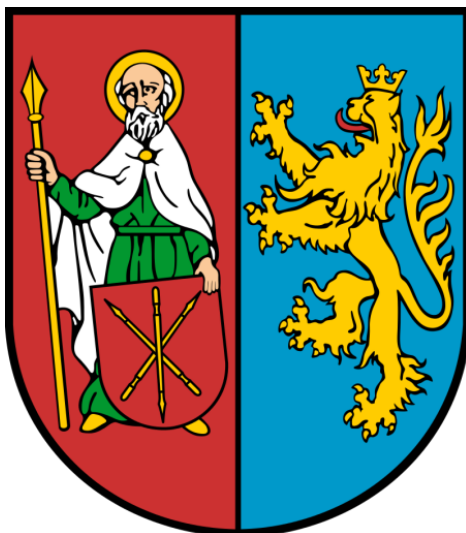

eko-precyzja

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU ZAMOJSKIEGO
ZA LATA 2023-2024**

Zamość 2025

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

1.	Wykaz skrótów	4
2.	Wstęp.....	5
2.1.	Podstawa prawna	5
2.2.	Okres sprawozdawczy	5
2.3.	Źródła danych	5
2.4.	Zakres opracowania	6
3.	Charakterystyka powiatu zamojskiego	7
3.1.	Położenie	7
3.2.	Komunikacja	11
3.3.	Demografia	12
3.4.	Energetyka, sieć gazowa, sieć ciepłownicza	15
3.4.1.	Sieć energetyczna	15
3.4.2.	Sieć gazowa	15
3.4.3.	Sieć ciepłownicza	18
3.5.	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	18
3.6.	Klimat.....	20
3.7.	Wody powierzchniowe i podziemne	21
3.8.	Zasoby przyrodnicze	25
3.9.	Budowa geologiczna i zasoby kopalin.....	31
3.10.	Gleby	36
4.	Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego za lata 2023-2024 ..	38
4.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	38
4.2.	Zagrożenie hałasem	60
4.3.	Pola elektromagnetyczne	80
4.4.	Gospodarowanie wodami	85
4.5.	Gospodarka wodno-ściekowa	94
4.6.	Zasoby geologiczne.....	105
4.7.	Gleby	107
4.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	110
4.9.	Zasoby przyrodnicze	118
4.10.	Zagrożenia poważnymi awariami	128
5.	Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	133
6.	Ocena systemu monitoringu.....	136
7.	Podsumowanie lat 2023-2024	141
	Spis tabel	144
	Spis rysunków.....	145

Wykaz skrótów

b.d.	brak danych
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
BDO	Baza Danych o Produktach i Opakowaniach oraz o Gospodarce Odpadami
FDS	Fundusz Dróg Samorządowych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWPd	Jednolita Część Wód Podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPZPO	Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEC	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGK	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PoliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
POKza	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSG	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PWiK	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RFIL	Rządowy Funduszu Inwestycji Lokalnych
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ZDR	Zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZDP	Zarząd Dróg Powiatowych
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
ZZR	Zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2024.54 t.j.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza, co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Ostatni Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego został przyjęty Uchwałą nr XXIV/288/2021 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”.

Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na terenie powiatu zamojskiego. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla Powiatu Zamojskiego. Raport obejmuje okres od **01 stycznia 2023 – 31 grudnia 2024 r.**

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z:

- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Starostwa Powiatowego w Zamościu,
- Urzędu Gminy Adamów,
- Urzędu Gminy Grabowiec,
- Urzędu Gminy Komarów-Osada,
- Urzędu Miasta i Gminy Krasnobród,
- Urzędu Gminy Łabunie,
- Urzędu Gminy Miączyn,
- Urzędu Gminy Nielisz,
- Urzędu Gminy Radecznica,
- Urzędu Gminy Sitno,
- Urzędu Gminy Skierbieszów,
- Urzędu Miasta i Gminy Szczepieszyn,
- Urzędu Gminy Stary Zamość,

- Urzędu Gminy Sułów,
- Urzędu Gminy Zamość,
- Urzędu Miasta i Gminy Zwierzyniec,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatura Zamość,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie,
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Lublinie,
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Lublinie,
- Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu,
- Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Lublinie,
- Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie,
- Nadleśnictwa Strzelce,
- Nadleśnictwa Krasnystaw,
- Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zamościu,
- Miejskiego Zakładu Komunalnego w Zamościu,
- PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość.

1.4. Zakres opracowania

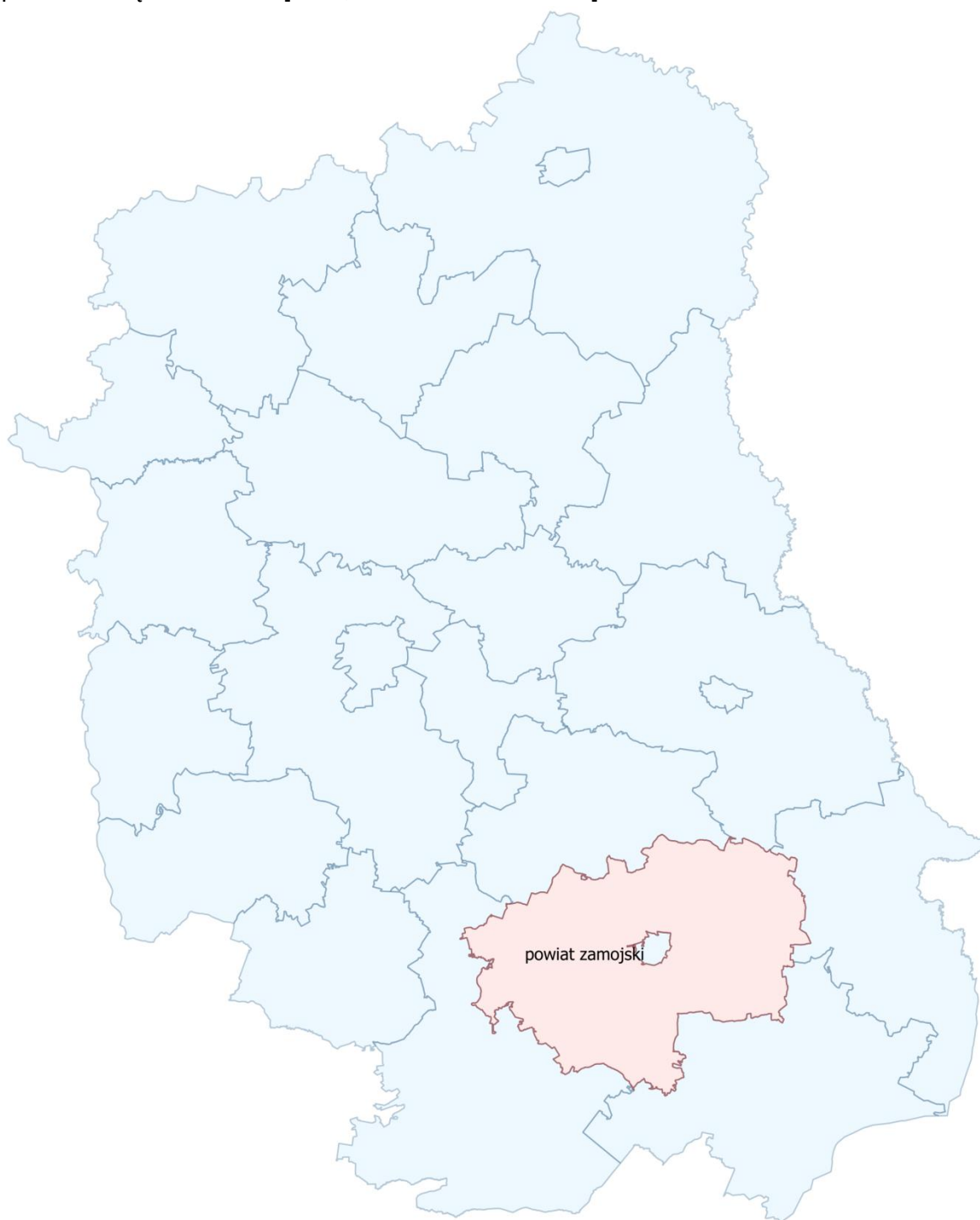
W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka powiatu zamojskiego,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka powiatu zamojskiego

2.1. Położenie

Powiat zamojski położony jest w południowej części województwa lubelskiego. Powiat od północy graniczy z powiatami krasnostawskim i chełmskim, od wschodu z powiatem hrubieszowskim, od strony południowo-wschodniej z powiatem tomaszowskim, natomiast od strony południowo-zachodniej i zachodniej z powiatem biłgorajskim. Powiat Zamojski ma powierzchnię 187 031 ha [GUS, stan na 31.12.2024 r.].

Rysunek 1. Położenie powiatu zamojskiego na tle województwa lubelskiego

źródło: opracowanie własne

Siedzibą powiatu jest miasto Zamość, posiadające status miasta na prawach powiatu. W skład powiatu zamojskiego wchodzi 15 gmin, w tym 3 gminy miejsko-wiejskie oraz 12 gmin wiejskich:

– **Miasto Krasnobród**

gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w południowej części powiatu, o powierzchni 12 689 ha – co daje 6,8% powierzchni całego powiatu.

– **Miasto Szczepietyn**

gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w zachodniej części powiatu, o powierzchni 12 350 ha – co daje 6,6 % powierzchni całego powiatu.

– **Miasto Zwierzyniec**

gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w południowo-zachodniej części powiatu, o powierzchni 15 355 ha – co daje 8,2 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Adamów**

gmina wiejska zlokalizowana w południowej części powiatu, o powierzchni 11 066 ha – co daje 5,9 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Grabowiec**

gmina wiejska zlokalizowana w północno-wschodniej części powiatu, o powierzchni 12 847 ha – co daje 6,9 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Komarów-Osada**

gmina wiejska zlokalizowana w wschodniej części powiatu, o powierzchni 12 380 ha – co daje 6,6 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Łabunie**

gmina wiejska zlokalizowana w wschodniej części powiatu, o powierzchni 8 731 ha – co daje 4,7 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Miączyn**

gmina wiejska zlokalizowana w wschodniej części powiatu, o powierzchni 15 607 ha – co daje 8,3 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Nielisz**

gmina wiejska zlokalizowana w północnej części powiatu, o powierzchni 11 226 ha – co daje 6 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Radecznica**

gmina wiejska zlokalizowana w zachodniej części powiatu, o powierzchni 10 995 ha – co daje 5,9 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Sitno**

gmina wiejska zlokalizowana w wschodniej części powiatu, o powierzchni 11 174 ha – co daje 6 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Skierbieszów**

gmina wiejska zlokalizowana w północnej części powiatu, o powierzchni 13 921 ha – co daje 7,4 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Sułów**

gmina wiejska zlokalizowana w północno-zachodniej części powiatu, o powierzchni 9 324 ha– co daje 5 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Stary Zamość**

gmina wiejska zlokalizowana w północnej części powiatu, o powierzchni 9 751 ha – co daje 5,2 % powierzchni całego powiatu.

– **Gmina Zamość**

gmina wiejska zlokalizowana w centralnej części powiatu, o powierzchni 19 613 ha– co daje 10,5 % powierzchni całego powiatu.

Rysunek 2. Położenie gmin na tle powiatu zamojskiego

źródło: opracowanie własne

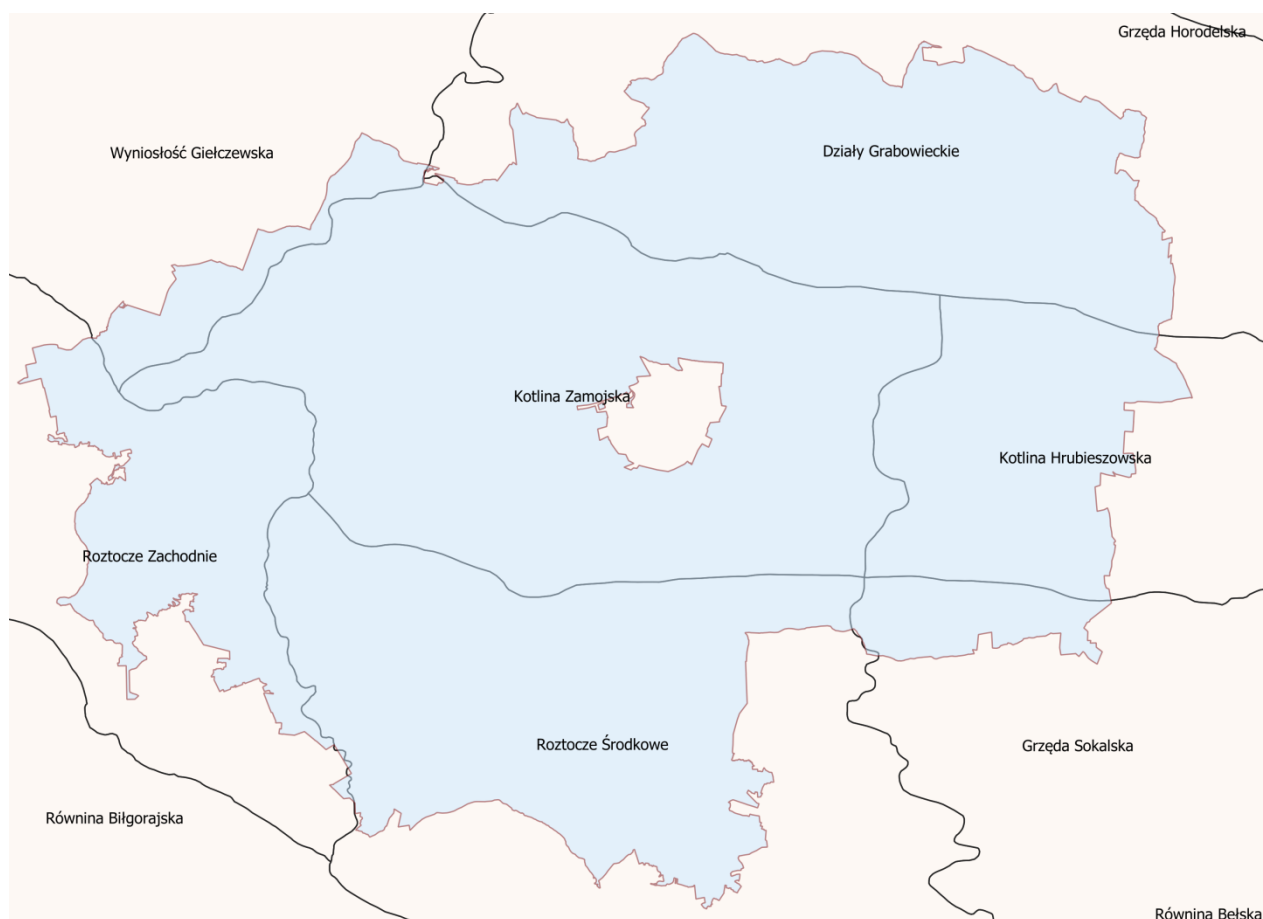
Według fizyczno – geograficznej regionalizacji wg prof. Solona (2018 r.) powiat zamojski umiejscowiony jest w następujących jednostkach:

1. Megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa

- Prowincja Wyżyny Polskie
 - Podprowincja Wyżyny Lubelsko-Lwowska
 - Makroregion Wyżyna Lubelska
 - Mezonegion Wyniosłość Giełczewska
 - Mezonegion Działy Grabowieckie
 - Mezonegion Kotlina Zamojska
 - Makroregion Roztocze
 - Mezonegion Roztocze Zachodnie
 - Mezonegion Roztocze Środkowe

2. Megaregion Niż Wschodnioeuropejski

- Prowincja Wyżyny Ukraińskie
 - Podprowincja Wyżyna Wołyńsko-Podolska
 - Makroregion Wyżyna Wołyńska
 - Mezonegion Kotlina Hrubieszowska
 - Mezonegion Grzęda Sokalska.

Rysunek 3. Położenie powiatu zamojskiego na tle regionów fizycznogeograficznych

źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych, opracowanie własne

2.2. Komunikacja

2.2.1. Sieć drogowa

Sieć komunikacyjna powiatu współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona z:

- dróg krajowych o łącznej długości 90,543 km:
 - DK17 (Warszawa) Zakręt – Garwolin – Ryki – Kurów – Lublin – Piaski – Krasnystaw – Zamość – Tomaszów Lubelski – Bełzec – Hrebenne – granica państwa (w granicach powiatu 28,784 km.),
 - DK74 Walichnowy k/Wielunia [węzeł z S8] – Bełchatów – Piotrków Trybunalski – Kielce – Opatów – Kraśnik – Janów Lubelski – Frampol – Szczepieszyń – Zamość – Hrubieszów – Zosin (w granicach powiatu 61,759 km),
- dróg wojewódzkich o łącznej długości 103,765 km:
 - DW 837 o długości 21,304 km,
 - DW 843 o długości 19,797 km,
 - DW 848 o długości 17,044 km,
 - DW 849 o długości 29,784 km,
 - DW 858 o długości 15,836 km,
- 128 dróg powiatowych o łącznej długości 783,001 km,
- dróg gminnych,
- dróg wewnętrznych.

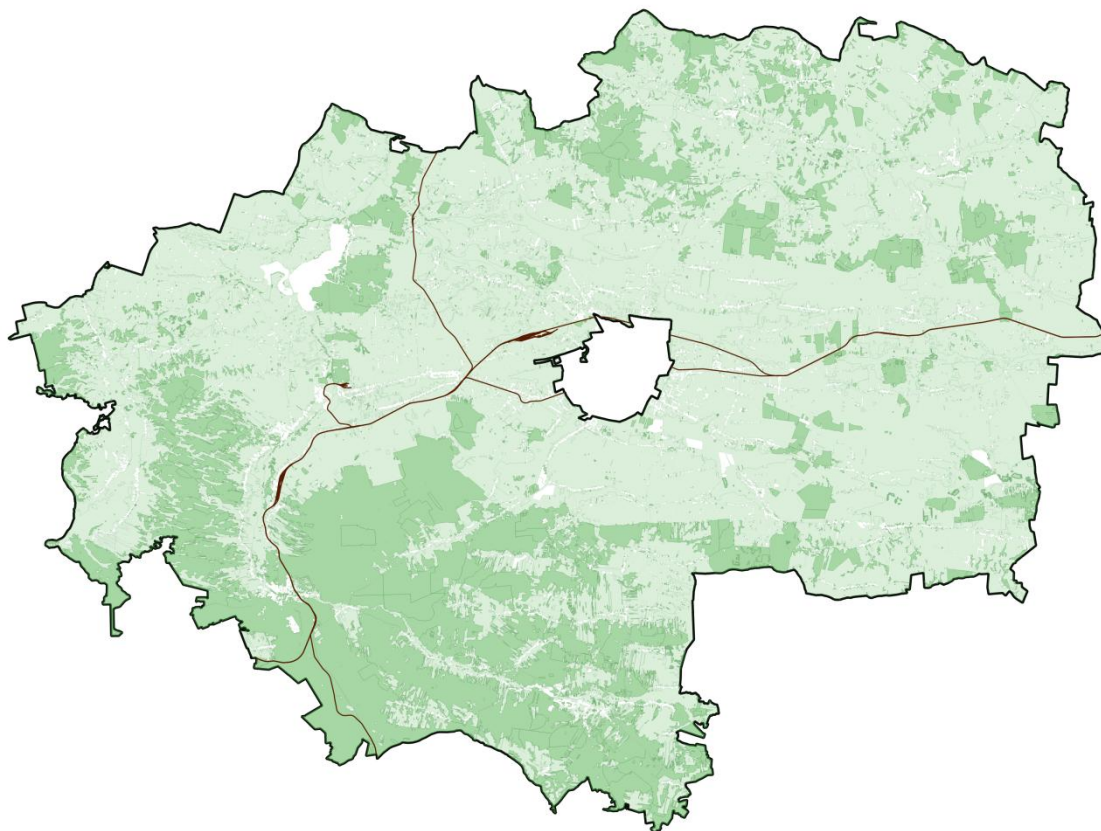

Rysunek 4. Układ głównych dróg na terenie powiatu zamojskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

2.2.2. Sieć kolejowa

Przez teren powiatu przebiega również szerokotorowa linia kolejowa nr 65 przeznaczona do transportu towarowego, relacji Most na rzece Bug /Hrubieszów przejście graniczne/ – Sławków.

Rysunek 5. Układ linii kolejowych w powiecie zamojskim

źródło: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., opracowanie własne

2.3. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2024 roku liczba ludności w powiecie wynosiła 100 017 osób, z czego 49 289 stanowili mężczyźni, natomiast 50 728 kobiety. Powierzchnia powiatu zamojskiego wynosi 1 870 km², co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 53,5 os./km². Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane demograficzne

Gmina	Liczba ludności ogółem [osoba]	Liczba mężczyzn [osoba]	Liczba kobiet [osoba]	Saldo migracji wewnętrznych [osoba]	Saldo migracji zagranicznych [osoba]	Przyrost naturalny ogółem [osoba]
Powiat	100 017	49 289	50 728	-114	24	-669
Adamów	4 365	2 211	2 154	-16	2	-53
Grabowiec	3 530	1 781	1 749	7	0	-43
Komarów-Osada	4 392	2 174	2 218	-28	2	-21

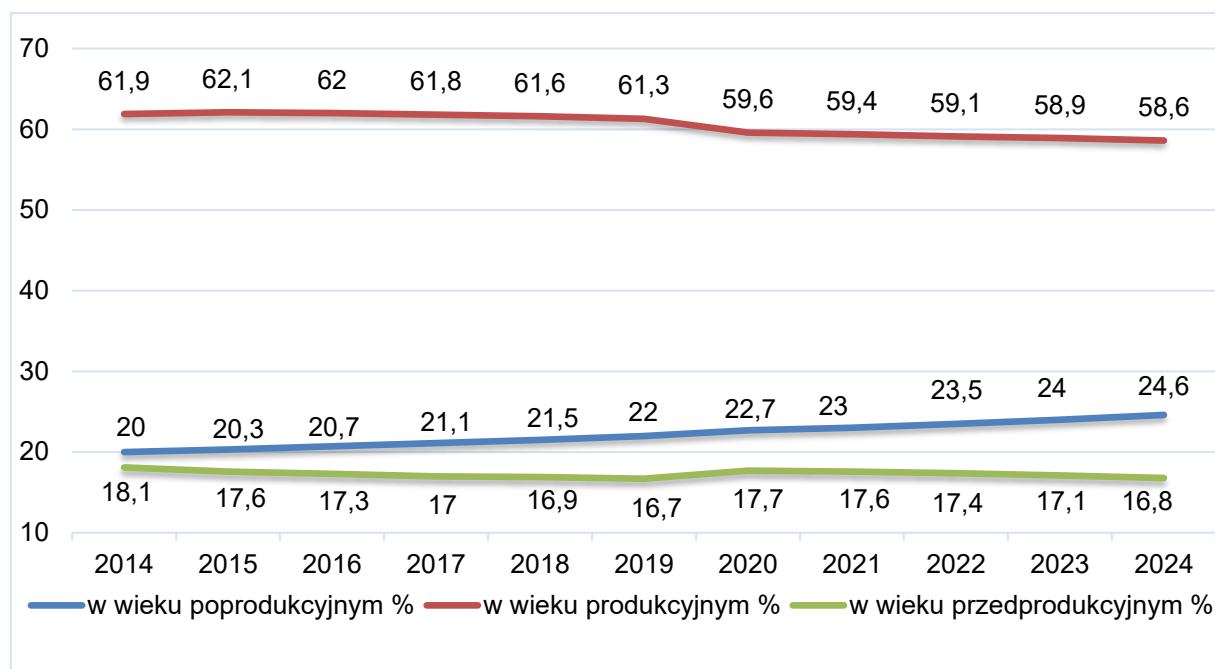
Gmina	Liczba ludności ogółem [osoba]	Liczba mężczyzn [osoba]	Liczba kobiet [osoba]	Saldo migracji wewnętrznych [osoba]	Saldo migracji zagranicznych [osoba]	Przyrost naturalny ogółem [osoba]
Krasnobród	6 621	3 324	3 297	-23	4	-49
Łabunie	5 844	2 870	2 974	2	1	-42
Miączyn	4 912	2 488	2 424	-38	-4	-53
Nielisz	5 038	2 465	2 573	-14	2	-27
Radecznica	4 980	2 467	2 513	-44	1	-39
Sitno	6 510	3 252	3 258	15	2	-32
Skierbieszów	4 643	2 306	2 337	-28	1	-29
Stary Zamość	4 772	2 390	2 382	-8	1	-23
Sułów	4 003	1 927	2 076	-11	1	-33
Szczebrzeszyn	10 406	5 028	5 378	-35	1	-101
Zamość	23 997	11 732	12 265	132	8	-65
Zwierzyniec	6 004	2 874	3 130	-25	2	-59

źródło: GUS

Tabela 2. Liczba ludności Powiatu Zamojskiego w latach 2014-2024

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2014	55 239	53 538	108 777
2015	55 034	53 359	108 393
2016	54 810	53 118	107 928
2017	54 604	52 961	107 565
2018	54 242	52 693	106 935
2019	52 318	53 804	106 122
2020	53 373	51 981	103 183
2021	51 751	50 430	102 181
2022	51 341	50 047	101 388
2023	51 046	49 707	100 753
2024	50 728	49 289	100 017

źródło: GUS

Rysunek 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem (stan na 31.12.2024 r.)

źródło: GUS, opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie maleje, na co wpływ mają utrzymujące się stale na ujemnym poziomie przyrost naturalny. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się w zmniejszającej się dynamicznie populacji osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Ilość osób w wieku produkcyjnym utrzymuje na przestrzeni lat na podobnym poziomie. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym. Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie powiatu zamojskiego zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Bezrobocie na terenie powiatu zamojskiego w latach 2022-2024

Wskaźnik	Jednostka miary	2022	2023	2024
Bezrobotni zarejestrowani wg płci				
Ogółem	osoba	3 316	3 208	3 198
Mężczyźni	osoba	1 626	1 579	1 661
Kobiety	osoba	1 690	1 629	1 537
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym				
Ogółem	%	5,5	5,4	5,5
Mężczyźni	%	5,0	4,9	5,2
Kobiety	%	6,2	6,0	5,8

źródło: GUS

2.4. Energetyka, sieć gazowa, sieć ciepłownicza

2.4.1. Sieć energetyczna

Dystrybucją energii elektrycznej na terenie powiatu zamojskiego zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość. Podstawowe dane zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 4. Długość istniejących linii WN, SN i nN wraz z mocami zainstalowanych w stacjach transformatorów

Parametr		Długość	
		2023 r.	2024 r.
Długość linii WN 110 kV [km]	napowietrzne	199,77	199,77
	kablowe	0	0
Stacje transformatorowe 110/15 kV [szt.]		5	5
Moc zainstalowanych trans. 110/SN [MVA]		186	186
Długość linii SN 15 kV [km]	napowietrzne	1 298,86	1 298,96
	kablowe	421,45	445,20
Długość linii nN 0,4 kV (bez przyłączy) [km]	napowietrzne	1 434,97	1 436,79
	kablowe	1 174,85	1 249,80
Długość przyłączy nN [km]	napowietrzne	664,73	650,64
	kablowe	749,27	789,43
Stacje transformatorowe 15/0,4 kV [szt.]	słupowe	1 053	1 063
	wnętrzowe	329	341
Moc zainstalowanych transf. 15/0,4 kV [kVA]		216 103	221 138

źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość

Tabela 5. Parametry urządzeń obcych (będących na majątku Odbiorcy)

Parametr		Długość	
		2023 r.	2024 r.
Długość linii SN 15 kV [km]	napowietrzne	5,74	5,74
	kablowe	30,82	32,43
Stacje transformatorowe 15/0,4 kV [szt.]	słupowe	23	24
	wnętrzowe	82	87
Moc zainstalowanych transf. 15/0,4 kV [kVA]		92 323	99 123

źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość

2.4.2. Sieć gazowa

Dystrybucją gazu ziemnego na terenie powiatu zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o., Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie.

Tabela 6. Parametry sieci gazowej na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Powiat Zamojski			Gazociągi bez przyłączy gazowych (w metrach)				Czynne przyłącza gazowe (w sztukach)				Czynne przyłącza gazowe (w metrach)		
Rodzaj	Teryt.	Gmina	Niskie (do 10 kPa włącznie)	Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa)	Wysokie (powyżej 1,6 MPa)	Ogółem [m]	Niskie (do 10 kPa włącznie)	Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa)	Ogółem [szt.]	Do budynków mieszk. [szt.]	Niskie (do 10 kPa włącznie)	Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa)	Ogółem [m]
2023													
Miasto	0620044	Krasnobród	-	32 945	303	33 248	-	836	836	785	-	14 719	14 719
Obszar wiejski	0620045	Krasnobród	-	35 199	10 456	45 655	-	530	530	510	-	10 508	10 508
Gmina wiejska	0620012	Adamów	-	60 095	11 089	71 184	-	848	848	787	-	17 404	17 404
	0620022	Grabowiec	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	-
	0620032	Komarów- Osada	-	61 644	7 275	68 919	-	870	870	834	-	15 847	15 847
	0620052	Łabunie	-	86 368	9 397	95 765	-	1 346	1 346	1 246	-	24 869	24 869
	0620062	Miączyn	-	35 856	13 896	49 752	-	445	445	427	-	10 770	10 770
	0620072	Nielisz	-	6 107	-	6 107	-	62	62	62	-	1 800	1 800
	0620082	Radecznica	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	-
	0620092	Siłno	-	101 677	12 945	11 4625	-	1285	1285	1 215	-	25 420	25 420
	0620102	Skierbieszów	-	327	-	327	-	3	3	3	-	29	29
	0620112	Stary Zamość	-	97 000	8 709	105 709	-	1 128	1 128	1 069	-	27 858	27 858
	0620122	Sułów	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	-
	0620142	Zamość	-	264 083	11 255	275 338	-	5 103	5 103	4 573	-	86 735	86 735
Miasto	0620134	Szczebrzeszyn	-	21 738	-	21 738	-	403	403	310	-	3 878	3 878
	0620154	Zwierzyniec	-	26 683	551	27 234	-	614	614	549	-	12 476	12 476
Obszar wiejski	0620135	Szczebrzeszyn	-	10 478	-	10 478	-	107	107	100	-	1 889	1 889
	0620155	Zwierzyniec	-	28 209	6 581	34 790	-	363	363	354	-	9 508	9 508
Suma			0	868 409	92 460	960 869	0	13 943	13 943	12 824	0	263 710	263 710

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego za lata 2023-2024

Powiat Zamojski			Gazociągi bez przyłączy gazowych (w metrach)				Czynne przyłącza gazowe (w sztukach)				Czynne przyłącza gazowe (w metrach)		
Rodzaj	Teryt.	Gmina	Niskie (do 10 kPa włącznie)	Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa)	Wysokie (powyżej 1,6 MPa)	Ogółem [m]	Niskie (do 10 kPa włącznie)	Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa)	Ogółem [szt.]	Do budynków mieszk. [szt.]	Niskie (do 10 kPa włącznie)	Średnie (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa)	Ogółem [m]
2024													
Miasto	0620044	Krasnobród	-	33 001	303	33 304	-	858	858	807	-	15 254	15 254
Obszar wiejski	0620045	Krasnobród	-	35 363	10 456	45 819	-	537	537	518	-	10 846	10 846
Gmina wiejska	0620012	Adamów	-	60 095	11 089	71 184	-	854	854	802	-	18 016	18 016
	0620022	Grabowiec	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	0
	0620032	Komarów- Osada	-	61 645	7 275	68 920	-	873	873	774	-	16 061	16 061
	0620052	Łabunie	-	86 373	9 397	95 770	-	1 363	1 363	1 263	-	25 491	25 491
	0620062	Miączyn	-	35 857	13 896	49 753	-	446	446	428	-	10 841	10 841
	0620072	Nielisz	-	6 013	-	6 013	-	62	62	62	-	1 800	1 800
	0620082	Radecznica	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	0
	0620092	Sitno	-	101 678	12 945	114 626	-	1 312	1 312	1 241	-	26 066	26 066
	0620102	Skierbieszów	-	1 819	-	1 819	-	12	12	12	-	106	106
	0620112	Stary Zamość	-	97 001	8 709	105 710	-	1 142	1 142	1 082	-	28 352	28 352
	0620122	Sułów	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	0
	0620142	Zamość	-	264 318	11 255	275 573	-	5 188	5 188	4 657	-	90 301	90 301
Miasto	0620134	Szczebrzeszyn	-	21 740	-	21 740	-	421	421	325	-	4 611	4 611
	0620154	Zwierzyniec	-	26 630	551	27 181	-	616	616	551	-	12 641	12 641
Obszar wiejski	0620135	Szczebrzeszyn	-	10 478	-	10 478	-	107	107	102	-	2 013	2 013
	0620155	Zwierzyniec	-	28 209	6 581	34 790	-	367	367	358	-	9 576	9 576
Suma			0	870 220	92 460	962 680	0	14 158	14 158	12 982	0	271 975	271 975

źródło: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o., Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie

2.4.3. Sieć ciepłownicza

Na terenie powiatu zamojskiego sieć ciepłownicza przedstawia się następująco.

Tabela 7. Charakterystyka sieci ciepłej na terenie powiatu zamojskiego w 2023 roku¹

Parametr	Jednostka	2023 r.
kotłownie ogółem	szt.	63
długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	km	9,5
długość przyłączy do budynków	km	7,7
sprzedaż energii ciepłej w ciągu roku ogółem	GJ	21 099

źródło: GUS

2.5. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

W 2024 roku całkowita długość sieci wodociągowej na terenie powiatu zamojskiego wynosiła 1 144,5 km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 21 485 sztuk. Z sieci wodociągowej w 2023 roku korzystało 58,9 % ludności. Pozostali mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z prywatnych studni.

Tabela 8. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu zamojskiego, stan na 2024 r.

Nazwa gminy	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwu domowemu [dam ³]	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%] ²
Adamów	58,7	955	58,4	50,6
Grabowiec	24,0	615	46,8	41,2
Komarów-Osada	53,4	997	84,5	53,8
Krasnobród	48,6	2 162	166,0	89,7
Łabunie	3,3	98	26,4	7,1
Miączyn	1,4	12	4,0	3,2
Nielisz	102,5	1 612	141,8	64,4
Radecznica	108,7	1 815	147,5	87,5
Sitno	53,2	943	57,3	47,4
Skierbieszów	107,1	1 508	191,4	75,3
Stary Zamość	99,5	1 696	196,6	88,8
Sułów	119,1	1 418	118,0	84,4
Szczebrzeszyn	107,7	3 061	235,7	88,6
Zamość	141,2	2 823	222,4	41,4

¹ Dane za 2024 rok zostaną udostępnione w GUS z dniem 03.10.2025 r.

² Dane za 2023 rok, ponieważ za 2024 r. zostaną udostępnione w GUS z dniem, 17.10.2025 r.

Nazwa gminy	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwu domowemu [dam ³]	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%] ²
Zwierzyniec	116,1	1 170	147,8	89,8
POWIAT	1 144,5	21 485	1 844,6	58,9

źródło: GUS

W 2024 roku łączna długość sieci kanalizacji wynosiła 307,4 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest 5 979 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z kanalizacji sanitarnej w 2023 roku korzystało 19,5 % ludności. Sieć kanalizacyjna na terenie powiatu kształtuje się na słabym poziomie.

Tabela 9. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu zamojskiego, stan na 2024 r.

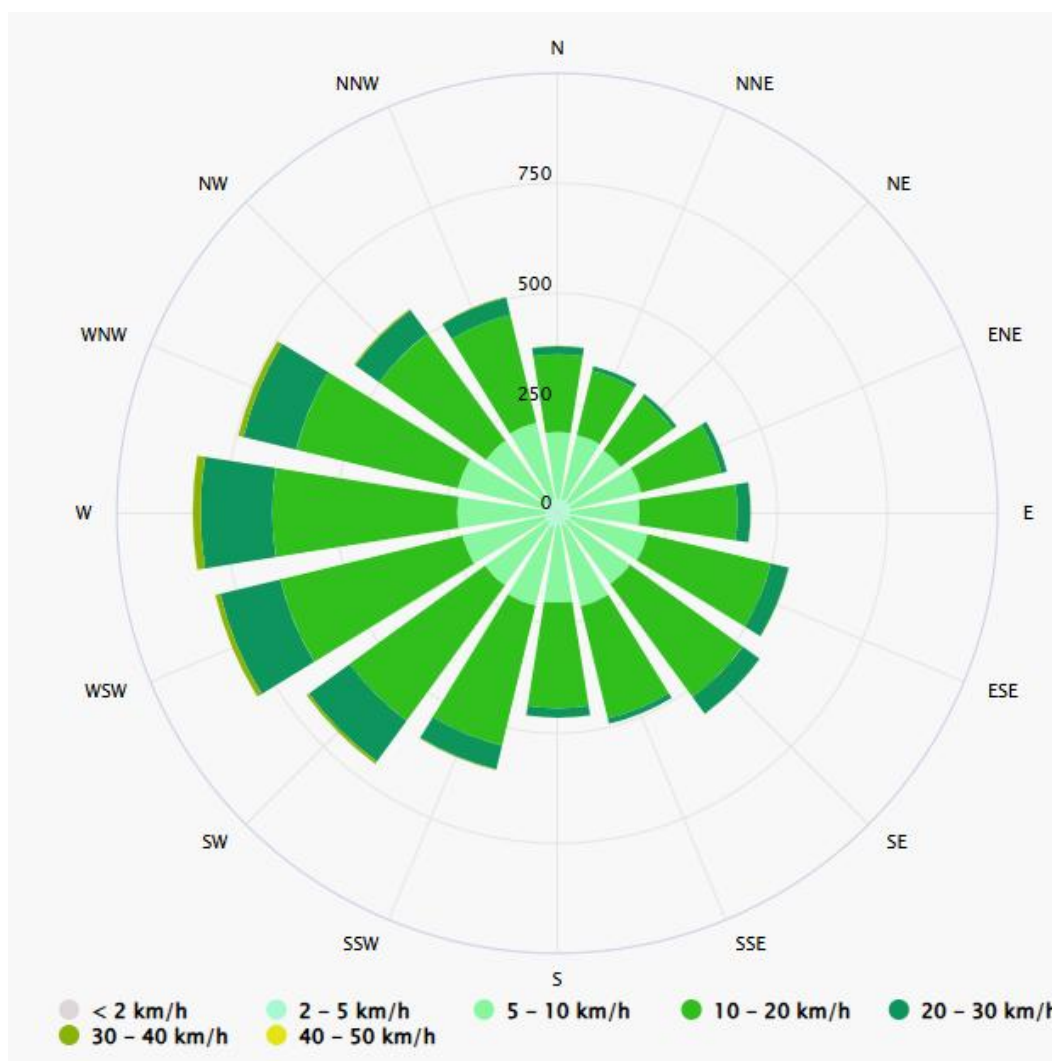
Nazwa	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności [%] ³
Adamów	1,4	7	3,5	0,7
Grabowiec	0,0	0	0,0	0,0
Komarów-Osada	0,0	0	0,0	0,0
Krasnobród	38,4	1 141	97,8	45,4
Łabunie	53,3	605	63,6	23,9
Miączyn	0,6	11	4,0	2,6
Nielisz	0,0	0	0,0	0,0
Radecznica	10,0	129	33,9	7,3
Sitno	10,3	171	13,4	9,3
Skierbieszów	16,9	293	46,4	17,5
Stary Zamość	0,0	0	0,0	0,0
Sułów	1,7	17	7,0	9,3
Szczebrzeszyn	28,3	784	114,0	32,0
Zamość	85,4	1 821	164,2	26,1
Zwierzyniec	61,1	1 000	120,6	53,6
POWIAT	307,4	5 979	668,4	19,5

źródło: GUS

³ Dane za 2023 rok, ponieważ za 2024 r. zostaną udostępnione w GUS z dniem, 17.10.2025 r.

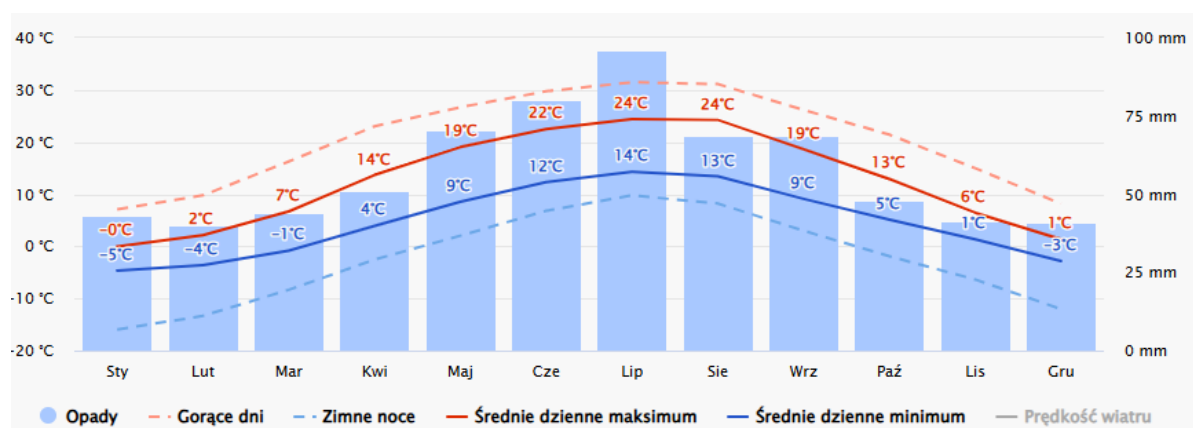
2.6. Klimat

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Okołowicza (1975) powiat zamojski leży w regionie lubelskim. Klimat kształtowany jest tutaj głównie przez masy powietrza polarno - morskiego i polarno - kontynentalnego. Lata i zimy są tu wczesne i długie, natomiast pory przejściowe są najkrótsze w skali kraju. Klimat w powiecie zamojskim jest umiarkowany zimny. Średnia roczna temperatura wynosi 7,3 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,4 °C, natomiast najzimniejszym styczeń ze średnią temperaturą -4.7 °C. Średnia temperatura waha się w trakcie roku o 22.1 °C. Na terenie powiatu zamojskiego występują znaczne opady w trakcie roku. Nawet w najsuchsze miesiące jest duża ilość opadów. Opady w ciągu roku średnio wynoszą 563 mm. Najsuchszym miesiącem jest luty ze średnią ilością 24 mm, natomiast najwięcej opadów jest w lipcu, ze średnią na poziomie 80 mm. Opady wahają się na poziomie 56 mm pomiędzy najsuchszym a najmokrzejszym miesiącem. Na obszarze powiatu zamojskiego dominują wiatry z kierunków W-SW stanowiące około 70% wszystkich wiejących w tym rejonie Polski.

Rysunek 7. Róża wiatrów powiatu zamojskiego

źródło: www.meteoblue.com

Rysunek 8. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu zamojskiego

źródło: www.meteoblue.com

2.7. Wody powierzchniowe i podziemne

2.7.1. Wody powierzchniowe

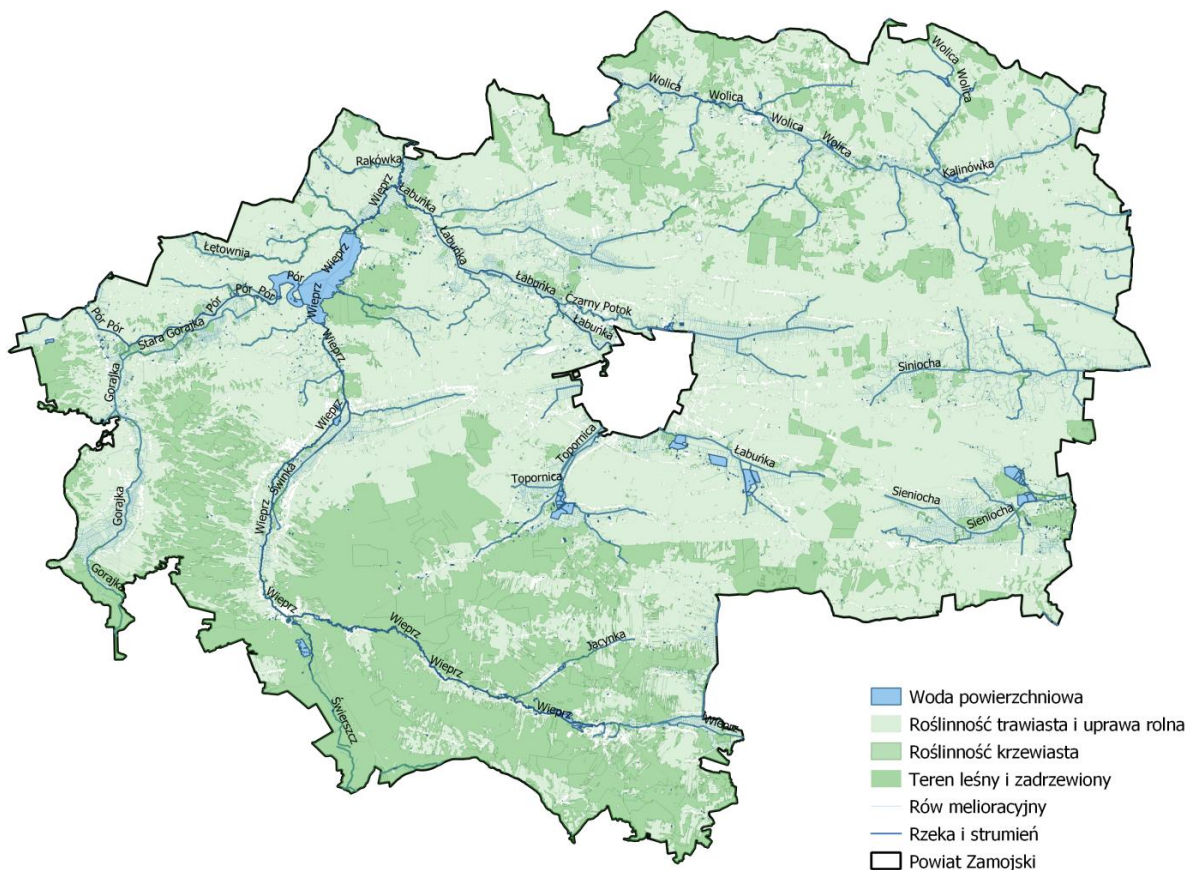
Obszar Powiatu Zamojskiego leży w zlewniach następujących rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP).

Tabela 10. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze Powiatu Zamojskiego

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW20001524239	Łabuńka do Czarnego Potoku
RW2000062417499	Por
RW200006241929	Łętownia
RW20001524135	Wieprz do Jacynki
RW200010228389	Sopot
RW20001022849	Szum
RW20000624179	Wieprz od Jacynki do zb. Nielisz
RW20000624349	Wojśławka
RW200006243299	Wolica
RW20000626714289	Białka
RW200015267142499	Sieniocha
RW200015267142549	Siniocha
RW200006267142569	Dopływ spod Krynek
RW20000626714269	Henrykówka
RW20000624312	Rakówka

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW2000082435	Wieprz od zb. Nielisz do Żółkiewki
RW200006241949	Werbka
RW20000622815	Tanew do Łosinieckiego Potoku
RW200006267142329	Dopływ spod Kraczewa
RW200006267142189	Rachanka
RW2000062429	Łabuńka od Czarnego Potoku do ujścia
RW200006241789	Dopływ spod Wielacza Kolonii
RW20002324179	Zb. Nielisz

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, dostęp 05.09.2025 r.

Rysunek 9. Lokalizacja rzek i wód na terenie powiatu zamojskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 10. Powiat zamojski na tle Zlewni JCWP rzecznych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.7.2. Wody podziemne

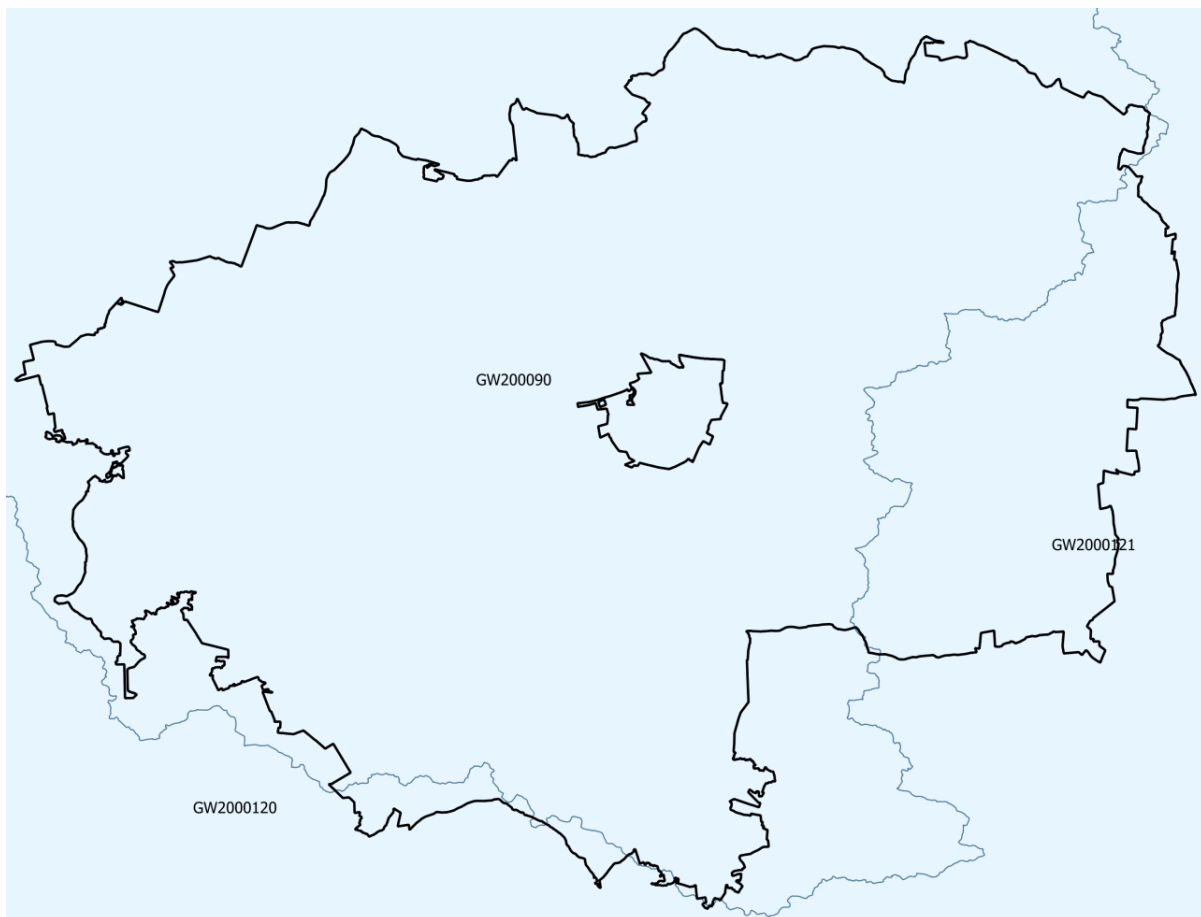
Powiat Zamojski znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd nr 90, 120 oraz JCWPd nr 121. Informacje na ich temat znajdują się w poniższych tabelach.

Tabela 11. Charakterystyka JCWPd

	GW200090	GW2000120	GW2000121
Powierzchnia [km²]	4 912,12	2 370,80	3 033,55
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Bugu	Górnej-Wschodniej Wisły	Bugu
Obszar bilansowy	San, Wisła od Sanu do Sanny (R), Wieprz, Bug graniczny (L) z Leśną i Pulwą	San, Wieprz, Bug graniczny (L) z Leśną i Pulwą	San, Wieprz, Bug graniczny (L) z Leśną i Pulwą

Rejony wodnospodarcze	Bukowa od Rakowa do ujścia, Łada od źródeł do Czarnej Łady wraz z Bukową od źródeł do Rakowa, Tanew od źródeł do Łosienickiego Potoku wraz ze źródłami Sopot i Szum, Zlewnia górnej Sanny i Karasiówki, Wieprz A1, Łabuńka A3, Por A2, Wieprz A6, Wieprz B10, Wojśławka A5, Wolica A4, Huczwa, Sołokija, Piwonia B12, Bystrzyca B8, Giełczew B7, Świnka B9, Tyśmienica C13, Wieprz B11, Włodawka, Welnianka, Uherka	Bukowa od Rakowa do ujścia, Lubaczówka od granicy państwa do ujścia, Prawostronna zl. Sanu od Szkło do Trzebośnicy, Tanew od Łady do ujścia wraz z prawostronnymi dopływami do Sanu od Trzebośnicy do Tanwi, Łada od źródeł do Czarnej Łady wraz z Bukową od źródeł do Rakowa, Tanew od źródeł do Łosienickiego Potoku wraz ze źródłami Sopot i Szum, Tanew od Czarnej do Łady, Tanew od Łosienickiego Potoku do Czarnej, Wieprz A1, Por A2, Sołokija, Lewostronna zlewnia Sanu od Trzebośnicy do Tanwi	Lubaczówka od granicy państwa do ujścia, Tanew od źródeł do Łosienickiego Potoku wraz ze źródłami Sopot i Szum, Tanew od Łosienickiego Potoku do Czarnej, Wieprz A1, Łabuńka A3, Wojśławka A5, Wolica A4, Huczwa, Sołokija, Bukowa, Welnianka
Województwo	lubelskie	lubelskie, podkarpackie	lubelskie, podkarpackie
Powiat	powiat Zamość, powiat biłgorajski, powiat chełmski, powiat hrubieszowski, powiat janowski, powiat krasnostawski, powiat kraśnicki, powiat lubartowski, powiat lubelski, powiat tomaszowski, powiat włodawski, powiat zamojski, powiat łęczyński, powiat świdnicki	powiat biłgorajski, powiat janowski, powiat leżajski, powiat lubaczowski, powiat niżański, powiat przeworski, powiat tomaszowski, powiat zamojski	powiat chełmski, powiat hrubieszowski, powiat lubaczowski, powiat tomaszowski, powiat zamojski

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Rysunek 11. Lokalizacja JCWPd nr 90, 120 oraz 121 na terenie powiatu zamojskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez PGW WP

2.8. Zasoby przyrodnicze

2.8.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu zamojskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park narodowy
 - Rztoczański Park Narodowy,
- Parki krajobrazowe
 - Skierbieszowski Park Krajobrazowy,
 - Krasnobrodzki Park Krajobrazowy,
 - Szczepieszyński Park Krajobrazowy,
- Obszar chronionego krajobrazu
 - Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszary Natura 2000
 - „Uroczyska Solskiej”,
Puszczy
 - „Dolina Wolicy”,
 - „Gliniska”,
 - „Horodysko”,
 - „Wygón Grabowiecki”,
 - „Bródek”,
 - „Popówka”,
 - „Kornelówka”,
 - „Hubale”,
 - „Rogów”,
 - „Kąty”,
 - „Dolina i Topornicy”,
Łabunki

- „Roztocze Środkowe”,
- „Niedzieliska”,
- „Debry”,
- „Uroczyska Lasów Adamowskich”,
- „Święty Roch”,
- „Las Orłowski”,
- „Sztolnie w Senderkach”,
- „Niedzieliski Las”,
- „Dolina Sieniochy”,
- Rezerваты przyrody
 - Łabunie
 - Popówka
 - Rogów
 - Broczówka
 - Hubale
- Stanowisko dokumentacyjne (1 szt.),
- Użytki ekologiczne – 3 szt.,
- Pomniki przyrody – 57 szt.
- „Ostoja Nieliska”,
- „Dolina Górnej Siniochy”,
- „Dolina Górnej Łabuńki”,
- „Dolina Łętowni”,
- „Roztocze”,
- „Kazimierówka”,
- „Puszcza Solska”,
- „Łabunie”,
- „Ostoja Tyszowiecka”
- Wieprzec
- Wygon Grabowiecki
- Święty Roch
- Księżostany
- Debry

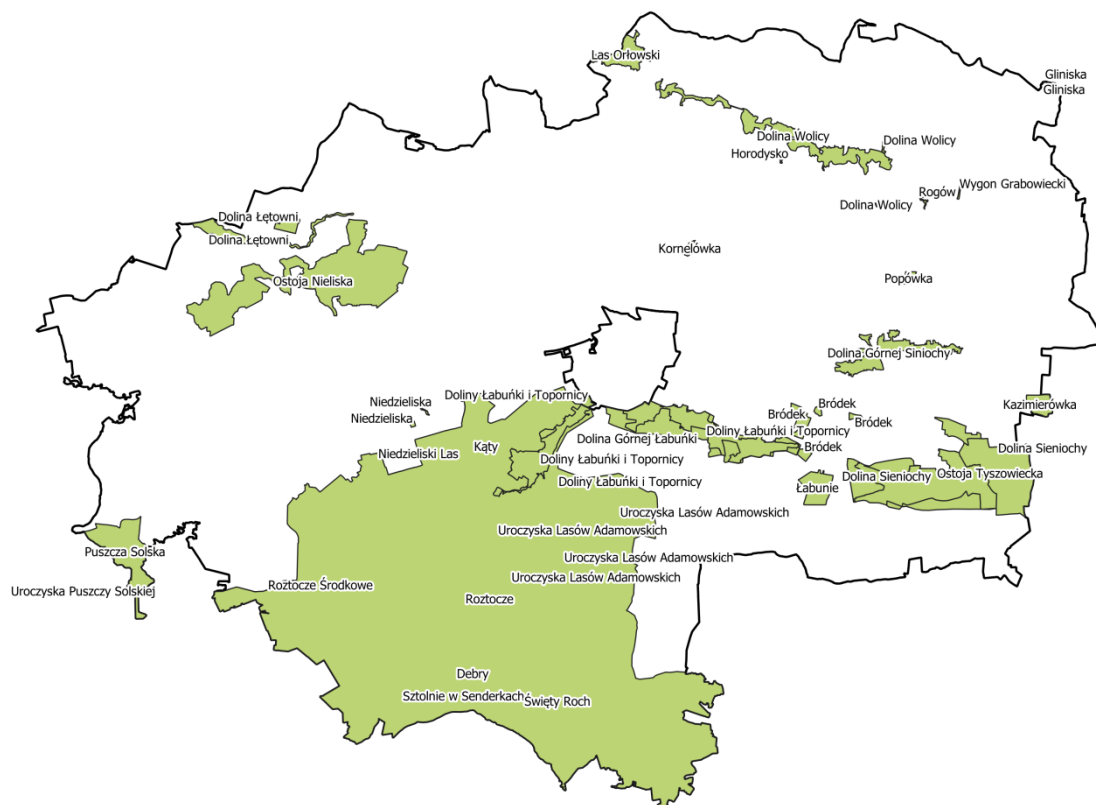
Tabela 12. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu zamojskiego

		2022	2023	2024
ogółem	ha	51 814,42	51 814,96	51 815,06
parki narodowe	ha	8 299,22	8 299,22	8 299,22
rezerваты przyrody	ha	675,40	675,40	675,49
parki krajobrazowe	ha	43 040,35	43 040,35	43 040,35
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu	ha	215,74	215,74	215,74
obszary chronionego krajobrazu	ha	0,89	0,89	0,89
użytki ekologiczne	ha	13,92	13,92	13,93
stanowiska dokumentacyjne	ha	0,38	0,92	0,92

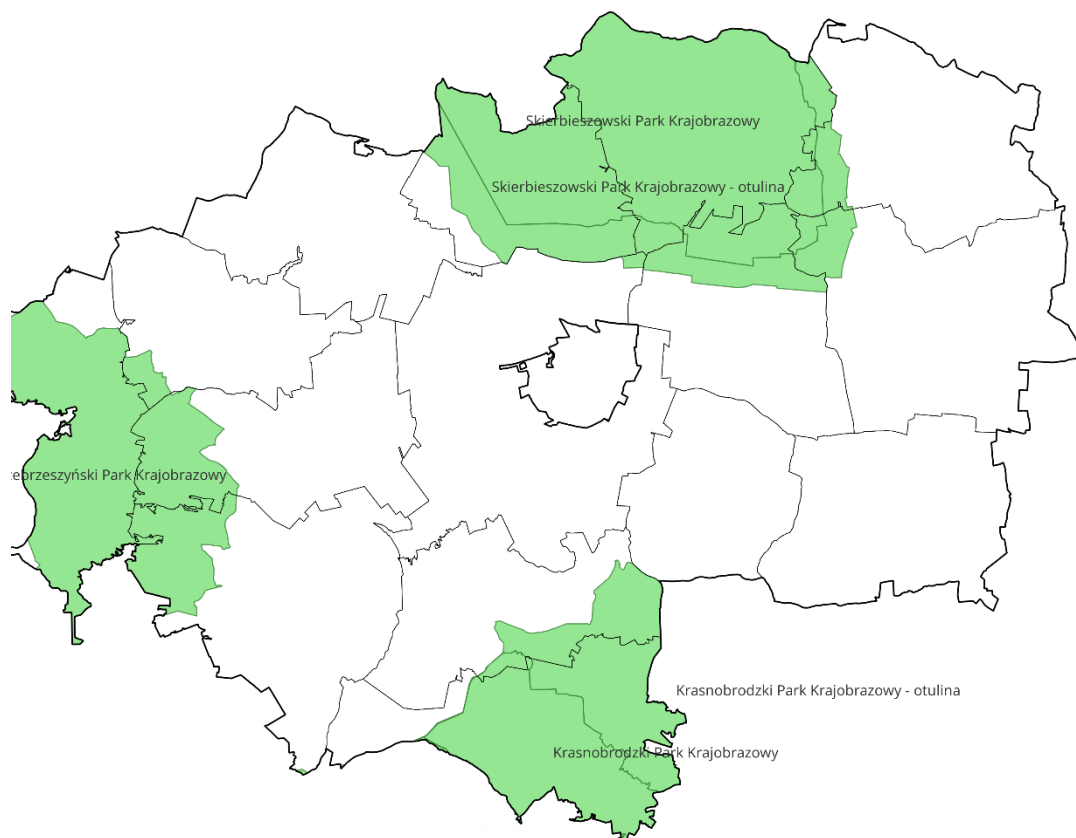
źródło: GUS

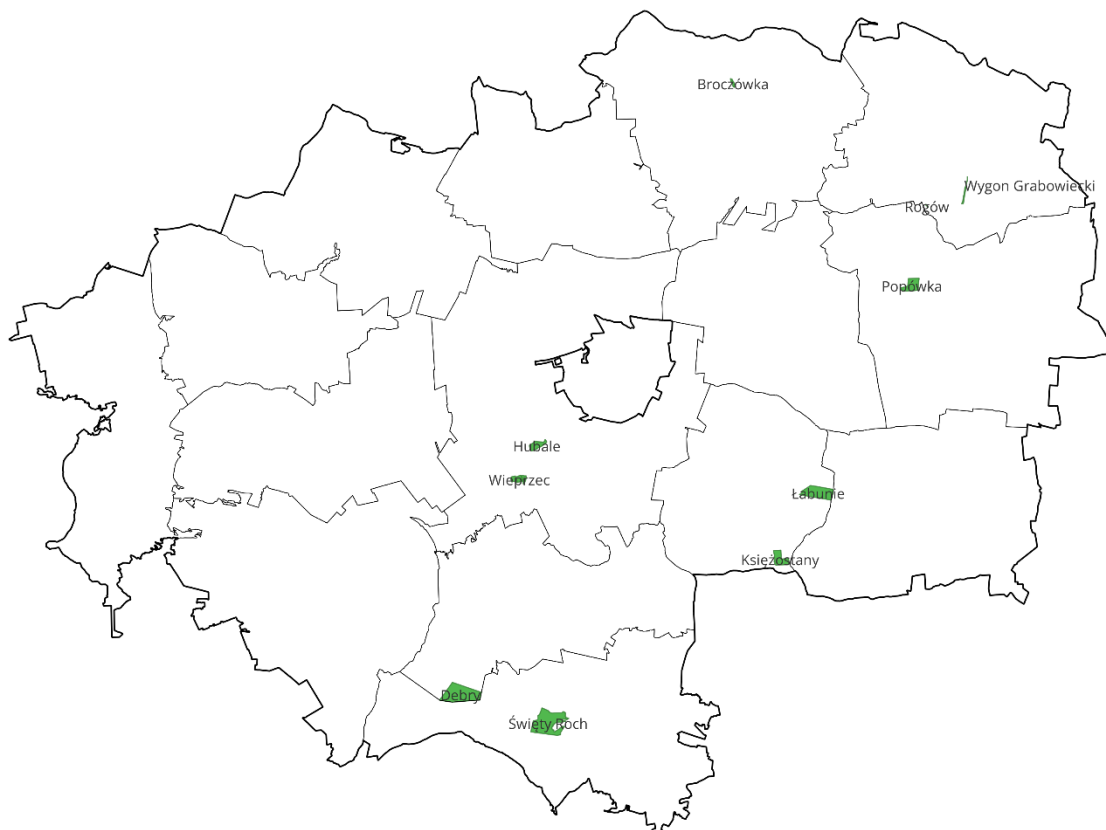
Rysunek 12. Park narodowy na obszarze powiatu zamojskiego
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

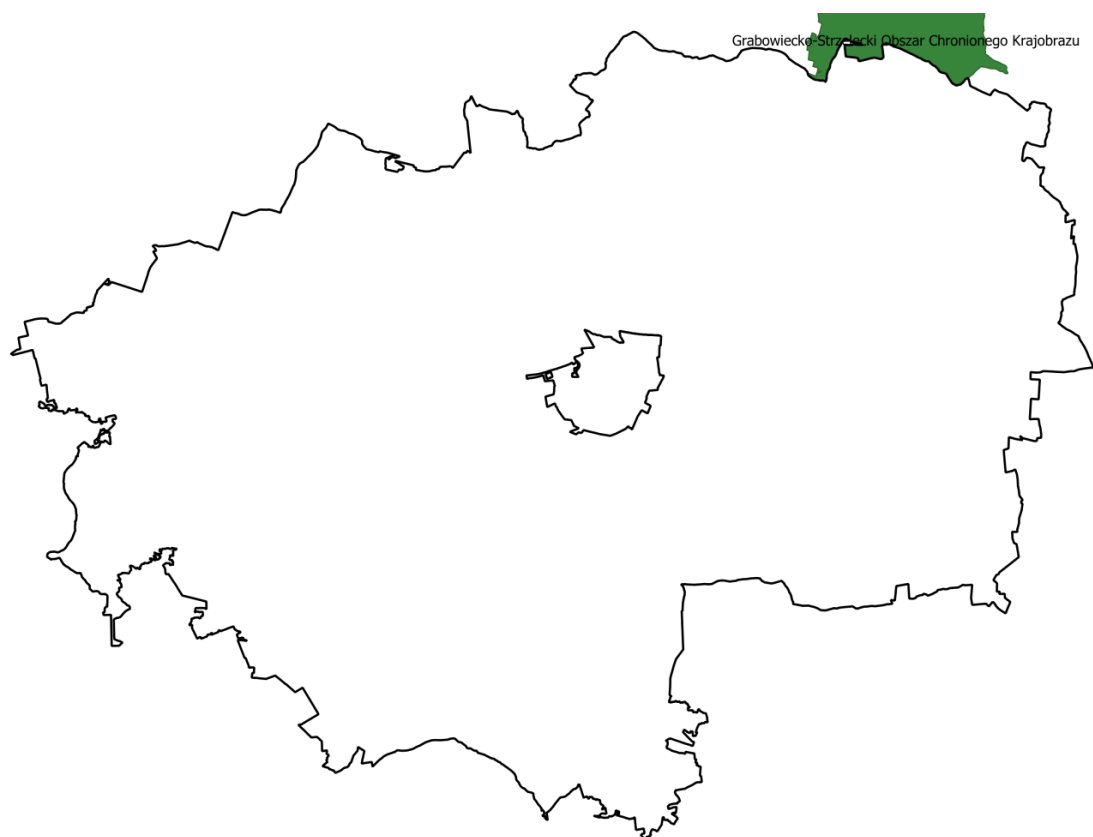
Rysunek 13. Natura 2000 na terenie powiatu zamojskiego
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

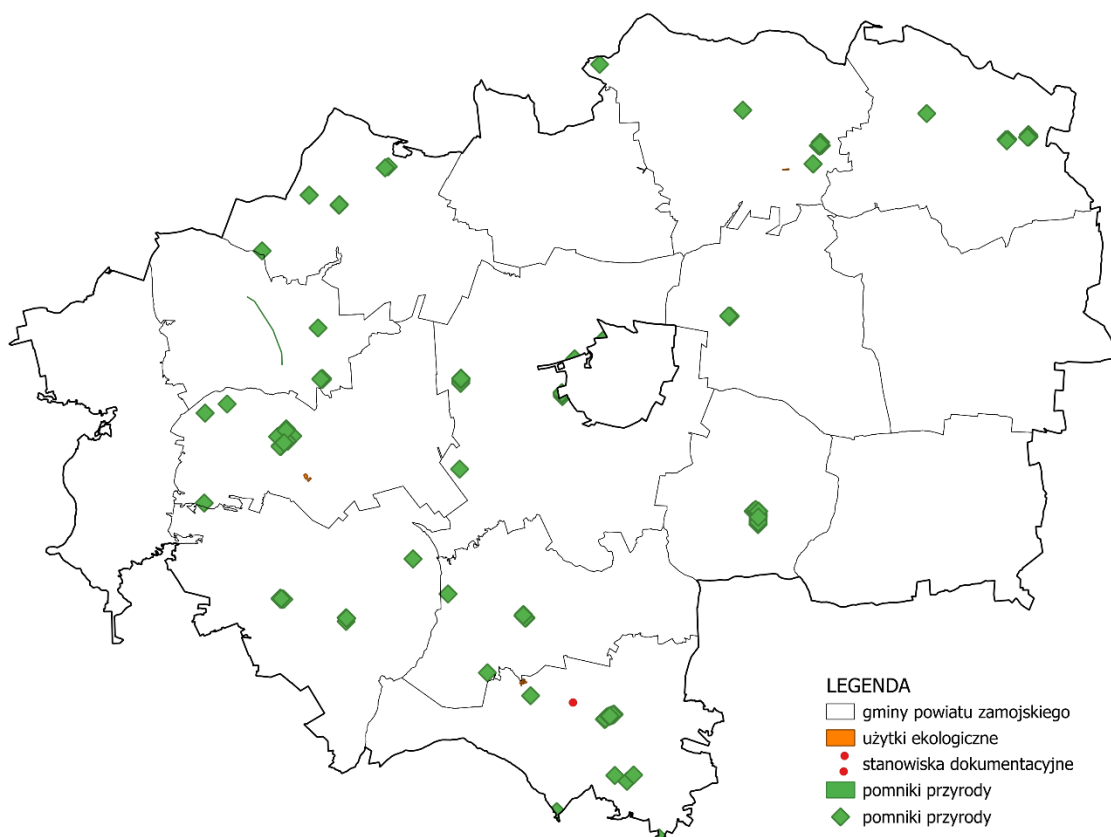
Rysunek 14. Parki krajobrazowe na terenie powiatu zamojskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Rysunek 15. Rezerwy przyrody na terenie powiatu zamojskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Rysunek 16. Obszar chronionego krajobrazu na terenie powiatu zamojskiego
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Rysunek 17. Pomniki przyrody, stanowisko dokumentacyjne oraz użytki ekologiczne na terenie powiatu zamojskiego
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

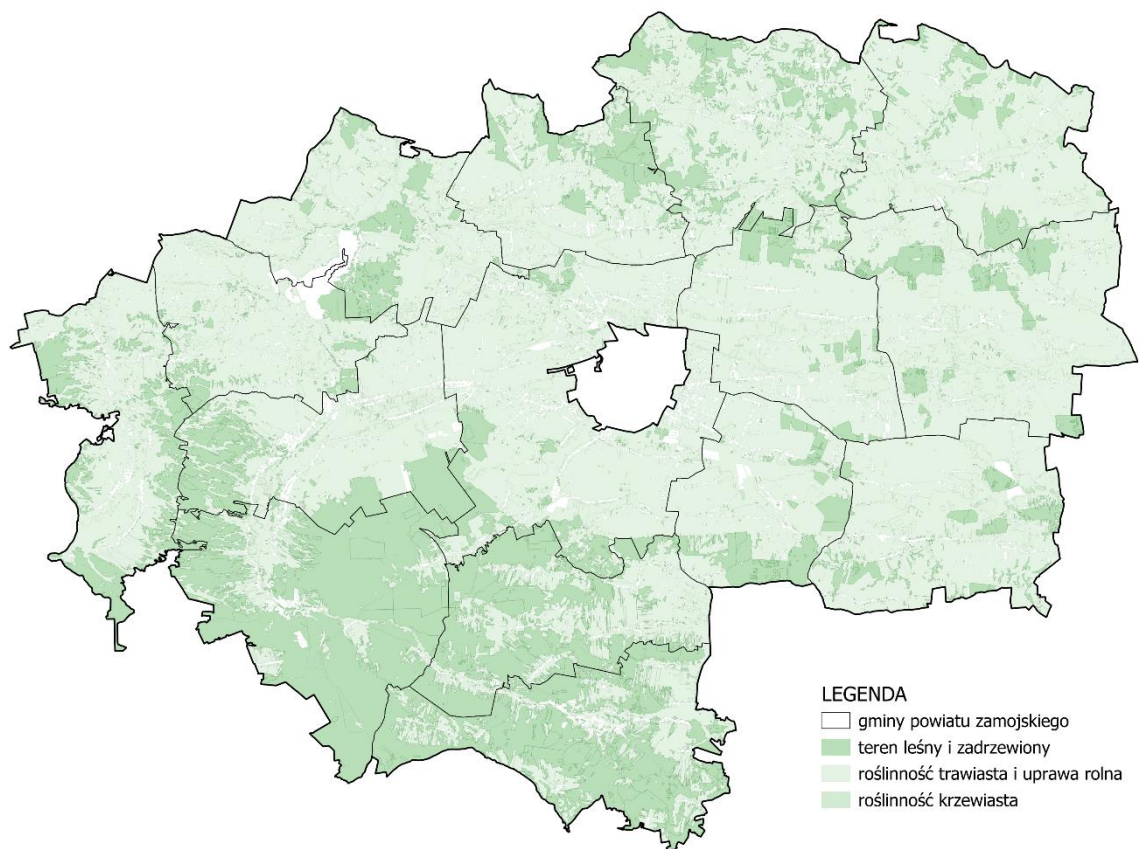
2.8.2. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu zamojskiego wynosi 44 297,56 ha, co daje lesistość na poziomie 23,4 % (średnia krajowa wynosi 29,7%). Strukturę gruntów leśnych na terenie powiatu zamojskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu zamojskiego

		2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	44 223,69	44 253,05	44 297,56
Lesistość	%	23,4	23,4	23,4
Grunt leśny publiczny ogółem	ha	22 850,33	22 871,54	22 876,65
Grunt leśny publiczny Skarbu Państwa	ha	22 680,23	22 701,59	22 703,30
Grunt leśny publiczny Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	14 599,71	14 612,28	14 611,79
Grunt leśny prywatny	ha	21 373,36	21 381,51	21 420,91
Powierzchnia lasów	ha	43 745,60	43 775,83	43 831,07
Parki spacerowe – wypoczynkowe	szt.	2	2	2
	ha	14,5	14,50	14,50
Zieleńce	szt.	13	13	13
	ha	4,49	4,49	4,49
Zieleń uliczna	ha	4,60	4,60	4,60
Tereny zieleni osiedlowej	ha	16,80	16,80	b.d.
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	35,79	35,79	

źródło: GUS

Rysunek 18. Lasy na terenie powiatu zamojskiego
źródło: www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy/, opracowanie własne

2.9. Budowa geologiczna i zasoby kopalin

Pod względem geologicznym rozpatrywany obszar znajduje się w obrębie niecki lubelskiej, będącej mezozoiczną jednostką geologiczną utworzoną po ruchach tektonicznych fazy laramijskiej z końcem mezozoiku i wchodzącej w skład większej struktury ciągnącej się od Bałtyku po Ukrainę, zwanej nieką brzezną. Nieckę lubelską budują struktury paleozoiczne przykryte kompleksem osadów jury i kredy. Na osadach mezozoiku w sposób nieciągły zalegają utwory kenozoiku o zróżnicowanym rozprzestrzenieniu i miąższości.

Złoża kopalin udokumentowane na obszarze powiatu zamojskiego to głównie kruszywa naturalne piaszczysto-żwirowe. Dzielą się one na dwie podstawowe grupy: kruszywa drobne – piaszczyste oraz grube, obejmujące żwiry i pospółki (kruszywa piaszczysto-żwirowe). Wiek złóż jest szacowany na czwartorzęd plejstocen. Kruszywa te są wykorzystywane w budownictwie mieszkalnym oraz drogownictwie.

W gminach Adamów i Krasnobród występują kamienie łamane i bloczne, inaczej zwane drogowymi i budowlanymi, wykorzystywane do produkcji kruszyw łamanych dla drogownictwa, budownictwa i kolejnictwa oraz elementów kamiennych dla drogownictwa (kostka, płytki, krawężniki) i budownictwa (bloki, płyty, kamień murowy).

W gminie Krasnobród zagospodarowane są złoża torfu borowinowego (leczniczego) wykorzystywane w balneologii do kąpeli i okładów oraz do produkcji produktów leczniczych.

Gminy Zamość, Radecznica i Krasnobród posiadają złoża surowców ilastych do produkcji ceramiki budowlanej, którymi są różnorodne skały ilaste, zarobione wodą tworzące poddającą się formowaniu plastyczną masę, oraz piaski schudzające.

W gminie Szczepietyn występują wstępnie rozpoznane surowce ilaste do produkcji kruszywa lekkiego – do produkcji glinoporytu, do którego stosuje się surowce niepęczniejące. Uzyskane kruszywo cechuje znaczna porowatość otwarta i stosunkowo niska gęstość. Było ono stosowane głównie w budownictwie do produkcji betonów, prefabrykatów betonowych i pustaków. Obecnie nie produkuje się glinoporytu i nie eksploatuje się złóż tej kopaliny.

Gmina Zwierzyniec posiada rozpoznane szczegółowo złoża surowców szklarskich. Piasek szklarski jest podstawowym surowcem do produkcji szkła. Pozyskuje się go ze złóż piasków i słabo zwięzłych piaskowców kwarcowych, posiadających odpowiednie uziarnienie i znikomą zawartość tlenków barwiących.

Eksploatacja większości złóż została zaniechana. Łącznie w powiecie zamojskim udokumentowanych jest 43 złóż surowców naturalnych, które zostały scharakteryzowane w poniższej tabeli.

Tabela 14. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu zamojskiego

Lp.	ID złoża	Nazwa złoża	Czy główna	Forma złoża	Sposób eksploatacji	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
1.	KN 5858	Białowola dz. 300-304	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,83	eksploatacja złoża zaniechana
2.	KD 723	Blizów	Tak	pokładowa	odkrywkowy	2,42	eksploatacja złoża zaniechana
3.	KN 9697	Bródek	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,49	eksploatacja złoża zaniechana
4.	KN 20167	Bródek I	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,89	złożo rozpoznane szczegółowo
5.	KN 4140	Jacnia II	Tak	pokładowa	odkrywkowy	5,25	złożo rozpoznane szczegółowo
6.	KN 7314	Kol. Lipowiec	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,43	eksploatacja złoża zaniechana
7.	KN 4323	Krzywy Stok	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,30	eksploatacja złoża zaniechana
8.	KN 6805	Kulików	Tak	pokładowa	odkrywkowy	3,22	eksploatacja złoża zaniechana
9.	KN 15855	Lipsko Polesie 47/3-cz.W	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,04	złożo rozpoznane szczegółowo
10.	KN 8564	Lipsko Polesie dz. 104	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,85	eksploatacja złoża zaniechana
11.	KN 5857	Lipsko Polesie dz. 210/2	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,31	eksploatacja złoża zaniechana
12.	KN 5856	Lipsko Polesie dz. 48	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,29	eksploatacja złoża zaniechana
13.	KN 6047	Lipsko Polesie dz. nr 50 i 51	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,93	eksploatacja złoża zaniechana
14.	KN 8333	Lipsko Polesie dz. 56/2	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,48	eksploatacja złoża zaniechana
15.	KN 7516	Majdan Wielki dz. 471	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,67	eksploatacja złoża zaniechana
16.	TO 8859	Majdan Wielki I	Tak	pokładowa	odkrywkowy	7,73	złożo zagospodarowane

Lp.	ID złoża	Nazwa złoża	Czy główna	Forma złoża	Sposób eksploatacji	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
17.	KN 7404	Mokre	Tak	pokładowa	odkrywkowy	3,11	eksploatacja złoża zaniechana
18.	KN 8282	Pniówek	Tak	pokładowa	odkrywkowy	6,30	eksploatacja złoża zaniechana
19.	KN 9919	Potoczek 1	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,99	złoże rozpoznane szczegółowo
20.	IB 2325	Radecznica	Tak	pokładowa	odkrywkowy	2,13	eksploatacja złoża zaniechana
21.	KN 6565	Ruskie Piaski	Tak	pokładowa	odkrywkowy	9,14	eksploatacja złoża zaniechana
22.	KN 21726	Ruskie Piaski dz. 617 i 619	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,8733	złoże rozpoznane szczegółowo
23.	KN 10432	Ruskie Piaski II	Tak	płat	odkrywkowy	3,61	eksploatacja złoża zaniechana
24.	KN 13392	Ruskie Piaski III	Tak	pokładowa	odkrywkowy	18,67	złoże zagospodarowane
25.	KN 17971	Ruskie Piaski IV	Tak	płat	odkrywkowy	12,99	złoże zagospodarowane
26.	KN 8024	Ruskie Piaski-Błaszczak	Tak	pokładowa	odkrywkowy	13,06	złoże zagospodarowane
27.	KN 21616	Ruskie Piaski/dz. nr ew. 714	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,4600	złoże rozpoznane szczegółowo
28.	KN 4135	Ruszczyzna	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,50	złoże rozpoznane szczegółowo
29.	KN 4324	Senderki	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,51	złoże rozpoznane szczegółowo
30.	KN 7515	Suchowola dz. nr 3088, 3089/2, 3089/3, 3090	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,80	eksploatacja złoża zaniechana
31.	KN 7266	Suchowola dz. 2905-8	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,34	złoże rozpoznane szczegółowo
32.	IK 1292	Szczebrzeszyn	Tak	pokładowa	b.d.	6,66	złoże rozpoznane wstępnie

Lp.	ID złoża	Nazwa złoża	Czy główna	Forma złoża	Sposób eksploatacji	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
33.	KN 7448	Szlak	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,66	eksploatacja złoża zaniechana
34.	KN 11806	Topólcza 1	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,55	złoże rozpoznane szczegółowo
35.	KN 4325	Wolica Śniatycza	Tak	pokładowa	odkrywkowy	2,13	eksploatacja złoża zaniechana
36.	KN 4134	Wólka Husińska	Tak	pokładowa	odkrywkowy	21,37	eksploatacja złoża zaniechana
37.	KN 6358	Wólka Niel. – Ruskie Piaski	Tak	pokładowa	odkrywkowy	7,88	eksploatacja złoża zaniechana
38.	KN 1792	Wychody-Wierzchowiny	Tak	pokładowa	b.d.	23,38	eksploatacja złoża zaniechana
39.	IB 3278	Zamościanka	Tak	pokładowa	odkrywkowy	5,29	eksploatacja złoża zaniechana
40.	KN 6030	Zarzecze	Tak	pokładowa	odkrywkowy	3,01	eksploatacja złoża zaniechana
41.	IB 2328	Zawada	Tak	pokładowa	odkrywkowy	83,30	złoże rozpoznane szczegółowo
42.	KN 14555	Żurawnica I	Tak	pokładowa	odkrywkowy	0,58	eksploatacja złoża zaniechana
43.	KN 19549	Żurawnica III	Tak	pokładowa	odkrywkowy	1,54	złoże zagospodarowane

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy

2.10. Gleby

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu zamojskiego są determinowane przez rodzaj skał, na których zostały utworzone oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu. Na całym obszarze Zamojszczyzny w dolinach rzecznych występują gleby bagienne, czarne ziemie i mady. Najżyźniejsze gleby lessowe występują w północnej i wschodniej części powiatu. Na terenie Wyniosłości Giełczewskiej dominują rędziny i gleby brunatne na płytkich lessach. Padół Zamojski jest terenem o stosunkowo zróżnicowanej pokrywie glebowej, występują tutaj gleby: brunatne nalessowe, rędziny, mady, bielicoziemne na piaskach. Gleby Kotliny Hrubieszowskiej i Grzędy Sokalskiej to, w zależności od podłoża, na którym powstały, czarnoziemy i brunatnoziemy. Gleby Roztocza cechują się dużą mozaiką. W zależności od budowy geologicznej występują tu płytkie gleby brunatne wytworzone z lessów, gleby brunatne wytworzone z gezów, rędziny kredowe, gleby wytworzone z gezów oraz z piasków.

Na wartość produkcyjną gleb silny wpływ ma ich żyzność. Na terenie raportowanego powiatu dominują gleby klasy bonitacyjnej III (średnio dobre), IV (średnie). Gminą o największym udziale w ogólnej powierzchni gleb I-IV klasy jest Grabowiec.

Tabela 15. Klasy bonitacyjne gleb

klasa I	Gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne)
klasa II	Gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I
klasa III	Gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji
klasa IV	Gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone)
klasa V	Gleby orne słabe. Są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach niezmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają
klasa VI	Gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu zamojskiego

Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 16. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu zamojskiego

			Powiat
Powierzchnia ogólna gruntów			187 031
Grunty rolne	użytki rolne	grunty orne	102 774
		sady	1 196
		łąki trwałe	17 542
		pastwiska trwałe	2 330
		grunty rolne zabudowane	5 714
		grunty pod stawami	623
		grunty pod rowami	701
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	3 559
	nieużytki		422
Grunty leśne	las		43 973
	grunty pod rowami		4
	grunty zadrzewione i zakrzewione		25
Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkalne		657
	tereny przemysłowe		369
	inne tereny zabudowane		425
	zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy		47
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		134
	użytki kopalne		1
	tereny komunikacyjne	drogi	4 552
		tereny kolejowe	530
		inne tereny komunikacyjne	91
		grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	32
Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi		-
	powierzchniowymi płynącymi		1 113
	powierzchniowymi stojącymi		197
Tereny różne			20

źródło: Starostwo Powiatowe w Zamościu, stan na 01.01.2025 r.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego za lata 2023-2024

Realizacja działań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań opisany został strzałkami:

↑ - zadanie zrealizowane → - zadanie w trakcie realizacji
↔ - zadanie ciągle ↓ - zadanie nie zrealizowane

3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 21 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 17. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii Kierunek: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach			
1.	Realizacja zadań wynikających z Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gmin powiatu zamojskiego	gminy, zarządcy dróg, przedsiębiorstwa ciepłownicze i gazownicze	↑
2.	Modernizacja istniejących źródeł spalania paliw	zakłady energetyki cieplnej, przedsiębiorstwa	↓
3.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze”)	Powiat Zamojski, gminy, przedsiębiorstwa, właściciele budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	↑
4.	Modernizacja systemów infrastruktury cieplnej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczania liczby źródeł niskiej emisji	gminy, operatorzy infrastruktury cieplnej	↑
5.	Modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	gminy, PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie, właściciele budynków	↑
6.	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	RWMŚ w Lublinie	↔
Kierunek: Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych			
7.	Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in.	Powiat Zamojski, gminy, przedsiębiorstwa	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
	upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach	komunikacyjne	
8.	Poprawa systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją miejską	↑
9.	Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak: punkty przesiadkowe, plany centrów logistycznych na obrzeżach miast, BUSpasy, poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w miastach	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy dróg	↑
10.	Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. wypożyczalnie rowerów)	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy dróg	↑
11.	Dostosowanie floty pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności	Powiat Zamojski, przedsiębiorstwa komunikacji publicznej	↑
12.	Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym na terenie powiatu zamojskiego	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy dróg	↑
13.	Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej powiatu do obsługi samochodów elektrycznych m.in. punktów ładowania samochodów	Powiat Zamojski, przedsiębiorstwa komunikacji publicznej	↔
Kierunek: Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami			
14.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	↑
Kierunek: Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych			
15.	Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez Powiat Zamojski oraz gminy Powiatu Zamojskiego	Powiat Zamojski, gminy	↑
16.	Zakup kompleksowej usługi oświetlenia drogowego o podwyższonym standardzie – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia na terenie powiatu	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy dróg	↑
Kierunek: Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii			
17.	Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE	gminy	↔
18.	Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu zamojskiego	Powiat Zamojski, gminy, mieszkańcy, przedsiębiorstwa	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
19.	EKO Szczepieszyn energia w promieniach słońca	Gmina Szczepieszyn	↑
20.	Energia odnawialna w Gminie Adamów etap II - odnawialne źródła energii	Gmina Adamów	↓
Kierunek: Edukacja ekologiczna			
21.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	Powiat Zamojski, gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑
22.	Kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej poprzez edukację ekologiczną, a także wzorce	Powiat Zamojski, gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Realizacja zadań wynikających z Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gmin powiatu zamojskiego

Gminy powiatu zamojskiego, zarządcy dróg, przedsiębiorstwa ciepłownicze oraz gazownicze realizowały zadania wynikające z Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gmin powiatu zamojskiego. Zadania realizowane wpisują się w zadania opisane poniżej.

2. Modernizacja istniejących źródeł spalania paliw

Na terenie powiatu zamojskiego w analizowanych latach nie modernizowało istniejących źródeł spalania paliw.

3. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze”)

Gminy powiatu zamojskiego aktywnie realizują zadania związane z poprawą jakości powietrza oraz efektywnością energetyczną na swoim terenie. Jednym z kluczowych kierunków działań samorządów jest modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na nowoczesne, niskoemisyjne systemy ogrzewania, zarówno w budynkach mieszkalnych, jak i użyteczności publicznej. Działania te są prowadzone m.in. w ramach ogólnopolskiego Programu „Czyste Powietrze”, którego celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności pyłów i szkodliwych gazów pochodzących z nieefektywnych źródeł ogrzewania. Gminy z terenu powiatu podejmują szereg inicjatyw wspierających mieszkańców w procesie wymiany źródeł ciepła oraz modernizacji energetycznej budynków, wykazując zaangażowanie w działania na rzecz ochrony środowiska oraz poprawy jakości życia lokalnych społeczności.

Gmina Adamów

W 2024 roku zrealizowano zadanie polegające na dostawie, montażu i uruchomieniu elektrycznego kotła dwufunkcyjnego ze sterowaniem pogodowym, współpracującego z instalacją centralnego ogrzewania oraz instalacją fotowoltaiczną. Kocioł został wyposażony we wbudowany zasobnik ciepłej wody użytkowej o pojemności 130 litrów. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 24 000,00 zł, w tym:

- 19 500,00 zł – środki Krajowego Planu Odbudowy (KPO),
- 4 500,00 zł – środki własne gminy.

Gmina Grabowiec

W 2023 r. w ramach przedsięwzięcia przeprowadzono:

- wymianę pieców na biomasę,
- modernizację ciepłowni gminnej, która zasila budynki użyteczności publicznej na terenie gminy.

Na realizację zadania gmina pozyskała dotację z Rządowego Funduszu Polski Ład w wysokości 1 276 740,00 zł.

Miasto Szczepieszyń

W latach 2023–2024 Miasto Szczepieszyń realizowało zadania w zakresie projektowania i budowy instalacji gazowych w obiektach użyteczności publicznej:

- 2023:
 - Opracowanie dokumentacji technicznej dla budowy wewnętrznej i zewnętrznej instalacji gazowej w budynku remizo-świetlicy OSP w Kątach Pierwszych.
 - Opracowanie dokumentacji dla budowy instalacji gazowej w budynku remizy OSP w Przedmieściu Błonie.
- 2024:
 - Opracowanie dokumentacji oraz realizacja budowy instalacji gazowej w świetlicy w Przedmieściu Zamojskim.
 - Budowa wewnętrznej i zewnętrznej instalacji gazowej w budynku remizo-świetlicy OSP w Kątach Pierwszych.
 - Budowa wewnętrznej instalacji gazowej w budynku remizo-świetlicy OSP w Przedmieściu Błonie.

Gmina Krasnobród

W 2023 roku Gmina Krasnobród zrealizowała zadanie pn. „Modernizacja instalacji gazowej i centralnego ogrzewania w budynku mienia gminnego w Majdanie Wielkim”. Inwestycja obejmowała:

- częściowy demontaż istniejącej instalacji grzewczej w obrębie kotłów,
- przebudowę istniejącej instalacji grzewczej,
- montaż dwóch ciepłomierzy,
- montaż zaworów odpowietrzających,
- montaż sprzęgła hydraulicznego.

Łączny koszt zadania wyniósł 79 739,82 zł (środki własne).

Program „Czyste powietrze”

Na terenie powiatu zamojskiego w ramach programu „Czyste powietrze” w latach 2023-2024 udzielono 439 dotacji dla mieszkańców na wymianę źródła ogrzewania. Informacje na temat otrzymanych dotacji zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 18. Dotacje otrzymane w ramach programu „Czyste Powietrze” na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Nazwa planowanego źródła	Ilość dotacji [szt.]
kocioł gazowy	123
kocioł na węgiel	6
pompa ciepła powietrzna	296
pompa ciepła gruntowa	3
system ogrzewania elektrycznego	11
RAZEM	439

źródło: WFOŚiGW w Lublinie

Kwota wypłaconych dotacji wyniosła 25 460 561,71 zł i obejmowała także działania termomodernizacyjne oraz OZE.

4. Modernizacja systemów infrastruktury ciepłej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczania liczby źródeł niskiej emisji

Od 1996 roku w Grabowcu funkcjonuje gminna ciepłownia na biomasę, wykorzystująca odnawialne źródła energii (OZE) do produkcji ciepła. Surowcem energetycznym w ciepłowni jest słoma, która pozyskiwana jest od rolników z terenu gminy, pozostawiona na polu po zbiorze plonu głównego. Ciepłownia ta zastąpiła ciepłownię węglową, które istniały przy takich obiektach jak: Gminny Ośrodek Kultury, Urząd Gminy, Zespół Szkół, Schronisko Młodzieżowe, Pawilon Handlowy, oraz Niepubliczny ZOZ.

W roku 2023 została wykonana modernizacja gminnej ciepłowni opalanej biomasą (słomą). Zakres prac obejmował zakres: wymianę kotłów grzewczych na kotły większej mocy (650 kW), wymianę zbiorników akumulacyjnych, wymiennika ciepła, instalacji elektrycznej oraz zakup ciągnika i prasy zwijającej. Łączne nakłady finansowe 2 123 827,86 zł w tym: środki Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 2 051 590,80 zł, środki własne 72 237,06 zł.

5. Modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej

W analizowanych latach Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie na terenie powiatu zamojskiego wybudowała łącznie 1,811 km gazociągu o średnim napięciu (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa włącznie). Mieszkańcy powiatu na bieżąco wykonywali przyłącza do sieci gazowej.

6. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025.647 t.j.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa lubelskiego wyznaczono 2 strefy:

- aglomeracja lubelska – kod strefy PL0601;
- strefa lubelska – kod strefy PL0602 – do której należy powiat zamojski.

W 2024 r. w ramach systemu PMŚ na terenie województwa lubelskiego funkcjonowało ogółem 13 stacji pomiarowych. Na terenie powiatu wyznaczano 1 punkt pomiarowy w ramach sieci monitoringu - Krasnobród, ul. Sanatoryjna.

Rysunek 19. Lokalizacja stacji pomiarowych w województwie lubelskim, wykorzystanych w ocenie za rok 2024

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim, raport wojewódzki za rok 2024

Informacje na temat klas stref zanieczyszczeń w latach 2023-2024 pod kątem ochrony ludzi zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Strefa lubelska	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

³⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, 3 strefy województwa uzyskały klasę A.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim, raport wojewódzki za rok 2024 i 2023

W latach 2023-2024 roku dla strefy lubelskiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin.

Tabela 20. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa lubelska	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
2023	A	A	A
2024	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa zachodniopomorska otrzymała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim raport wojewódzki za rok 2024 i 2023

Stan jakości powietrza (tło) na terenie powiatu zamojskiego w 2024 r.

Na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie na terenie powiatu zamojskiego w 2024 r. odnotowano następujące średnioroczne stężenia zanieczyszczeń, które zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 21. Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu zamojskiego

Substancja	Wynik	Poziom dopuszczalny
NO ₂ (nr CAS 10102-44-0)	Sa ⁴ = od 3 do 12 µg/m ³	40
SO ₂ (nr CAS 7446-09-5)*	Sa = od 1 do 3 µg/m ³	125
Pył zawieszony PM ₁₀	Sa = od 16 do 23 µg/m ³	40
Pył zawieszony PM _{2,5}	Sa = od 9 do 16 µg/m ³	20
Benzen (nr CAS 71-43-2)	Sa = od 0,5 do 0,8 µg/m ³	5
Ołów (nr CAS 7439-92-1)**	Sa = od 0,002 do 0,003 µg/m ³	0,5

* poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

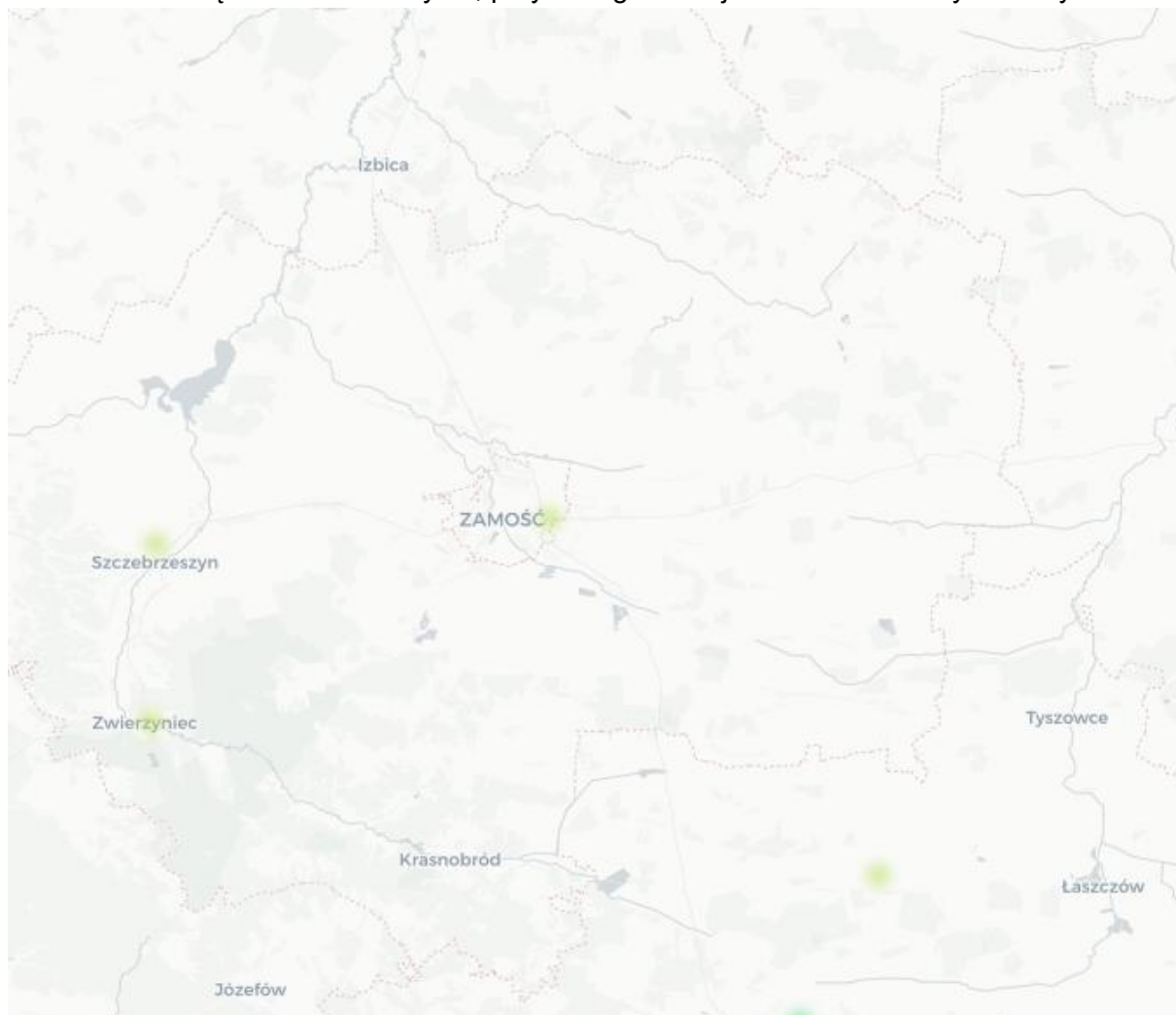
** stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀.

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie

⁴ Sa – stężenie średnie roczne

Czujniki jakości powietrza

Na terenie powiatu zamojskiego znajdują się 2 czujniki jakości powietrza, które zlokalizowane są w Szczepieszynie, przy ul. Ogrodowej 51 oraz w Zwierzyńcu - Rynek 1.

Rysunek 20. Czujniki jakości Syngeos na terenie powiatu zamojskiego

źródło: <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10?device=10106>

7. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadania realizują go na bieżąco w ramach zadań związanych z budowami, modernizacjami i przebudowami dróg przebiegających przez powiat zamojski.

8. Poprawa systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R

W latach 2023-2024 na terenie powiatu zostały realizowane zadania związane z poprawą systemu komunikacji publicznej. Przedsięwzięcia zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 22. Zadanie realizowane na terenie powiatu zamojskiego w ramach poprawy systemu komunikacji publicznej

Lp.	Okres realizacji	Koszt zadania + źródło finansowania	Opis zadania
Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie			
1.	2023	352 796,63 zł, w tym: 177 662,01 zł środki samorządu terytorialnego	Budowa chodnika w miejscowości Skierbieszów Kolonia w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 843 Chełm-Kraśniczyn-Zamość od km 33+563 do km 33+913
2.	2024	347 138,18 zł, w tym: 184 882,82 zł środki samorządu terytorialnego	Budowa chodnika w miejscowości Skierbieszów Kolonia w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 843 Chełm-Kraśniczyn-Zamość od km 33+328 do km 33+563
Powiat Zamojski			
3.	2023-2024	3 610 334,19 zł, w tym: gm. Zamość 242 536,69 zł, RFRD 285 802,75 zł, gm. Stary Zamość 294 350,95 zł, gm. Łabunie 18 534,00 zł, gm. Grabowiec 30 000,00 zł, Polski Ład 1 589 611,00 zł, gm. Sułów 11 938,05 zł, P. Zamojski 1 137 560,75 zł	Budowa chodników przy drogach powiatowych: nr 3218L w m. Chyża i Wysokie dł. 637 m; nr 3220L w m. Stary Zamość i Nowa Wieś dł. 933 m; nr 3246L w m. Łabuńki Pierwsze dł. 388m; nr 3230L w m. Wolica Uchańska dł. 100m; nr 3206L i 3011L w m. Michalów, Sułów i Tworczów o łącznej długości 2449m; nr 3247L w m. Pniówek dł. 530m
Gmina Sułów			
4.	2023-2024	1 622 052,55 zł budżet gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład	Wykonano trzy odcinki chodnika w miejscowościach Sułów, Tworczów oraz Michalów
5.	2023-2024	635 910,00 zł budżet gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Wykonano odcinek chodnika przy drodze gminnej 110161L w miejscowości Michalów
Miasto Szczepieszyń			
6.	2023	b.d.	Remont częściowy chodnika w miejscowości Wielęcza
Gmina Zamość			
7.	2023	365 070,13 zł budżet gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Rozbudowa dróg gminnych nr 110433L i nr 110397L w m. Sitaniec Wolica w zakresie budowy chodnika
8.		160 000,00 zł budżet gminy	Rozbudowa drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitańska w zakresie budowy chodnika
9.	2024	371 938,65 zł budżet gminy	Rozbudowa drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitańska w zakresie budowy chodnika
10.		1 184 106,27 zł, w tym: 651 768,70 zł RFRD	Budowa chodnika w km od 0+095 do 0+717 drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitańska
11.		603 527,79 zł, w tym: 390 101,17 zł RFRD	Budowa chodnika w km od 0+187,93 do 0+829,38 drogi gminnej nr 110397L w m. Sitaniec Wolica

Lp.	Okres realizacji	Koszt zadania + źródło finansowania	Opis zadania
Gmina Skierbieszów			
12.	2024	347 000,00 zł budżet gminy, budżet województwa	Budowa chodnika przy dr. woj. 843 – Skierbieszów Kolonia
Gmina Radecznica			
13.	2024-2025	96 013,90 zł, w tym: 48 033,35 zł fundusz sołecki	Budowa parkingu, chodnika oraz opaski wokół budynku świetlicy wiejskiej - Gruszka Zaporska
Gmina Miączyn			
14.	2023-2024	614 975,40 zł budżet gminy, Polski Ład	Budowa chodników w miejscowościach Niewirków i Zawalów. Projekt składał się z dwóch niezależnych części, realizowanych przy drogach gminnych nr 110737L oraz 110734L

źródło: Gminy powiatu zamojskiego

9. Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak: punkty przesiadkowe, plany centrów logistycznych na obrzeżach miast, BUSpasy, poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w miastach

Gminy powiatu w ramach bieżącej działalności oraz podczas remontów dróg wykonywały działania poprawiające oznakowanie dróg.

10. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. wypożyczalnie rowerów)

Na terenie powiatu zamojskiego w raportowanych latach przeprowadzone zostały następujące inwestycje związane z rozwojem transportu rowerowego.

Na terenie gminy Krasnobród, w latach 2023–2024, rozpoczęto przygotowania do realizacji inwestycji związanych z budową ścieżek rowerowych oraz ciągów pieszo-jezdných w ramach projektu „Rowerowe Roztocze”. Działania te obejmowały opracowanie dokumentacji środowiskowej i projektowej, stanowiącej niezbędny etap przygotowawczy do rozpoczęcia inwestycji. Inicjatywa została sfinansowana ze środków własnych gminy w ramach działalności statutowej.

Z kolei gmina Miączyn w 2023 roku zrealizowała kompleksową inwestycję pn. „Budowa szlaku rowerowego wraz z zagospodarowaniem terenu i utworzeniem miejsc odpoczynku na terenie gminy Miączyn”. W ramach projektu wytyczono, wybudowano i oznakowano 46 kilometrów tras rowerowych, dostosowanych do potrzeb zarówno mieszkańców, jak i turystów. Dodatkowo, w wybranych lokalizacjach powstały trzy punkty wypoczynkowo-rekreacyjne w formie zadaszonych altan z infrastrukturą towarzyszącą – utwardzonym terenem, murowanymi grillami, śmietnikami, stojakami na rowery oraz stacjami serwisowymi. W jednym z tych miejsc – na wzniesieniu Czartoria – wybudowano punkt widokowy umożliwiający podziwianie okolicznych krajobrazów.

Całkowity koszt inwestycji w gminie Miączyn wyniósł 3 339 609,00 zł, z czego 1 575 000,00 zł pochodziło z dofinansowania w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład, a pozostała kwota została pokryta ze środków własnych gminy.

11. Dostosowanie floty pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności

Miejski Zakład Komunikacji w Zamościu świadczy usługi w zakresie pasażerskiego transportu zbiorowego w Zamościu i wybranych gminach powiatu zamojskiego. W analizowanych latach dostosował część floty pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności.

12. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym na terenie powiatu zamojskiego

Czyszczenie powierzchni jezdni na terenie powiatu zamojskiego realizowane jest przez zarządców dróg oraz gminy.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Lublinie

Wykonawca dokonywał pozimowego oczyszczania drogi oraz na bieżąco wg potrzeb. Zadanie realizowane było z budżetu państwa.

Miasto Krasnobród

Zadanie realizowano na utwardzonych drogach gminnych po okresie zimowym i w okrasach późniejszych – głównie po intensywnych opadach atmosferycznych

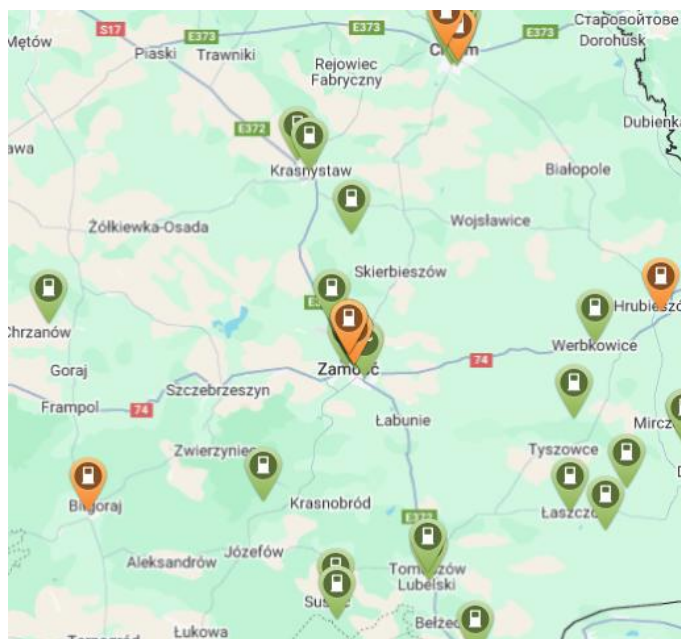
Miasto Szczepietnica

Utrzymanie zimowe dróg i chodników na terenie miasta i gminy Szczepietnica. Usługi realizowane były trzema ciągnikami oraz dwoma samochodami wraz z osprzętem. Ponadto spółka ma zawarte umowy z właścicielami nieruchomości prywatnych, oraz umowy podwykonawcze na zimowe utrzymanie chodników przy drodze krajowej w obrębie miasta Szczepietnica.

13. Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej powiatu do obsługi samochodów elektrycznych m.in. punktów ładowania samochodów

Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zaistniałych potrzeb. Obecnie na terenie powiatu zamojskiego zlokalizowane są 2 stacje w następujących lokalizacjach:

- Potok Senderki 20, 22-440 Krasnobród,
- Sitaniec-Wolica 217, 22-400 Zamość.

Rysunek 21. Stacje ładowania samochodów elektrycznych na terenie powiatu zamojskiego
źródło: <https://greenwallbox.pl/>

14. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych

Inwestycje realizowane w raportowanych latach mające na celu termomodernizację budynków z terenie powiatu zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 23. Działania termomodernizacyjne budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Lp.	Okres realizacji	Koszt zadania + źródło finansowania	Nazwa zadania
Gmina Adamów			
1.	2023	1 299 999,99 zł, w tym: 1 104 999,99 zł Polski Ład, 195 000,00 zł budżet gminy	Modernizacja świetlic w m. Suchowola, Potoczek i Bondyryz (dwa budynki)
2.		2 054 152,16 zł, w tym: 1 746 029,00 zł Polski Ład, 308 123,16 zł budżet gminy	Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Suchowoli
3.		374 999,00 zł budżet gminy	Wymiana pokrycia dachowego na budynkach mieszkalnych komunalnych w m. Suchowola Kolonia (dwa budynki), Potoczek, Feliksówka
Miasto Krasnobród			
4.	2023	2 046 720,00 zł, w tym: 1 800 000,00 zł Polski Ład 246 720,00 zł budżet gminy	Termomodernizacja siedziby MGOPS, budynku Urzędu Miejskiego, Krasnobrodzkiego Domu Kultury i Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dominikanówce
5.		16 500,00 zł budżet gminy	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Krasnobród – audyt
6.		82 164,00 zł budżet gminy	Modernizacja dachu na bloku sportowym w Zespole Szkół w Krasnobrodzie

Lp.	Okres realizacji	Koszt zadania + źródło finansowania	Nazwa zadania
Gmina Miączyn			
7.	2023-2025	2 828 998,77 zł, w tym: 1 911 000,00 zł Polski Ład 917 998,77 zł budżet gminy	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej wraz z adaptacją pomieszczeń na Gminne Centrum Kultury
Gmina Nielisz			
8.	2023	23 384,43 zł budżet gminy	Termomodernizacja budynku OSP w Ujazdowie
9.	2024	123 000,00 zł budżet gminy	Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w m. Staw Ujazdowski
Gmina Radecznica			
10.	2023	104 229,06 zł budżet gminy	Termomodernizacja budynku remizo-świetlicy Gorajec Zagroble
11.		91 004,71 zł budżet gminy	Termomodernizacja budynku remizo – świetlicy Zaburze
12.	2024	22 180,00 zł budżet gminy	Termomodernizacja budynków szkół na terenie Gminy Radecznica (sporządzenie inwentaryzacji, audytu energetycznego i opracowanie wniosku o dofinansowanie)
Gmina Skierbieszów			
13.	2023	1 836 000,00 zł budżet gminy, KPO	Przebudowa bud. uż. publ. Świetlico-remiza Hajowniki i Kolonia Skierbieszów
14.	2024	329 785,85 zł, w tym: 282 530,94 zł dofinansowanie, 5 765,94 zł budżet gminy, 41 488,97 zł udział parafii	Prace konserwatorsko - budowlane pokrycia dachu kościoła parafialnego p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Łaziskach
Gmina Sułów			
15.	2023	13 112,00 zł budżet gminy	Modernizacja dachu Szkoły Podstawowej w Michałowie
Gmina Zamość			
16.	2024	b.d.	Opracowanie dokumentacji projektowej dla budynku stanowiącego siedzibę Gminnego Zakładu Obsługi Komunalnej i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Miasto Zwierzyniec			
17.	2023	21 000,00 zł budżet gminy	Naprawa pokrycia dachowego SP w Zwierzyńcu
Stary Zamość			
18.	2024	922 338,06 zł budżet gminy, Polski Ład	Termomodernizacja – wymiana okien w budynku szkoły podstawowej
19.	2023-2024	170 760,64 zł FOŚiGW	Termomodernizacja budynków mieszkalnych

źródło: gminy powiatu zamojskiego

Program „Czyste powietrze”

Na terenie powiatu zamojskiego w ramach programu „Czyste powietrze” w latach 2023-2024 udzielono 526 dotacji dla mieszkańców na termomodernizację budynków mieszkalnych, w tym wymianę okien i drzwi.

15. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez Powiat Zamojski oraz gminy Powiatu Zamojskiego

Na terenie gminy Radecznica w 2023 r. wykonana została wymiana energooszczędnego oświetlenia na nowe typu LED w budynkach należących do Gminy Radecznica, Budynek Urzędu Gminy B. Prusa 21, Budynek Biblioteki ul. B. Prusa 65. Koszt zadania wyniósł 29 978,27 zł i został poniesiony z budżetu gminy.

16. Zakup kompleksowej usługi oświetlenia drogowego o podwyższonym standardzie – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia na terenie powiatu

Gmina Adamów

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- w 2023 roku:
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej 110850L w m. Trzepieciny - 10 455,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze wojewódzkiej nr 849 w m. Szewnia – Górna – 8 600,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr3254L w m. Suchowola B – 7 250,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr 3254L w m. Suchowola A – 22 140,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr 3260L w m. Jacnia od skrzyżowania w kierunku Krasnobrodu - 18 576,26 zł (Fundusz sołecki),
- w 2024 roku:
 - Wykonanie oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej Nr 110850L w m. Trzepieciny – 16 452,27 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej Nr 110827L w m. Szewnia Górna – Czarnowoda - 19 028,74 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr 3252L w m. Szewnia Dolna - 29 990,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej Nr 110826L w m. Rachodoszcze – 12 000,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr 3260L w m. Jacnia od skrzyżowania w kierunku Krasnobrodu 25 989,75 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego w m. Boża Wola A 19000
 - Wykonanie oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej Nr 110851L w m. Bliżów - 18 890,73 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej Nr 110829L w m. Adamów - 7 000,00 zł (Fundusz sołecki).

Gmina Grabowiec

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcie:

- w 2023 roku:
 - zakupiono lampę solarną do sołectwa Szczelatyn - 599,99 zł (Fundusz sołecki),

- w 2024 roku:
 - „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Grabowiec w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – Rozświetlamy Polskę” – sporządzenie dokumentacji – 45 000,00 zł (budżet gminy).

Gmina Komarów-Osada

W latach 2023-2024 wykonano oświetlenie uliczne przy drogach publicznych – instalacja 17 lamp ulicznych hybrydowych na terenie gminy – 179 713,23 zł (RFIL, budżet gminy).

Miasto Krasnobród

W ramach realizacji zadania w 2024 r. wykonano następujące przedsięwzięcie:

- Budowa oświetlenia ulicznego w Hutkach - 16 000,00 zł (budżet gminy),
- Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę oświetlenia ulicznego w m. Potok Senderki, gm. Krasnobród – 7 380,00 zł (budżet gminy),
- Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę oświetlenia ulicznego w m. Nowa Wieś, gm. Krasnobród – 6 150,00 zł (budżet gminy),
- „Wymiana nieenergooszczędnych opraw oświetleniowych na terenie Gminy Krasnobród” – wymiana nieenergooszczędnych opraw oświetleniowych na terenie Gminy Krasnobród w ilości 796 szt. (zakończenie zadania w 2025 r.). Całkowita wartość inwestycji: 1 221 347,28 zł. Źródła finansowania: środki własne gminy oraz dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych - edycja dziewiąta - Rozświetlamy Polskę, w wysokości: 1 512 400,00 zł.

Gmina Miączyn

W ramach realizacji zadania w latach 2023-2024 wykonano następujące przedsięwzięcia:

- Uzupełnienie oświetlenia ulicznego w miejscowości Miączyn i Miączyn-Kolonia. Inwestycja polegała na dostawie i montażu 44 lamp hybrydowych zasilanych przy pomocy paneli fotowoltaicznych oraz turbin wiatrowych. Lampy zamontowano w miejscowościach Miączyn i Miączyn-Kolonia. Całkowity koszt wyniósł 402 277,70 zł, w tym 325 020,22 zł dofinansowanie z Polskiego Ładu,
- Wymiana opraw oświetleniowych na terenie Gminy Miączyn. W ramach działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej oraz bezpieczeństwa mieszkańców realizowana jest inwestycja polegająca na modernizacji oświetlenia ulicznego. Zakończenie zadania planowane jest na styczeń 2025 r. Całkowity koszt zadania wyniósł 932 000,00 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 650 560,00 zł z Polskiego Ładu.

Gmina Nielisz

W ramach realizacji zadania w latach 2023-2024 wykonano:

- Budowę energooszczędnego oświetlenia drogowego - lampy solarne LED - 3 396 000,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane przy dofinansowaniu z Polskiego Ładu.
- Wymianę opraw oświetlenia ulicznego na oprawy LED - 696 800,01 zł. Zadanie zostało zrealizowane przy dofinansowaniu z Polskiego Ładu.

Gmina Radecznica

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- W 2023 r.:
 - Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Radecznica i Zaporze, wykonanie nowej instalacji elektrycznej, budowa 47 szt. nowych latarni z oprawami energooszczędnymi w technologii LED. Koszt zadania wyniósł 1 734 747,55 zł i został poniesiony z budżetu gminy oraz w ramach dofinansowania z Polskiego Ładu,
 - Wymiana 18 szt. słupów i opraw oświetleniowych na oprawy w technologii LED. Koszt zadania wyniósł 143 100,00 zł i został pokryty z budżetu gminy.
- W 2024 r.:
 - Rozbudowa oświetlenia ulicznego przy ulicy Zamojskiej (montaż 4 słupów aluminiowych z wysięgnikami i oprawami typu LED) za kwotę 38 811,27 zł. Zadanie sfinansowane z funduszu sołeckiego,
 - Wykonanie projektu oświetlenia przy drodze gminnej „nad stok” za kwotę 11 194,65 zł. Zadanie sfinansowane z funduszu sołeckiego.

Gmina Sitno

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- W latach 2023-2024 r.:
 - „Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego LED, oświetlenia hydroforni oraz przepompowni ścieków w m. Jarosławiec” - 1 269 702,24 zł. Zadanie zostało zrealizowane przy dofinansowaniu z Polskiego Ładu (980 000,00 zł).
- W 2024 r.:
 - „Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Czołki przy drodze gminnej gm. Sitno – I etap” - 150 728,21 zł.

Gmina Sułów

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- W latach 2022-2023:
 - Wykonana została modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sułów – wymiana 969 szt. opraw oświetlenia wraz z osprzętem. Koszt zadania wyniósł 1 575 230,42 zł i został dofinansowany z Polskiego Ładu,
- W 2023 r.:
 - Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Deszkowice Drugie – 171 455,00 zł (budżet gminy),
- W 2024 r.:
 - Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sułów na odcinku drogi powiatowej 3011L - 171 455,00 zł (budżet gminy).

Stary Zamość

- W latach 2023-2024 wykonana została wymiana istniejących sodowych i rtęciowych opraw oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Koszt zadania wyniósł 1 621 386,00 zł (budżet gminy, Polski Ład).

Miasto Szczepietyn

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- W 2024 r.:
 - Modernizacja infrastruktury oświetleniowej ulic Ogrodowa i Trębacka oraz przy drodze wojewódzkiej nr 858. Zadanie polegało na wymianie 77 szt. – 121 236,02 zł, w tym dofinansowanie 96 988,83 zł (Polski Ład),
 - Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Kawęczyn - 15 213,40 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa napowietrznej linii oświetlenia ulicznego dróg gminnych nr 110363L, 110364L, 110365L - 14 000,00 zł (Fundusz sołecki).

Gmina Zamość

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- w 2023 roku:
 - Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość - 375 350,06 zł. Dotacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020,
 - Oświetlenie w m. Jatutów - 53 503,01 zł (budżet gminy),
 - Energia i konserwacja oświetlenia ulicznego - 1 112 247,00 zł (budżet gminy),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110388L w miejsc. Lipsko-Kosobudy - IV etap - 17 366,12 (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110387L Białowola (Borek Dolny) - 66 384,26 zł, w tym 41 320,25 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej w m. Hubale przy drodze gminnej o nr geod. 620/8 - 28 774,97 zł, w tym 20 000,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Wykonanie oświetlenia drogi znajdującej się przy budynkach mieszkalnych Kalinowice nr 201 - 11 958,94 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi nr 112226L w m. Lipsko Polesie – 44 438,75 zł, w tym 29 628,06 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej nr geodezyjny 1157 i 1216 w miejscowości Mokre - 44 554,72 zł, w tym 34 554,72 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego w m. Siedliska - 425 645,58 zł (budżet gminy),
 - Oświetlenie uliczne w m. Wólka Panieńska przy drodze gminnej nr 110384L - 96 108,31 zł (budżet gminy),
 - Oświetlenie uliczne w m. Jatutów przebudowa przy drodze gminnej nr 110407L - 171 071,41 zł (budżet gminy).
 - Dokumentacje projektowe:
 - budowa oświetlenia ulicznego dróg gminnych nr 110403L i 110380L w m. Łapiguz - 17 220,00 zł, w tym 11 000,00 (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 110379L w m. Sitaniec Kolonia - 14 145,00 zł, w tym 10 000,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 110436L w m. Szopinek – 53 808,78 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego wraz z zakupem materiałów przy ul. Targowej w m. Skokówka - 48 999,99 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej nr 3249L w m. Wieprzec - 6 150,00 zł, w tym 5 000,00 zł (Fundusz sołecki),

- Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej w m. Wieprzec o nr geod. 128 (obręb Wieprzec Wychody) i 493 (obręb Zarzecze) - 13 653,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej nr 3249L w m. Wychody - 17 835,00 zł, w tym 10 951,18 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej nr geod. 800 (Obręb Wieprzec Wychody) w m. Wychody - 4 998,22 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej nr geod. 50 (obręb Siedliska Las) i nr geod. 202 (obręb Wieprzec Wychody) w m. Wychody - 15 375,00 zł, w tym 8 000,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej (dalszy ciąg) nr 442/25/1285 w m. Zawada - 15 000,00 zł (Fundusz sołecki).
- w 2024 roku:
- Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110387L Białowola (Borek Dolny) - 19 997,40 zł (budżet gminy),
 - Budowa oświetlenia ulicznego w m. Siedliska - 199 999,96 zł (budżet gminy),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi nr 112226L w m. Lipsko Polesie – 17 284,92 zł, w tym 5 000,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 110379L w m. Sitaniec Kolonia - 24 884,06 zł (Fundusz sołecki),
 - Oświetlenie uliczne ul. Targowa w Skokówce - II etap - 20 002,26 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 110436L w m. Szopinek - 9 811,50 zł (budżet gminy),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej nr geod. 800 (obręb Wieprzec Wychody) w m. Wychody - 25 008,97 zł, w tym 24 303,31 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej w m. Wieprzec o nr geod. 128 (obręb Wieprzec Wychody) i 493 (obręb Zarzecze) - 21 176,66 zł, w tym 19 245,01 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ul. w m. Płoskie przy dr. gm. nr 110424L - 3 198,00 zł (budżet gminy),
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy drogach gm. nr 110440L i 112238L w m. Mokre - 163 169,69 zł (budżet gminy),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej nr geodezyjny 1157 i 1216 w m. Mokre - 83 299,43 zł, w tym 43 301,36 zł (Fundusz sołecki),
 - Zakup słupów oświetleniowych 20 szt. na drogę gminną od nr posesji 212b do nr posesji 139 - 24 347,70 zł (Fundusz sołecki),
 - Dokumentacje projektowe:
 - Rozświetlamy Gminę Zamość – modernizacja oświetlenia ulicznego - 157 440,00 zł (budżet gminy),
 - Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110388L w miejsc. Lipsko-Kosobudy - IV etap - 17 789,74 zł, w tym 9 840,00 zł (Fundusz sołecki),
 - Budowa oświetlenia ulicznego dróg gminnych nr 110403L i 110380L w m. Łapiguz - 47 862,17 zł (Fundusz sołecki),

- Budowa oświetlenia ul. w m. Skokówka ul. Piaskowa - 3 075,00 zł (budżet gminy),
- Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej nr 3248L w m. Żdanów - 27 060,00 zł (budżet gminy),
- Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej (dalszy ciąg) nr 442/25/1285 w m. Zawada - 23 325,49 zł, w tym 15 000,00 zł (Fundusz sołecki).

Miasto Zwierzyniec

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- w 2023 roku:
 - budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Bagno,
 - zakup i montaż opraw oświetleniowych.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

W ramach zadania w latach 2023-2024 została wykonana:

- Poprawa brd na przejściach dla pieszych na DK17 na obszarze działania Rejonu w Zamościu. Koszt zadania wyniósł 5 362 218,34 zł,
- Poprawa brd na przejściach dla pieszych na DK74 na obszarze działania Rejonu w Zamościu. Koszt zadania wyniósł 2 670 348,10 zł.

Inwestycje zostały sfinansowane z Krajowego Funduszu Drogowego.

17. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE

Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności. Gminy powiatu zamojskiego wprowadzają do planów zagospodarowania przestrzennego zapisy stwarzające warunki do stosowania OZE.

18. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu zamojskiego

Na terenie powiatu zamojskiego w raportowanych latach realizowane były inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Gmina Adamów

Na terenie gminy w 2023 r. wykonany został montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku świetlicy wiejskiej w m. Szewnia Dolna. Koszt zadania wyniósł 21 577,31 zł i został sfinansowany z funduszu sołeckiego.

W 2024 r. zrealizowana została dostawa, montaż i uruchomienie instalacji fotowoltaicznej o mocy 20KW kW dla Centrum Integracji Społecznej z siedzibą w Jacni 68a, 22-442 Adamów. Koszt zadania wyniósł 110 500,00 zł, w tym 89 800,00 KPO.

Miasto Krasnobród

W 2023 r. opracowano kompletną dokumentację projektowo–wykonawczą dotyczącą budowy instalacji fotowoltaicznych. Zadanie obejmowało sześć lokalizacji:

- Ujęcie wody w m. Krasnobród
- Budynek Zakładu Gospodarki Komunalnej w m. Majdan Wielki

- Ujęcie wody w m. Majdan Wielki
- Ujęcie wody w m. Stara Huta
- Oczyszczalnia ścieków w m. Hutki
- Budynek Zespołu Szkół w Krasnobrodzie

Koszty poniesione w 2023 r. w związku z opracowaniem dokumentacji projektowej wyniosły 32 680,65 zł.

W 2024 r. rozpoczęto realizację zadania pn. „Budowa studni głębinowej w m. Kaczórki wraz z instalacjami fotowoltaicznymi”, które będzie kontynuowane w roku 2025. Zakres robót obejmował:

- Budowę studni głębinowej w m. Kaczórki – odwiert o głębokości ok. 70 m na działce nr 418/2, wraz z montażem rurociągu, obudowy studni, przyłączy oraz pompy głębinowej. Inwestycja stanowi I etap budowy ujęcia wody zaopatrującego miejscowość Kaczórki i tereny sąsiednie.
- Budowę instalacji fotowoltaicznych w następujących lokalizacjach:
 - o hydrofornia Krasnobród, ul. Sikorskiego – ok. 40 kW
 - o siedziba ZGK w Majdanie Wielkim – ok. 35 kW
 - o hydrofornia Majdan Wielki – ok. 40 kW
 - o hydrofornia Stara Huta – ok. 40 kW
 - o budynek Zespołu Szkół w Krasnobrodzie – ok. 40 kW

W 2024 r. wybudowano studnię głębinową w m. Kaczórki wraz z instalacją fotowoltaiczną zasilającą jej pracę.

- Całkowita wartość inwestycji: 1 028 000,00 zł,
- Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: 920 000,00 zł,
- Wydatki poniesione w 2024 r.: 588 010,33 zł.

Gmina Nielisz

W 2023 r. został wykonany montaż instalacji solarnych i fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych. Koszt zadania wyniósł 6 493 770,02 zł i został dofinansowany w ramach RPO.

W latach 2023-2024 z budżetu gminy realizowano montaż instalacji fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej. W 2023 r. wydatkowano na ten cel 367 936,91 zł, a w 2024 r. 48 583,48 zł.

Gmina Sitno

W 2023 r. podpisano umowę na realizację zadania pn. „Energia odnawialna w Gminie Sitno – Fotowoltaika”. W 2024 r. zakończono realizację projektu. Łącznie dostarczono i zamontowano:

- 300 instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych,
- 15 instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła 4 615 558,80 zł, z czego 4 275 000,00 zł stanowiło dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Gmina Sułów

W latach 2023-2024 wykonana została modernizacja budynku poszkolnego w celu utworzenia CUS w miejscowości Sąsiadka. W ramach zadania została zamontowana pompa ciepła typu powietrze-woda o mocy grzewczej 2x12kW oraz wykonana instalacja fotowoltaiczna o mocy całkowitej 32,68 kW.. Całkowity koszt zadania wyniósł 2 996 343,28 zł i został dofinansowany w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład.

Gmina Zamość

W 2023 r. opracowano dokumentację dla zadania pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Zamość”. Koszt opracowania dokumentacji wyniósł 19 434,00 zł. Zadanie planowane jest do realizacji w ramach ZIT MOF z Miastem Zamość, z dofinansowaniem unijnym z Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027.

Miasto Zwierzyniec

Do dnia 31 grudnia 2023 r. w ramach projektu „Montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Zwierzyniec”:

- zgłoszono 10 interwencji serwisowych,
- przeprowadzono przegląd gwarancyjny 156 instalacji fotowoltaicznych.

Program „Czyste powietrze”

Na terenie powiatu zamojskiego w ramach programu „Czyste powietrze” w latach 2023-2024 udzielono 145 dotacji dla mieszkańców na inwestycje związane z OZE (kolektory słoneczne oraz PV).

Program Priorytetowy Agroenergia

Na terenie powiatu zamojskiego w ramach programu w latach 2023-2024 udzielono 1 dotacji dla mieszkańca na inwestycje związane z OZE na łączną kwotę 10 185,18 zł.

19. EKO Szczepreszyn energia w promieniach słońca

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2021-2022.

20. Energia odnawialna w Gminie Adamów etap II - odnawialne źródła energii

Brak realizacji zadania w latach 2023-2024.

21. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza

22. Kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej poprzez edukację ekologiczną, a także wzorce

Na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024 realizowane były następujące kampanie edukacyjne mające na celu wskazanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza oraz kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej:

- Gminy otwierały Punkty Konsultacyjno-Informacyjne Programu Czyste Powietrze, które miały za zadanie informować o prawidłowych postawach mieszkańców odnośnie ochrony powietrza oraz sposobach walki z zanieczyszczonym powietrzem. Informowano o możliwościach uzyskania dofinansowania na wymianę kopciuchów przez wydruk ulotek reklamowych, rozdysponowanie ich wśród osób odwiedzających Punkt, rozsyłanie ulotek reklamowych przez Poczta Polską, informacja o programie na stronie internetowej Urzędu Gminy, rozdysponowanie ulotek w sklepach na terenie Gminy, organizowanie spotkań z mieszkańcami,
- Szkolenia OZE – przeprowadzone w 2024 r. w ramach KPO, ze środków własnych, na kwotę 19 000,00 zł.
- Wykład nt. „Odnawialne źródła energii”,
- Udział w programach edukacyjnych i projektach ekologicznych:
 - „Czyste powietrze wokół nas”,
 - szkolny happening ekologiczny promujący odnawialne źródła energii,
 - szkolny projekt „Efekt cieplarniany – jak może wyglądać nasza przyszłość”,
 - szkolny projekt „Dziura ozonowa – czy uda się ją zaszyć?”,
 - warsztaty „Nasz ślad węglowy”,
- Aktywności konkursowe:
 - udział uczniów w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Razem dbajmy o czyste powietrze” organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego wraz z Lubelskim Kuratorem Oświaty,
 - udział w konkursie plastycznym dla dzieci i młodzieży z województwa lubelskiego „Razem dbamy o czyste powietrze”,
- Udział w wydarzeniach kulturalno-edukacyjnych:
 - obejrzenie spektaklu Fundacji Banina pt. „Klimat”, podejmującego problematykę ochrony środowiska.

3.2. Zagrożenie hałasem

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 35 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zagrożenie hałasem.

Tabela 24. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenie hałasem

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców miasta ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego			
Kierunek: Ochrona przed hałasem			
1.	Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych	WIOŚ w Lublinie, zarządcy dróg	↑
2.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z ciągów komunikacyjnych (drogi oraz linie kolejowe)	Powiat Zamojski, WIOŚ w Lublinie, zarządcy dróg	↔
3.	Uspokojenie ruchu na terenach miejskich, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości oraz inteligentnego sterowania ruchem	gminy, zarządcy dróg	↔
4.	Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu	przedsiębiorcy	↔
5.	Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne)	gminy, zarządcy dróg	↑
Kierunek: Zmniejszenie hałasu			
6.	Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich oraz gminnych i powiatowych	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy dróg	↑
7.	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów)	Powiat Zamojski, gminy, zarządcy dróg	↔
8.	Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji), np.: odsuwanie linii zabudowy od istniejących i potencjalnych źródeł hałasu oraz lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach o korzystnym klimacie akustycznym	gminy	↔
9.	Remont drogi powiatowej Nr 3145L Tarczyniechy - Stary Zamość - Białobrzegi	Powiat Zamojski	↑
10.	Remont drogi powiatowej Nr 3259L Suchowola - Majdan Ruszowski	Powiat Zamojski	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
11.	Przebudowa ciągu drogowego utworzonego z dróg powiatowych Nr: 3202L i 3206L na odcinku Uście-Żrebce - DW 848	Powiat Zamojski	↑
12.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3227L Sulmice - Zawoda w km: od 4+150,00 do 4+529,61 oraz 5+802,61 do 5+960,30 w m. Zawoda	Powiat Zamojski	↑
13.	„Poprawa dostępności przygranicznej infrastruktury drogowej w powiatach: zamojskim (Polska) i sokalskim (Ukraina) połączona z promowaniem rozwiązań proekologicznych” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej EIS Polska - Białoruś - Ukraina 2014-2020 - Przebudowa dróg powiatowych Nr 3275L Kotlice-Zubowice i Nr 3276L Horyszów - Kotlice	Powiat Zamojski	↑
14.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3256L Lipsko-Łabunie	Powiat Zamojski	↑
15.	Budowa drogi powiatowej Nr 3261L Szur - Łuszczacz - Łasochy na odcinku Szur - granica powiatu zamojskiego	Powiat Zamojski	↑
16.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3270L Łabuńki - Barchaczów - Antoniówka - Zubowice	Powiat Zamojski	↑
17.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3205L Nielisz - Michalów - Szczebrzeszyn	Powiat Zamojski	↓
18.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3201L Radecznicza - Sułowiec - dr. woj. 848	Powiat Zamojski	↑
19.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3286L relacji: dr. woj. 843 - Sitno - Miączyn	Powiat Zamojski	↑
20.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3246L Sitno - Łabuńki na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową Nr 3286L do skrzyżowania z drogą krajową Nr 74	Powiat Zamojski	↑
21.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3210L Szczebrzeszyn - Topólcza - Zwierzyniec	Powiat Zamojski	↓
22.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3240L Świdniki - Żuków – Żuków Łagodziński - Rozdoły	Powiat Zamojski	↑
23.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej Nr 3250L w m. Wólka Wieprzecka gmina Zamość	Powiat Zamojski	↑
24.	Budowa drogi ekspresowej S17 Piaski – Hrebenne na terenie powiatu zamojskiego	GDDKiA	→
25.	Rozbudowa DK nr 17 na odc. gr. m. Zamość - Łabunie od km 179+113 do km 184+660	GDDKiA	→

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
26.	Rozbudowa DK nr 74 na odc. Gorajec – Szczebrzeszyn od km 242+615 do km 251+200 - rozbudowa od km 251+200 do km 252+951,36 - remont nawierzchni	GDDKiA	→
27.	Rozbudowa DK 74 na odcinku Klemensów – Zamość od km 256+231 do km 271+013	GDDKiA	↓
28.	Rozbudowa DK nr 74 na odc. Zamość – Miączyn od km 277+200 do km 281+380 od km 282+526 do km 285+600	GDDKiA	→
29.	Rozbudowa DK nr 74 na odc. Jarosławiec - Miączyn od km 281+380 do km 282+526 od km 285+600 do km 288+800	GDDKiA	↑
30.	Budowa mostu przez rz. Wieprz w ciągu DK 74 w m. Szczebrzeszyn	GDDKiA	↑
31.	Budowa mostu przez rzekę Świnkę w ciągu DK 74 w m. Bodaczów	GDDKiA	↑
32.	Budowa obwodnicy Szczebrzeszyna w ciągu drogi krajowej nr 74	GDDKiA	→
33.	Budowa obwodnicy Gorajca w ciągu drogi krajowej nr 74	GDDKiA	→
34.	Budowa obwodnicy Zamościa w ciągu drogi krajowej Nr 74	GDDKiA	→
Kierunek: Edukacja ekologiczna			
35.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego oraz edukacji ekologicznej z zakresu ochrony przed hałasem	Powiat Zamojski, gminy, placówki oświatowe, zarządcy dróg, organizacje pozarządowe	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych

W latach 2023-2024 na obszarze powiatu zamojskiego wykonano przez GIOŚ pomiary hałasu przemysłowego w dwóch zakładach: Viterra Bodaczów Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu.

2. Kontrola emisji hałasu do środowiska z ciągów komunikacyjnych (drogi oraz linie kolejowe)

W latach 2023-2024 na obszarze powiatu zamojskiego nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego, szynowego i lotniczego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Opracowania w zakresie monitoringu hałasu w województwie lubelskim są dostępne na stronie internetowej GIOŚ pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gios/halas-lista-lubelskie>.

3. Uspokojenie ruchu na terenach miejskich, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości oraz inteligentnego sterowania ruchem

Zadanie realizowane na bieżąco. Zarządcy dróg oraz gminy realizują działania mające na celu uspokojenie ruchu na terenach miejskich w ramach bieżącej działalności oraz zaistniałych potrzeb.

4. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu

Przedsiębiorcy z terenu powiatu zamojskiego na bieżąco realizują zadanie polegające na stosowaniu rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.

5. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne)

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Lublinie od 2021 r. do 2024 r. realizowała zadanie polegające na wykonaniu cichej nawierzchni w ramach inwestycji pn. Rozbudowa DK17 na odc. granica m. Zamość – Łabunie. Koszt zadania wyniósł 2 039 631,68 zł i został poniesiony z budżetu państwa i KFD.

6. Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich oraz gminnych i powiatowych

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Zadanie zostało zrealizowane w 2024 r. poprzez budowę systemu odwodnienia przy DK74 w m. Sitaniec. Koszt inwestycji wyniósł 402 980,73 zł i został poniesiony z budżetu państwa.

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie

Zadania zrealizowane na terenie powiatu zamojskiego przez ZDW w Lublinie w raportowanych latach:

- W 2023 r.: Remont drogi wojewódzkiej nr 849 na odcinku Malewsczyzna-Józefów Roztoczański od km 27+100 do km 32+650 na kwotę łączną 6 564 248,37 zł,
- W 2024 r.: Remont drogi wojewódzkiej nr 843 Majdan Skierbieszowski-Kolonia Skierbieszów od km 31+470 do km 33+090 – dł. 1,620 km na kwotę łączną 1 950 291,44 zł,
- W 2024 r.: Remont drogi wojewódzkiej nr 843 Kolonia Skierbieszów od km 33+090 do km 35+090 – dł. 2,0 km na kwotę łączną 2 339 541,46 zł.

Działania realizowane na drogach gminnych na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024 zostały opisane w tabeli poniżej.

Tabela 25. Działania realizowane na drogach gminnych w powiecie zamojskim w latach 2023-2024

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
Adamów	2023	719 915,29 zł, w tym: 683 919,52 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Budowa drogi gminnej w m. Adamów na dz. ew. nr 117, 120/1, 122, 123 o długości 327 m
	2023	3 018 149,36 zł, w tym: 2 867 241,89 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 110827L Szewnia Górna – Czarnowoda o długości 894,38 m
	2023	24 600,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej na działce nr 677 w m. Adamów
	2023	9 225,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej Nr 110834L w m. Boża Wola B
	2023	9 225,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej w m. Bondyrz
	2023	9 225,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej na działce 1566,2317 w m. Bondyrz
	2024	6 150,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej Nr 116651L m. Adamów
	2024	15 990,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej Nr 110844L w m. Potoczek Kolonia
	2024	9 225,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej Nr 116646L w m. Suchowola B
	2024	9 234,39 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej na działce nr 3050 w m. Suchowola B
	2024	18 450,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej Nr 110845L w m. Potoczek
	2024	4 920,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi wewnętrznej na działce nr 2930 w m. Suchowola B
	2024	10 000,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi wewnętrznej na działce nr 887 w m. Suchowola B
	2024	27 060,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu drogi gminnej Nr 110836L w m. Suchowola Kolonia
	2024	543 027,35 zł, w tym: 271 513,67 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej od km 0+000 do km 0+ 273,77 w m. Adamów

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
Grabowiec	2023	1 713 560,09 zł, w tym: 1 498 182,97 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Budowa dróg gminnych w miejscowościach Cieszyn, Ornatowice-Kolonia i Żurawłów
	2023	35 794,64 zł	Fundusz sołecki	Dofinansowanie budowy dróg gminnych w miejscowościach Cieszyn, Hołużne, Ornatowice-Kolonia i Żurawłów
	2024	224 369,00 zł, w tym: 130 892,02 zł dofinansowanie	UM WL, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Szystowice
	2024	633 065,79 zł, w tym: 300 775,48 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Szystowice
	2024	1 356 387,93 zł, w tym: 1 053 483,06 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110273L w miejscowości Czechówka
	2024	882 122,54 zł, w tym: 381 290,32 zł Polski Ład, 27 000,00 zł Nadleśnictwo	Polski Ład, Nadleśnictwo Strzelce, budżet gminy	Budowa dróg gminnych na obszarze Gminy Grabowiec w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – edycja VIII
	2024	7 500,00 zł	Fundusz sołecki	Projekt drogi gminnej i łatanie ubytków w sołectwach Grabowiec-Góra i Skomorochy Duże
Komarów Osada	2023	195 191,47 zł, w tym: 86 000,00 zł dofinansowanie	UM WL, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych (129 mb)
	2023-2024	2 324 039,57 zł	Polski Ład, budżet gminy	Modernizacja infrastruktury drogowej w gminie Komarów-Osada (6 odcinków dróg gminnych - 3775 mb)
	2024	1 249 736,22 zł	MSWiA, budżet gminy	Odbudowa dróg gminnych (2 odcinki – 1080 mb)
	2024	109 541,68 zł	budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych (82 mb)
Krasnobród	2023-2024	67 040,00 zł	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 112300L (ul. Łastowieckiego i Powstańców Styczniowych) w m. Krasnobród – (67 040,00 zł)
	2022-2023	4 825 251,43 zł, w tym: 4 500 000,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Modernizacja istniejącej drogi gminnej nr 112311L w miejscowości Wólka Husińska
	2023	251 008,34 zł, w tym: 78 487,47 zł FS	Fundusz sołecki, budżet gminy	Remont dróg gminnych

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
	2023	60 000,00 zł, w tym: 20 293,10 zł FS	Fundusz sołecki, budżet gminy	Modernizacja drogi gminnej nr 110879L w Majdanie Małym
	2023	12 907,52 zł	Fundusz sołecki	Modernizacja drogi gminnej w Borkach
	2023	27 500,00 zł	Fundusz sołecki	Modernizacja drogi gminnej w Hutkowie
	2023	628 314,75 zł	budżet gminy	Modernizacja ul. Modrzewiowej w Krasnobrodzie
	2024	251 008,34 zł, w tym: 127 357,07 zł FS	Fundusz sołecki, budżet gminy	Remont dróg gminnych
	2024	2 660 057,21 zł	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 112300L (ul. Łastowieckiego i Powstańców Styczniowych) w m. Krasnobród
	2024	42 500,00 zł	budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 112299L (ul. Wolności i Szkolna) w miejscowości Krasnobród– dokumentacja projektowa
	2024	2 757 789,58 zł, w tym: 2 000 000,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Inwestycje w infrastrukturę drogową w Gminie Krasnobród
	2024	266 097,18 zł	UM WL, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Szur
	2024	4 000,00 zł	Fundusz sołecki	Modernizacja drogi gminnej w Nowej Wsi
	2024	59 995,00 zł	budżet gminy	Modernizacja odcinka drogi gminnej nr 110948L w miejscowości Grabnik
	2024	774 496,12 zł, w tym: 387 248,06 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110856L w miejscowości Potok Senderki od km 0+005,97 do km 0+984,29
Łabunie	2023	4 164 002,25 zł	Polski Ład, budżet gminy, FDS, UM WL	Przebudowa dróg: -nr 110884L Łabuńki Drugie -nr 110892L Łabuńki Drugie -nr 110892L Mocówka -nr 110908L Łabuńki Pierwsze -nr 110900L Ruszów-Kolonia -nr 110900L Ruszów -nr 110887L Łabunie (ul. Szkolna) -nr 110897L Wólka Łabuńska

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
	2023	824 503,36 zł, w tym: 412 251,68 zł dofinansowanie	FDS, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110886L w miejscowości Łabuńki Pierwsze dł. odcinka 1473 mb
	2023	239 639,49 zł, w tym: 110 000,00 zł dofinansowanie	UM WL, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110911L w miejscowości Barchaczów dł. odcinka 437 mb
	2024	373 774,85 zł, w tym: 222 827,50 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa - Ruszów III etap- gminna 110904L
Miączyn	2023	3 837 883,14 zł, w tym: 2 660 000,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Miączyn
	2023	885 678,44 zł, w tym: 444 089,22 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej Nr 110729L na odcinku od km 0+003,00 do km 1+547,00
	2023-2024	5 700 000,00 zł, w tym: 2 850 000,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Budowa drogi gminnej w miejscowości Horyszów
	2023	979 354,31 zł, w tym: 685 548,01 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110761L od km 0+013,86 do km 0+693,59 w miejscowości Zawalów-Kolonia
	2023-2024	735 167,15 zł, w tym: 514 617,00 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi wewnętrznej od km 0+019,15 do km 0+510,45 w miejscowości Miączyn-Stacja
	2023-2024	4 020 195,06 zł, w tym: 2 755 000,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Miączyn
	2024	979 354,31 zł, w tym: 685 548,01 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110761L od km 0+013,86 do km 0+693,59 w miejscowości Zawalów-Kolonia
	2024	309 214,31 zł, w tym: 150 007,96 zł dofinansowanie	UM WL, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) wewnętrznej drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Horyszów – I etap
	2024	1 401 061,33 zł, w tym: 701 780,66 zł	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej Nr 110728L w miejscowości Świdniki od km 0+010,00 do km 2+138,75

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
		dofinansowanie		
Nielisz	2023	4 000 000,00 zł	Polski Ład, budżet gminy	Modernizacja dróg gminnych
	2024	5 587 616,93 zł	Polski Ład, budżet gminy	Modernizacja dróg gminnych
Radeczna	2023	5 300 794,82 zł, w tym: 3 999 498,13 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Radeczna drogi gminne nr 116636L Zaburze dł. 470m, 110100L Gorajec Zastawie dł. 118m, 110124L, 110117L, 110103L Latyczyn dł. 1514m, 110114L Podborcze dł. 1310m, 110109L Zakłodzie dł. 1230m, 110111L Mokrelipie dł. 863m, wykonane nawierzchnie z mas bitumicznych
	2023	2 137 470,48 zł, w tym: 1 999 646,84 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Budowa Drogi Gminnej Czarnystok- Trzęsiny dł.1445m, Wykonanie warstw konstrukcyjnych, i nawierzchni z mas bitumicznych
	2023-2024	418 418,36 zł, w tym: 188 760,09 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej 110105L, wykonanie nowych warstw konstrukcyjnych oraz mijanek i nawierzchni asfaltowej dł. 400m
	2024	341 227,40 zł, w tym: 164 514,98 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont Drogi Gminnej 110116L Podborcze dł. 400m, wzmocnienie konstrukcji i wykonanie nawierzchni bitumicznej
	2023	188 749,38 zł, w tym: 106 000,00 zł dofinansowanie	FOGR, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych od km 0+325 do km 0+571 na działce nr ewid. 1572 w miejscowości Gorajec Zagroble
	2024	233 894,34 zł, w tym: 129 104,34 zł dofinansowanie	UM WL, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych od km 0+000 do km 0+260 na działce nr ewid. 834 w miejscowości Gorajec – Stara Wieś
	2024	16 845,13 zł	Fundusz sołecki	Remont i położenie nawierzchni betonowej (płyt betonowych) na drodze - działka nr ewid.15 - budowa
	2024	16 362,11 zł	Fundusz sołecki	Remont i położenie nawierzchni betonowej na drodze działka nr ewid.15
	2024	21 651,87 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie drogi dojazdowej oraz parkingu przy OSP Gaj Gruszczański
	2024	18 450,00 zł	Fundusz sołecki	Wykonanie projektu przebudowy nawierzchni drogi gminnej o numerze dz. 7015
	2024	16 845,13 zł	Fundusz sołecki	Remont i położenie nawierzchni (płyt betonowych) na drodze – dz. nr ew. 15

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
Sitno	2023-2024	887 847,48 zł, w tym: 360 496,02 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej Nr 116278L od km 0+000 do km 0+583,90 w m. Cześniki Kolonia, gm. Sitno
	2023	937 910,88 zł, w tym: 450 383,27 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110701L od km 0+000 do km 1+546 w miejscowości Rozdoły (Rozdoły Podźródła) na łącznej długości 1429 m
	2023	650 795,26 zł, w tym: 475 397,63 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110708 L od km 0+000 do km 0+919,50 w miejscowości Jarosławiec (droga przy remizie OSP)
	2023	1 599 940,84 zł, w tym: 1 470 000,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Wykonano 2 zadania tj: Przebudowa drogi gminnej nr 116287L o przebiegu od drogi powiatowej nr 3241L do drogi gminnej 110718L o długości 1423,72 m. (łącznik Janówki z Horyszowem Polskim)
	2023	2 594 485,75 zł, w tym: 1 995 000,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa ciągu 2 dróg gminnych nr 110705L oraz nr 110703L tworzących łącznik drogi krajowej nr 74 z drogą powiatową nr 3286L o długości 3137,50 m (droga od skrzyżowania w Horyszowie Polskim do drogi krajowej nr 74 w m. Karp)
	2024	190 332,84 zł, w tym: 95 000,00 zł dofinansowanie	FOGR, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110701L w m. Rozdoły na długości dł. 230 mb
	2024	661 527,48 zł, w tym: 529 221,98 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110717L od km 0+000 do km 0+573,00 w m. Rozdoły
	2024	311 071,92 zł, w tym: 248 857,53 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110702L od km 0+000 do km 0+195,200 w m. Sitno
	2024	769 856,68 zł, w tym: 384 928,34 zł dofinansowanie	UM WL, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 112200L od km 0+886,60 do km 1+647,20 w m. Cześniki Kolonia
Sułów	2023	3 760 894,36 zł	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie i Kolonia Rozłopy
	2023	487 738,09 zł	FOGR, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych na dz. 938 w miejscowości Sułów
	2023	633 043,16 zł	UE, budżet gminy	Modernizacja drogi gminnej nr 110148L w miejscowości Kulików - etap II
	2023	9 973,20 zł	budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110127L od km 0+18 do km 0+722 i od km1+123 do km 1+409 w miejscowości Żrebce

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
	2023	9 893,30 zł	budżet gminy	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych na działkach ew.nr 1167 i 1128 od km 0+300 do km 0+850 w miejscowości Sułowiec
	2024	410,40 zł	budżet gminy	Przebudowa drogi powiatowej nr 3011L Tarnawa Mała-Turobin- Sułów-Szczebrzeszyn na terenie Gminy Sułów
	2024	812 207,80 zł, w tym: 446 603,42 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110127L od km 0+18 do km 0+722 i od km1+123 do km 1+409 w miejscowości Żrebce
	2024	57 000,00 zł	budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach: Tworyczów, Sułówek, Rozłopy
	2024	497 919,49 zł, w tym: 189 000,00 zł dofinansowanie	FOGR, budżet gminy	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 110155L w miejscowości Deszkowice Drugie
Szczebrzeszyn	2022-2023	541 553,93 zł, w tym: 204 897,94 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110319L ul. Leśna w Szczebrzeszynie
	2023	1 993 050,78 zł, w tym: 1 953 189,76 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110348L na odcinku Brody Duże-Niedzieliska Kolonia
	2023-2024	5 574 477,55 zł, w tym: 3 344 686,53 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110372L Wielacza Kolonia od km 0+003,00 do km 1+816,00
	2024	11 998,90 zł	Fundusz sołecki	Zakup płyt betonowych do utwardzenia drogi dz. nr ew. 1741
	2024	9 840,00 zł	Fundusz sołecki	Remont dróg (dojazdowych do pól i lasów) dz. nr 2659, 2333, 2660, 2491, 2509
	2024	15 193,58 zł	Fundusz sołecki	Remont drogi dz. nr 213 w Kątach Drugich
	2024	12 216,82 zł	Fundusz sołecki	Modernizacja drogi gminnej 110377L w miejscowości Lipowiec Kolonia
	2024	14 000,00 zł	Fundusz sołecki	Przebudowa drogi wew. dz. nr. 276
	2024	19 285,70 zł	Fundusz sołecki	Modernizacja drogi dz. nr ew. 861/2 (utwardzenie płytami)
	2024	2 460,00 zł	Fundusz sołecki	Remont dróg wewnętrznych dz. nr 3106, 1053

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
	2023-2024	2 460 000,00 zł, w tym: 1 968 000,00 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110315L w Szczepieszynie (ul. Klinowa)
	2023-2024	1 188 272,93 zł, w tym: 791 784,31 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110377L w miejscowości Lipowiec Kolonia
	2023-2024	13 300 000,01 zł, w tym: 10 999 200,00 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych os. Klemensów nr: 110316L, 110324L, 110334L, 110327L, 110335L, 110337L, 110344L, 110347L, 110349L, 110314L, 110320L, dz. nr 259 i nr 258
	2024	4 478 520,20 zł, w tym: 2 239 260,10 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110322L ul. Nadrzeczna w Szczepieszynie
Zamość	2023-2024	4 117 481,00 zł	budżet gminy	Bieżące utrzymanie dróg – remonty
	2023	10 334 164,13 zł, w tym: 4 036 029,85 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Rozbudowa dróg gminnych nr 110381L i 110382L w m. Szopinek
	2023	3 633 552,89 zł, w tym: 1 467 413,73 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi gminnej w m. Płoskie i Zawada – od drogi powiatowej nr 3217L do drogi krajowej nr 74 (aktualnie droga nr 116 666L)
	2023	1 640 579,67 zł	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie – etap II
	2023-2024	6 443 877,58 zł, w tym: 3 344 687,00 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Rozbudowa drogi gminnej nr 110378L w m. Sitaniec
	2023	808 293,23 zł	Polski Ład, budżet gminy	Rozbudowa drogi gminnej nr 110406L w m. Wólka Panieńska
	2023	1 622 944,81 zł	Polski Ład, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 110442L w m. Żdanów (biały wygon)
	2023	1 287 290,58 zł	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 112227L w m. Pniówek (za szkołą)
	2023	3 084 687,84 zł	RFIL, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 112221L w m. Sitaniec i Sitaniec Wolica
	2023-2024	1 687 657,42 zł	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 110438L w m. Wólka Panieńska i Szopinek

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
	2023	780 628,87 zł, w tym: 434 272,72 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 110427L w m. Siedliska
	2023	911 885,53 zł, w tym: 544 509,32 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110418L w m. Hubale
	2024	6 709 366,41 zł, w tym: 3 344 686,53 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Rozbudowa drogi gminnej nr 110378L w m. Sitaniec
	2024	3 071 585,22 zł, w tym: 1 666 804,71 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Budowa drogi gminnej nr 110438L w m. Wólka Panieńska i Szopinek
Skierbieszów	2023-2024	8 960 000,00 zł	KPO, budżet gminy	Przebudowa dr. powiatowych i gminnych
	2024	1 617 842,92 zł, w tym: 1 536 950,77 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	„Remont mostu na rzece Wolica w ciągu drogi gminnej nr 110254L w km 0+021,98 w m. Zabytów”
	2024	6 424 133,30 zł, w tym: 6 102 926,63 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	„Przebudowa drogi powiatowej nr 3242L Hajowniki - Łaziska – Dębowiec na odcinku Iłowiec - Łaziska o długości 3,2 km będącej w zarządzie Gminy Skierbieszów”,
	2024	261 365,01 zł, w tym: 130 682,50 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110257L na odcinku od km 0+009 do km 0+467,40 w miejscowości Skierbieszów Kolonia
	2024	658 812,19 zł, w tym: 329 406,09 zł dofinansowanie	RDRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110243L na odcinku od km 0+003 do km 0+895 w miejscowości Łaziska
	2024	16 605,00 zł	budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110241L w miejscowości Majdan Skierbieszowski 50 mb nakładki
Stary Zamość	2023-2024	6 851 233,27 zł	Polski Ład, FOGR, FRRD, budżet gminy	Przebudowy i modernizacje dróg gminnych
	2024	1 097 167,83 zł	UE, budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych nr 110197L w m. Krasne, 11234L w m. Chomęciska Duże, 112216L w m. Chomęciska Duże
	2024	2 992 466,05 zł	UE, budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych nr 110237 L w m. Chomęciska Duże, 110215 L w m. Udrycze-Koniec, 110208 L w m. Udrycze-Wola

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
	2024	1 803 929,07 zł	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110222L od km 0+000,00 do km 0+980,59 w miejscowości Udrycze Kolonia oraz drogi gminnej nr 110218L od km 0+161,00 do km 0+776,36 w miejscowości Wisłowiec
	2023	219 049,65 zł	UE, budżet gminy	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Chomęciska Duże, gmina Stary Zamość
	2023-2024	3 176 350,71 zł	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Chomęciska Duże, Udrycze – Koniec, Udrycze – Wola, gm. Stary Zamość
	2022-2023	1 240 401,32 zł	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Wierzba 110202L o dł. 614,5 mb i Chomęciska Duże 110232L o dł. 963 mb
Zwierzyniec	2023	1 562 100,00 zł, w tym: 781 050,00 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Budowa dróg ul. Nadrzeczna, Józwiakowskiego, Derlatki w Zwierzyńcu
	2023	3 169 342,45 zł, w tym: 1 990 000,00 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Przebudowa drogi w miejscowości Bagno
	2023	b.d.	budżet gminy	Modernizacja drogi w miejscowości Sochy
	2023	b.d.	budżet gminy	Remont cząstkowy dróg gminnych
	2023	b.d.	budżet gminy	Remonty dróg dojazdowych do pól, dróg wewnętrznych, odtworzenie rowów (Żurawnica, Wywłoczka, Turzyniec, Kosobudy)
	2023-2024	358 729,50 zł, w tym: 136 026,51 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110819L (ul. Rynek) w Zwierzyńcu
	2023-2024	147 375,45 zł, w tym: 52 426,85 zł dofinansowanie	RFRD, budżet gminy	Remont drogi gminnej nr 110796L (ul. Szczepankiewicza) w Zwierzyńcu
	2024	978 480,50 zł, w tym: 929 556,47 zł dofinansowanie	Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa drogi gminnej nr 110783L w miejscowości Kosobudy

źródło: gminy powiatu zamojskiego

Zarząd Dróg Powiatowych w Zamościu

Tabela 26. Zadania realizowane przez ZDP na terenie powiatu zamojskiego

Lp.	Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Nazwa zadania
1.	2022-2023	3 117 422,28 zł, w tym: RF Polski Ład – 2 998 996,00 zł, Powiat Zamojski – 118 426,28 zł	Przebudowa drogi powiatowej nr 3274L na odcinku Miączyn-Niewirków (Etap I)
2.	2022-2023	1 757 265,83 zł, w tym: gm. Miączyn – 780 000,00 zł, Powiat Zamojski – 977 265,83 zł	Przebudowa drogi powiatowej nr 3274L na odcinku Miączyn-Niewirków (Etap II)
3.	2024-2025	17 191 443,41 zł, w tym: RFRD – 13 753 154,72 zł, gm. Stary Zamość – 1 719 144,00 zł, Powiat Zamojski – 1 719 144,69 zł	Przebudowa drogi powiatowej nr 3224L dr. kraj. 17 - Udrycze - Kolonia Dębowiec
4.	2024-2025	4 800 673,83 zł, w tym: RFRD – 3 360 471,68 zł, gm. Radecznica – 720 101,00 zł, Powiat Zamojski – 720 101,15 zł	Przebudowa drogi powiatowej nr 2902L Gródki - Zaporze - Czernięcin od km 6+800 do km 8+400 oraz od km 8+800 do km 10+000
5.	2024	299 999,91 zł Powiat Zamojski	Przebudowa drogi powiatowej nr 3232L Czechówka - Hołużne - Ornatowice

źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Zamościu

Pozostałe zadania wykonane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Zamościu zostały opisane poniżej, w zadaniach od nr 9 do 23.

7. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów)

Realizacja zadania należy do zarządców dróg i odbywa się w ramach bieżącej działalności, każdorazowo w przypadku zaistnienia potrzeby.

8. Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji), np.: odsuwanie linii zabudowy od istniejących i potencjalnych źródeł hałasu oraz lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach o korzystnym klimacie akustycznym

Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności. Gminy powiatu zamojskiego wprowadzają do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisy sprzyjające ograniczeniu zagrożeń hałasem.

9. Remont drogi powiatowej Nr 3145L Tarzymiechy - Stary Zamość - Białobrzegi

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

10. Remont drogi powiatowej Nr 3259L Suchowola - Majdan Ruszowski

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

11. Przebudowa ciągu drogowego utworzonego z dróg powiatowych Nr: 3202L i 3206L na odcinku Uście-Żrebce - DW 848

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

12. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3227L Sulmice - Zawoda w km: od 4+150,00 do 4+529,61 oraz 5+802,61 do 5+960,30 w m. Zawoda

Zadanie zrealizowane w latach 2020-2021.

13. „Poprawa dostępności przygranicznej infrastruktury drogowej w powiatach: zamojskim (Polska) i sokalskim (Ukraina) połączona z promowaniem rozwiązań proekologicznych” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej EIS Polska - Białoruś - Ukraina 2014- 2020 - Przebudowa dróg powiatowych Nr 3275L Kotlice-Zubowice i Nr 3276L Horyszów - Kotlice

Zadanie zostało zrealizowane w latach wcześniejszych.

14. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3256L Lipsko-Łabunie

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2022-2023. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 26 340 159,60 zł, w tym:

- RF Polski Ład – 12 768 000,00zł,
- Gm. Łabunie – 932 845,00 zł,
- Powiat Zamojski – 12 639 314,60 zł.

Zakres robót obejmował przebudowę drogi powiatowej dł. 11,2 km na terenie gm. Zamość i gm. Łabunie poprzez wykonanie nowej nawierzchni szer. 5,5 m o zwiększonej nośności do 115 kN/oś, obustronnych ulepszonych poboczy, odtworzenie rowów, oczyszczenie i wymiana przepustów, wykonanie zjazdów i chodników (przebudowa i budowa), peronów i zatok autobusowych, oznakowania poziomego i pionowego.

15. Budowa drogi powiatowej Nr 3261L Szur - Łuszczacz - Łasochy na odcinku Szur - granica powiatu zamojskiego

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2022-2023. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 13 648 215,07 zł, w tym:

- RFRD – 4 013 708,40 zł,
- Lasy Państwowe – 300 000,00 zł,
- Gm. Krasnobród – 800 000,00 zł,
- Powiat Zamojski – 8 534 506,67 zł.

Zadanie polegało na budowie drogi powiatowej nr 3261L na odcinku przebiegającym przez miejscowości: Krasnobród i Szur na terenie gminy Krasnobród. Wykonane roboty: budowa ok. 4,4 km drogi (nowa nawierzchnia szer. 6,0 m z ulepszonymi poboczami szer. 1,0 m), budowa skrzyżowań i zjazdów, oczyszczenie i wyregulowanie rowów przydrożnych,

zastosowanie czytelnego oznakowania poziomego i pionowego. Dodatkowo w ramach zadania została przebudowana kolizja z siecią telekomunikacyjną oraz zostały wykonane przejścia pod drogą dla pławów.

16. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3270L Łabuńki - Barchaczów - Antoniówka - Zubowice

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2022-2024. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 21 595 098,15 zł, w tym:

- RFIL – 2 000 000,00 zł,
- gm. Łabunie – 1 123 960,00 zł,
- UE – 985 662,94 zł,
- RF Polski Ład – 12 999 800,00 zł,
- Powiat Zamojski – 4 485 675,21 zł.

Zakres robót obejmował przebudowę drogi powiatowej o łącznej dł. 14,96 km na terenie gm. Łabunie i gm. Komarów-Osada poprzez wykonanie nowej nawierzchni szer. 5,5 m, obustronnych ulepszonych poboczy, odtworzenie rowów, oczyszczenie i wymiana przepustów, wykonanie zjazdów i chodników, peronów i zatok autobusowych, oznakowania poziomego i pionowego.

17. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3205L Nielisz - Michałów – Szczebrzeszyn

W latach 2023-2024 Zarząd Dróg Powiatowych w Zamościu nie realizował zadania.

18. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3201L Radecznica - Sułowiec - dr. woj. 848

Zadanie zostało zrealizowane w 2024 r. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 7 328 551,24 zł, w tym:

- RF Polski Ład – 6 962 123,67 zł,
- Gmina Radecznica – 183 213,57 zł,
- Powiat Zamojski – 183 214,00 zł.

Zadanie obejmowało ujednolicenie szerokości jezdni do 5,5 m (nowa nawierzchnia), wykonanie poszerzeń na łukach, nowych poboczy, odwodnienia oraz czytelne oznakowanie wpłynę na poprawę przepustowości i komfortu jazdy.

19. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3286L relacji: dr. woj. 843 - Sitno - Miączyn

Przebudowa drogi została zrealizowana w 2022 roku.

20. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3246L Sitno - Łabuńki na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową Nr 3286L do skrzyżowania z drogą krajową Nr 74

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2022-2023. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 5 026 184,77 zł, w tym:

- RFRD – 1 900 907,38 zł,
- gm. Sitno – 1 562 638,00 zł,

- Powiat Zamojski – 1 562 639,39 zł.

Zadanie polegało na przebudowie drogi powiatowej nr 3246L na odcinku przebiegającym przez miejscowości: Sitno, Stabród, Jarosławiec na terenie gminy Sitno. Wykonane roboty: przebudowa ok. 3,6 km drogi (nowa nawierzchnia szer. 5,5 m z ulepszonymi pobocznymi szer. 1,0m), przebudowa skrzyżowań i zjazdów, odtworzenie rowów przydrożnych, oczyszczenie przepustów, wykonanie nowych peronów przy przystankach komunikacji zbiorowej, zastosowanie czytelnego oznakowania poziomego i pionowego. W ciągu drogi powiatowej zlokalizowany jest most, na którym wykonano wymianę nawierzchni jezdni, odnowiono poręcze, ustawiono bariery energochłonne na dojazdach.

21. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3210L Szczepieszyn - Topólcza – Zwierzyniec

W latach 2023-2024 Zarząd Dróg Powiatowych w Zamościu nie realizował zadania.

22. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3240L Świdniki - Żuków – Żuków Łagodziński - Rozdoły

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2023-2024. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 11 693 415,32 zł, w tym:

- RFRD – 5 848 707,66 zł,
- gm. Sitno – 424 692,00 zł,
- gm. Miączyn – 2 498 661,00 zł,
- Powiat Zamojski – 2 921 354,66 zł.

Zadanie polegało na przebudowie drogi powiatowej nr 3240L przebiegającej przez miejscowości: Świdniki, Żuków, Rozdoły na terenie gmin: Miączyn i Sitno. Wykonane roboty: przebudowa ok. 7,4 km drogi (nawierzchnia szer. 5,5 m z ulepszonymi pobocznymi szer. 1,0m), przebudowa zjazdów, przebudowa chodnika, odmulenie i wyprofilowanie rowów, przebudowa przepustów, przebudowa skrzyżowań z drogami podrzędnymi oraz włączenie do drogi powiatowej nr 3238L, wykonanie peronów autobusowych, zastosowanie czytelnego oznakowania poziomego i pionowego, w tym przejście dla pieszych ze znakiem aktywnym D-6 i dedykowanym oświetleniem. Projekt zapewni dostosowanie drogi do ruchu pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi do 11,5 t.

23. Budowa chodnika przy drodze powiatowej Nr 3250L w m. Wólka Wieprzecka gmina Zamość

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

24. Budowa drogi ekspresowej S17 Piaski – Hrebenne na terenie powiatu zamojskiego

Realizacja zadania została przewidziana na lata 2025-2026.

25. Rozbudowa DK nr 17 na odc. gr. m. Zamość - Łabunie od km 179+113 do km 184+660

Inwestycja została rozpoczęta w 2021 roku, natomiast jej zakończenie planowane miało miejsce w 2024 roku. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 41 218 867,94 zł. Środki na ten cel pochodziły z budżetu państwa oraz KFD.

W ramach zadania zrealizowano korektę niwelety, rozbudowę skrzyżowań, budowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu w Kalinowicach, przebudowę istniejących ciągów dla pieszych, przebudowę zatok autobusowych, utwardzenie istniejących zjazdów, budowę urządzeń BRD, przebudowa linii kablowej nn wraz ze słupami oświetleniowymi, zabezpieczenie urządzeń kolidujących, budowę kanału technologicznego.

26. Rozbudowa DK nr 74 na odc. Gorajec – Szczepieszyn od km 242+615 do km 251+200 - rozbudowa od km 251+200 do km 252+951,36 - remont nawierzchni

W latach 2021-2022 realizowane były prace przygotowawcze polegające na wykonaniu dokumentacji technicznej oraz wypłata odszkodowań za nabyte nieruchomości. Natomiast od października 2023 r. trwa realizacja inwestycji.

27. Rozbudowa DK 74 na odcinku Klemensów – Zamość od km 256+231 do km 271+013

Zadanie zaniechane z uwagi na przyszłe utracenie statusu drogi krajowej w związku z realizacją budowy obwodnic pomiędzy miejscowościami Klemensów i Zamość.

28. Rozbudowa DK nr 74 na odc. Zamość – Miączyn od km 277+200 do km 281+380 od km 282+526 do km 285+600

W latach 2021-2022 realizowane były prace przygotowawcze polegające na wykonaniu dokumentacji technicznej. Realizacja inwestycji planowana na lata 2025-2026 oraz 2027-2028.

29. Rozbudowa DK nr 74 na odc. Jarosławiec - Miączyn od km 281+380 do km 282+526 od km 285+600 do km 288+800

Inwestycja realizowana była w latach 2020-2022.

30. Budowa mostu przez rz. Wieprz w ciągu DK 74 w m. Szczepieszyn

Inwestycja realizowana była w latach 2019-2021.

31. Budowa mostu przez rzekę Świnkę w ciągu DK 74 w m. Bodaczów

Inwestycja realizowana była w latach 2021-2022.

32. Budowa obwodnicy Szczepieszyna w ciągu drogi krajowej nr 74

W roku 2021 realizowane były prace przygotowawcze polegające na wykonaniu dokumentacji technicznej. Początek realizacji zadania planowany jest na lata 2029-2031.

33. Budowa obwodnicy Gorajca w ciągu drogi krajowej nr 74

W latach 2021-2022 realizowane były prace przygotowawcze polegające na wykonaniu dokumentacji technicznej. Początek realizacji zadania planowany jest na lata 2025-2027.

34. Budowa obwodnicy Zamościa w ciągu drogi krajowej Nr 74

W roku 2022 realizowane były prace przygotowawcze polegające na wykonaniu dokumentacji technicznej. Początek realizacji zadania planowany jest na lata 2029-2031.

35. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego oraz edukacji ekologicznej z zakresu ochrony przed hałasem

Na terenie powiatu zamojskiego prowadzono działania edukacyjne w zakresie ochrony klimatu akustycznego i promocji proekologicznych form transportu oraz aktywności fizycznej. W ramach tych działań realizowano m.in.:

- Edukację ekologiczną dotyczącą szkodliwości hałasu oraz sposobów ochrony przed jego negatywnym wpływem, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia ruchu pieszego, jazdy na rowerze i korzystania z transportu publicznego.
- Promowanie jazdy na rowerze poprzez organizowanie licznych rajdów rowerowych na terenie gmin, w tym wydarzeń takich jak „Rowerowe wakacje” i „Święto Roweru”, a także przyznawanie nagród dla najaktywniejszych rowerzystów.
- Organizację rajdów pieszych i rowerowych, które pozwalały uczniom poznać lokalne środowisko naturalne, zwiększać świadomość ekologiczną oraz docenić walory przyrodnicze najbliższej okolicy.
- Realizację Rodzinnego Rajdu Rowerowego w ramach XIX Majówki Roztoczańskiej, integrującego społeczność lokalną i promującego aktywny, ekologiczny tryb życia.

3.3. Pola elektromagnetyczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 6 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona przed promieniowaniem.

Tabela 27. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych			
Kierunek: Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych			
1.	Prowadzenie cyklicznych badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu zamojskiego	RWMŚ w Lublinie	↔
2.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed PEM	gminy	↔
3.	Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	Powiat Zamojski, Urząd Marszałkowski w Lublinie	↔
4.	Właściwa lokalizacja, modernizacja i poprawne użytkowanie urządzeń oraz instalacji emitujących PEM	gminy, przedsiębiorstwa	↔
Kierunek: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu			
5.	Modernizacja i rozbudowa sieci energetycznych	PGE Dystrybucja S.A. Oddział w Zamościu	↑
Kierunek: Edukacja ekologiczna			
6.	Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↓

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Prowadzenie cyklicznych badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu zamojskiego

Badania w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych (PEM) na terenie powiatu zamojskiego realizowane były w latach 2023-2024 w 3 punktach pomiarowych w ramach stałej sieci monitoringu oraz w 15 punktach pomiarowych w ramach monitoringu badawczego.

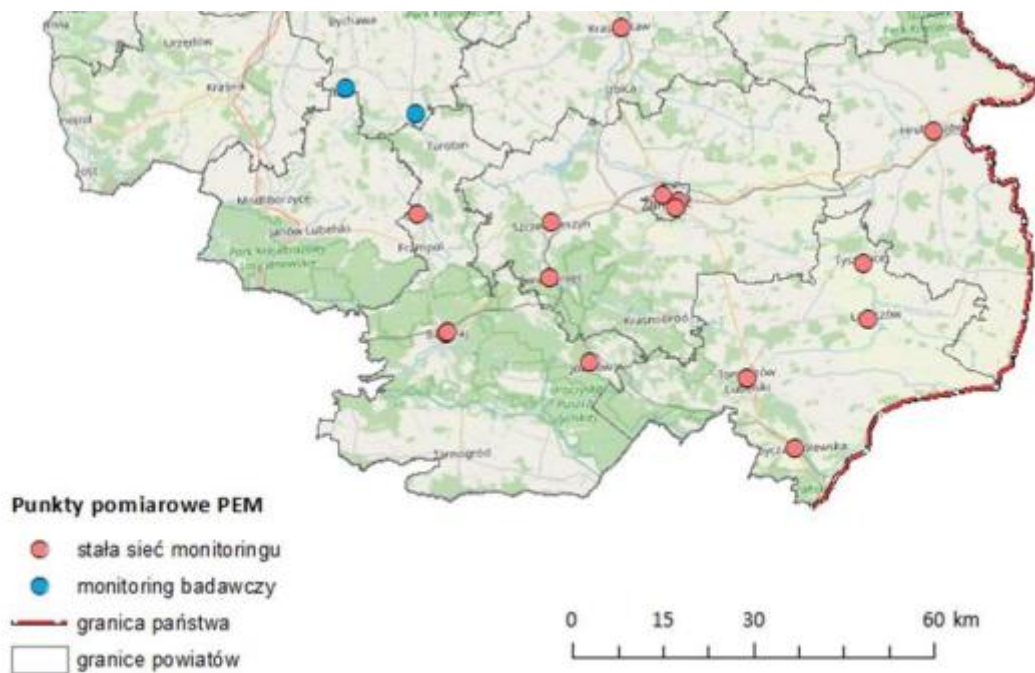
Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku opracowywane dla województwa lubelskiego, zawierające analizę wyników badań przeprowadzonych w zakresie PEM, lokalizację punktów pomiarowych wraz ze współrzędnymi geograficznymi oraz

charakterystyką prowadzonych badań dostępne są na stronie internetowej GIOŚ pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gios/pola-elektromagnetyczne-lubelskie-lista>.

Tabela 28. Wyniki PEM na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

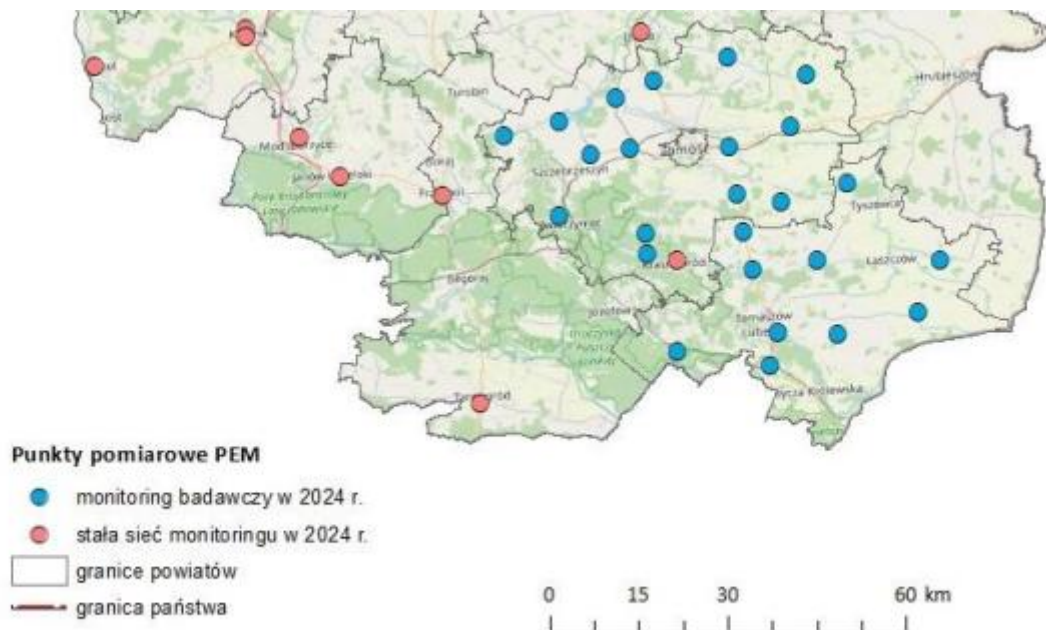
Nazwa pkt. pomiarowego	Adres pkt. pomiarowego	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Średnia dla kategorii obszaru [V/m]
2023						
L_2021_E_16	Szczebrzeszyn ul. Szkolna 17	22.978400	50.699053	0,7	0,5	0,50
L_2021_E_17	Zwierzyniec ul. Armii Krajowej 18	22.970185	50.615658	<0,5	-	0,50
2024						
L_2022_E_19	Krasnobród ul. Widokowa 2	23.219325	50.550890	<0,5	0,4	0,69

źródło: RMWŚ w Lublinie

Rysunek 22. Lokalizacja punktów pomiarowych PEM na terenie województwa lubelskiego w 2023 r.

źródło: PMŚ/RWMS w Lublinie

Rysunek 23. Lokalizacja punktów pomiarowych PEM na terenie województwa lubelskiego w 2024 r.

źródło: PMS/RWMS w Lublinie

2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed PEM

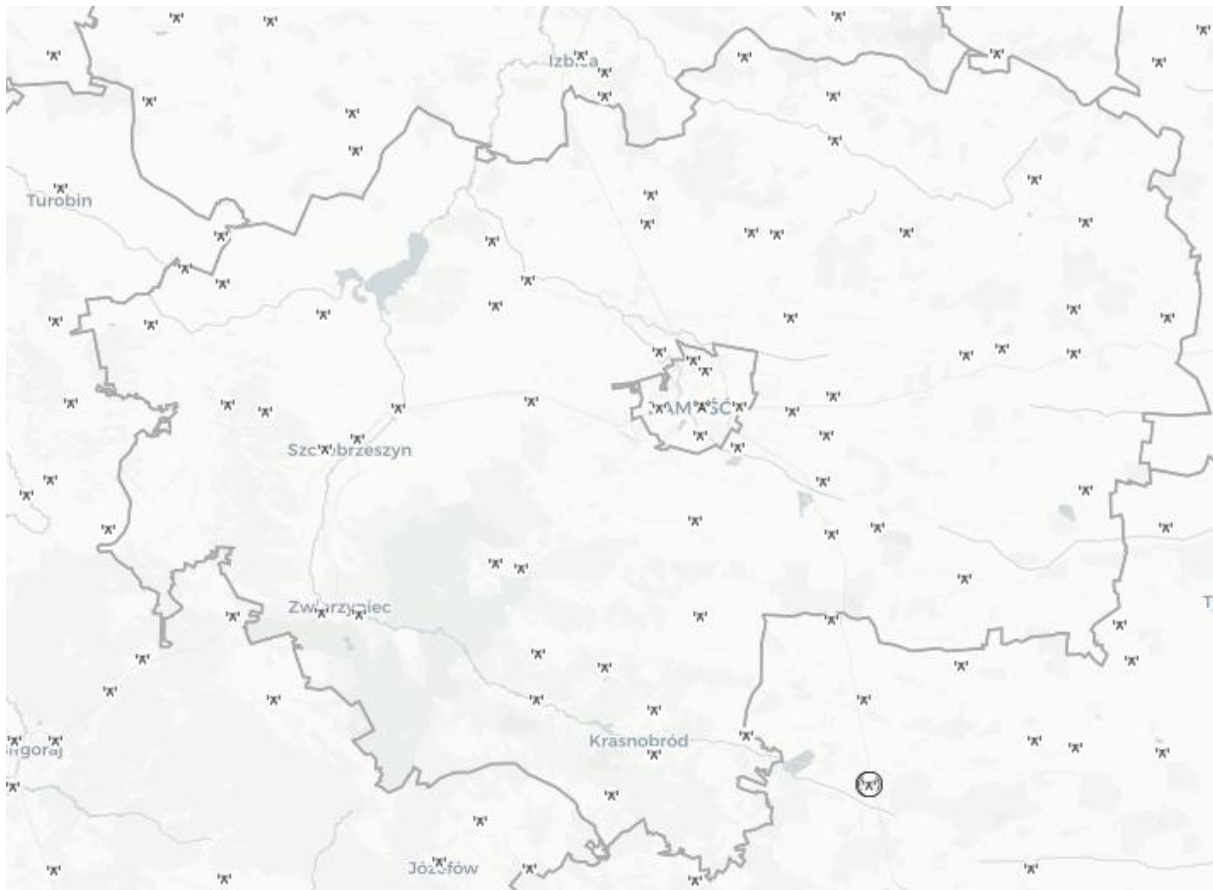
Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności. Gminy powiatu zamojskiego wprowadzają do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisy dotyczące ochrony przed PEM.

3. Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)

Starosta Powiatu Zamojskiego przyjmował zgłoszenia instalacji źródeł wytwarzających pole elektromagnetyczne. W 2023 roku przyjęto 19 zgłoszeń, natomiast w 2024 roku 25 zgłoszeń.

4. Właściwa lokalizacja, modernizacja i poprawne użytkowanie urządzeń oraz instalacji emitujących PEM

Gminy wprowadzają odpowiednie zapisy do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego odpowiednie zapisy regulujące właściwą lokalizację, modernizację i poprawne użytkowanie urządzeń oraz instalacji emitujących PEM. Na terenie powiatu zamojskiego urządzenia oraz instalacje emitujące PEM są lokalizowane w miejscach na to przeznaczonych. Poniżej została przedstawiona mapa powiatu zamojskiego.

Rysunek 24. Lokalizacja instalacji emitujących PEM na terenie powiatu zamojskiego

źródło: <https://si2pem.gov.pl/>

5. Modernizacja i rozbudowa sieci energetycznych

Na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024 PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość prowadziło działania rozwojowe oraz modernizacyjne na sieciach energetycznych. Uzyskane efekty zostały przedstawione w tabelach poniżej.

Tabela 29. Efekty zrealizowanych w 2023 i 2024 roku zadań rozwojowych i modernizacyjnych na terenie powiatu zamojskiego

Parametr		2023	2024
Linie WN 110 kV [km]	napowietrzne	0	0
	kablowe	0	0
Linie SN 15 kV [km]	napowietrzne	1,2	0,1
	kablowe	41,8	23,8
Linie nN 0,4 kV (bez przyłączy) [km]	napowietrzne	0,4	1,8
	kablowe	39,7	75
Przyłącza nN 0,4 kV [km]	napowietrzne	6,8	5,9
	kablowe	26,1	40,2
Stacje transformatorowe 15/0,4 kV [szt]	słupowe	16	10
	wnętrzowe	17	12
Moc zainstalowanych transf. 15/0,4 kV [kVA]		9 059	5 035

źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość

6. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM

Brak realizacji zadania w raportowanych latach.

3.4. Gospodarowanie wodami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 13 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarowanie wodami.

Tabela 30. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód			
Kierunek: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego			
1.	Przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	Powiat Zamojski, RZGW w Lublinie, zarządy zlewni	↑
2.	Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych	gminy, właściciele nieruchomości, spółki wodne	↔
3.	Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód	Powiat Zamojski, RZGW w Lublinie, zarządy zlewni	↔
4.	Regulacja potoków i rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód	RZGW w Lublinie, zarządy zlewni	↑
Kierunek: Optymalizacja zużycia wody			
5.	Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody	przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	↔
6.	Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Powiat Zamojski, gminy, przedsiębiorstwa	↑
7.	Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia	przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	↓
Kierunek: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych			
8.	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	Powiat Zamojski, Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ARiMR w Ciecierzynie	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
9.	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	RWMŚ w Lublinie	↔
10.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Powiat Zamojski, WIOŚ w Lublinie, PGW WP	↔
11.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	gminy	↔
Kierunek: Edukacja ekologiczna			
12.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód	Powiat Zamojski, gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑
13.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą	Powiat Zamojski, gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych

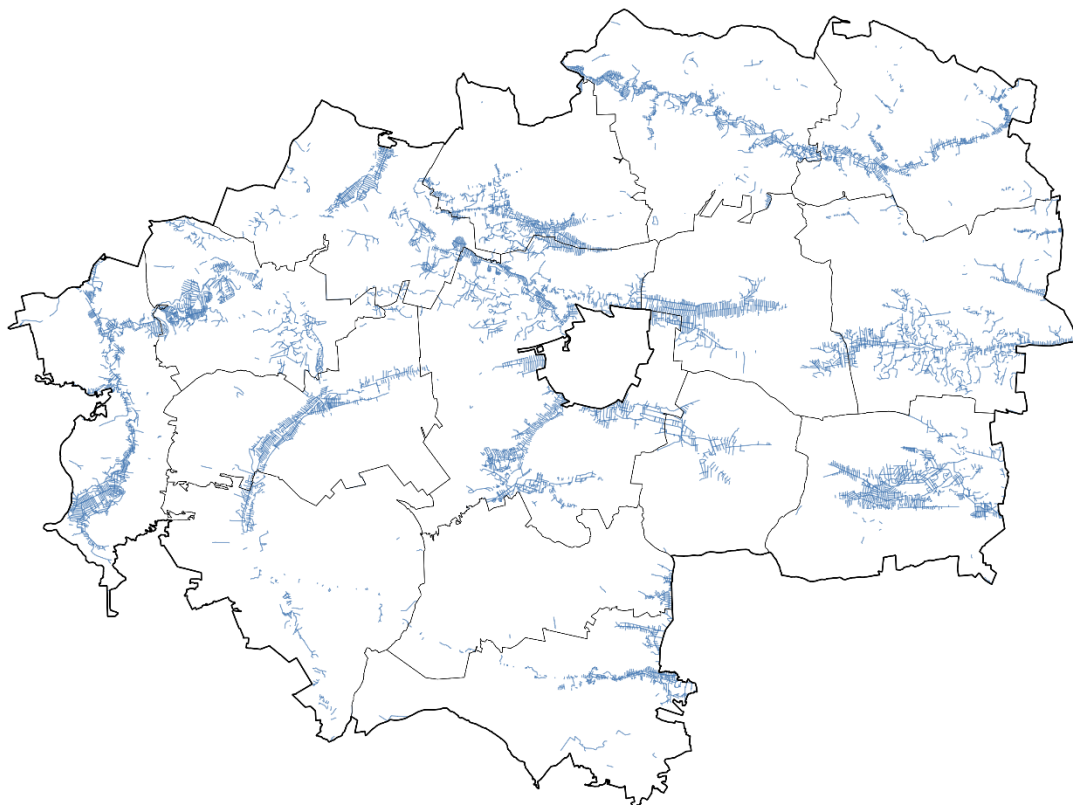
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie od 2021 r. wykonuje zadanie pn. „Przebudowa jazu na rzece Wieprz w km 287+040 w m. Krasnobród, gm. Krasnobród, pow. zamojski, woj. Lubelskie”. Koszty poniesione na ten cel wynoszą 3 900 000,00 zł. Zadanie sfinansowane z budżetu państwa. Planowane zakończenie inwestycji zostało przewidziane na 2027 r.

2. Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych

Gminy powiatu zamojskiego w ramach bieżącej działalności regularnie prowadzą działania związane z koszeniem i konserwacją rowów melioracyjnych. W analizowanych latach Miasto Szczepleszyn wydatkowało z funduszu sołeckiego 20 687,08 zł na realizację następujących zadań:

- Przebranie rowu odprowadzającego wodę opadową z drogi gminnej nr 110372L w m. Wielęcza Kolonia,
- Pogłębienie rowów odprowadzających wodę opadową dz. nr 1741, 2696/4.

Sieć rowów melioracyjnych przebiegających przez powiat zamojski została przedstawiona na rysunku poniżej.

Rysunek 25. Rowy melioracyjne na terenie powiatu zamojskiego

źródło: opracowanie własne

3. Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadania wykonują w ramach bieżącej działalności przedsięwzięcia mające na celu zimowe i letnie utrzymanie drożności wód.

4. Regulacja potoków i rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie w analizowanych latach wykonywał działania mające na celu regulację potoków i rzek, bieżącą konserwację urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwację urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód. Szczegółowe informacje zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 31. Zadania realizowane przez RZGW w Lublinie w latach 2023-2024 na terenie powiatu zamojskiego

Lp.	Rok	Nazwa zadania	Źródło finansowania	Koszt zadania [zł]
1.	2023	Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Wolica km 10+370–18+700; 28+000–38+286	Dotacja celowa	197 052,31
2.		Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Kalinówka km 0+000–1+952; 2+252–12+200		61 785,24
3.		Zabezpieczenie lewego brzegu zbiornika wodnego 'Nielisz' przed abrazją - Sekcja 101, m. Nawóz, gm. Nielisz, pow. zamojski	Środki własne	444 836,23

Lp.	Rok	Nazwa zadania	Źródło finansowania	Koszt zadania [zł]
4.	2023	Odnowa powłok malarskich postaurków limnigraficznych (6 szt.), osłony hydrologicznej oraz elementów metalowych obiektów wchodzących w skład Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz	Dotacja celowa	36 900,00
5.		Czynności serwisowe oraz zdalne monitorowanie urządzeń alarmowych Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz	Środki własne	27 921,00
6.		Czynności serwisowe oraz zdalny monitoring urządzeń pomiarowych posterunków limnigraficznych na rzekach Wieprz i Por wchodzących w skład osłony hydrologicznej Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz		16 901,43
7.		Czynności serwisowe mechanicznego wyposażenia urządzeń piętrzących Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz		22 978,86
8.		Wykonanie czynności serwisowych urządzeń systemu automatycznego monitoringu i sterowania przepływami przez upusty zapory czołowej Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz		27 060,00
9.		Czynności obsługi komputerowego systemu monitoringu Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz	Dotacja celowa/ Środki własne	25 080,00
10.		Chemiczna likwidacja kretów i nornic wraz z monitoringiem stwierdzających występowanie w/w szkodników na terenie Zespołu Budowli Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz w 2023 roku	Dotacja podmiotowa/ Środki własne	14 400,00
11.		Materiały do utrzymania ubezpieczeń biologicznych, kamiennych i nawożenia – nawozy, ochrona chemiczna – środki ochrony roślin (POLIFOSKA 6-20-30 SK – 1 400 kg, POLIFOSKA 8-24-24 SO – 600 kg, Chwastox Trio – 30 l, Superam 10 AL – 2 l)	Środki własne	9 788,08
12.		Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Topornica km 0+000–13+400	Środki własne	129 205,42
13.		Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Wieprz km 247+550–248+500, 283+060–287+160, 289+325–295+300		86 691,85
14.		Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Wieprzec km 0+000–0+750		4 000,06
15.		Wykonanie prac geologicznych w celu określenia warunków geologiczno-inżynierskich skarp rzeki Por km 14+554–15+190 w m. Zakłodzie, gm. Radeczna, pow. zamojski	Dotacja celowa	11 074,92
16.		Wykonanie przeglądu wykonanego remontu budynku hydrowężła m. Nielisz, woj. lubelskie	Środki własne	99 507,00
17.		Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Łabuńka km 4+360–17+630, 24+865–32+770	Dotacja celowa	199 820,84
18.	2024	Remont urządzeń pomiarowych osłony hydrologicznej Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz, pow. zamojski, woj. lubelskie		60 885,00
19.		Wykonanie remontu mechanizmów wyciągowych kłap jazu na zaporze czołowej zbiornika wodnego 'Nielisz' w m. Nielisz, gm. Nielisz, pow. zamojski		1 178 828,74

Lp.	Rok	Nazwa zadania	Źródło finansowania	Koszt zadania [zł]
20.	2024	Czynności serwisowe oraz zdalne monitorowanie urządzeniami alarmowymi Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz		35 670,00
21.		Czynności serwisowe oraz zdalny monitoring urządzeń pomiarowych posterunków limnigraficznych na rzekach Wieprz i Por wchodzących w skład osłony hydrologicznej Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz		21 799,29
22.		Czynności serwisowe mechanicznego wyposażenia urządzeń piętrzących Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz		30 750,00
23.		Wykonanie czynności serwisowych urządzeń systemu automatycznego monitoringu i sterowania przepływami przez upusty zapory czołowej Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz	Dotacja celowa/ Środki własne	36 285,00
24.		Czynności obsługi komputerowego systemu monitoringu Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz	Dotacja celowa	33 600,00
25.		Chemiczna likwidacja kretów i nornic wraz z monitoringiem stwierdzającym występowanie w/w szkodników na terenie Zespołu Budowli Obiektu Hydrotechnicznego Nielisz w 2024 roku		17 000,00
26.		Pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn.: 'Remont mechanizmów wyciągowych klap jazu na zaporze czołowej zbiornika wodnego Nielisz'		24 600,00
27.		Remont umocnień skarp kanału wylotowego z upustów dennych, umocnień składowo-kamiennych w dolnym stanowisku jazu, umocnień rowu drenażowego oraz skarpy przepustu Obiektu Hydrotechnicznego 'Nielisz'		153 123,93
28.		Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Jacynka w km 0+000–3+320 tj. 3,320 km		53 333,42
29.		Remont okablowania wewnętrznego szafy sterowniczej wizualizacji komputerowej sterowania przepływami zbiornika wodnego 'Nielisz'		5 199,21
30.		Roboty utrzymaniowe koryta rzeki Farens km 12+800–14+875; 15+400–15+580		56 795,25
31.		Zadanie oczyszczenie dna rzeki Stara Topornica w km 6+550–12+880 umożliwiające swobodny spływ wód opadowych i roztopowych z terenów miejskich		44 110,75

źródło RZGW w Lublinie

5. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody

Przedsiębiorstwa w ramach bieżącej działalności oraz zaistniałych potrzeb wprowadzając rozwiązania techniczne i technologiczne pozwalające na ograniczenie zużycia wody.

6. Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)

W celu ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich mieszkańcy powiatu zamojskiego brali udział w programie „Moja woda”. Łącznie otrzymano 422 985,76 zł dofinansowania w ramach 78 udzielonych dotacji.

W 2024 roku w Gminie Radecznica rozpoczęto realizację inwestycji polegającej na budowie otwartego zbiornika retencyjnego służącego do gromadzenia wód opadowych oraz roztopowych na działce ewidencyjnej nr 311/12 w miejscowości Gaj Gruszczański. Całkowita wartość przedsięwzięcia wynosi 485 850,00 zł i jest ono w pełni finansowane ze środków zewnętrznych, bez udziału środków własnych gminy. Zakres inwestycji obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót hydrotechnicznych związanych z budową zbiornika. Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2024–2025. W roku 2024 wydatkowano kwotę 5 681,90 zł na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego.

W Krasnobrodzie w latach 2023–2024 prowadzona była inwestycja polegająca na budowie rowów odwadniających chłonnych przy drogach gminnych, której celem jest poprawa odwodnienia i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej.

7. Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia

Zadanie nie było realizowane w raportowanych latach na terenie powiatu zamojskiego.

8. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)

W ramach realizacji zadania Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli prowadził szkolenia oraz udzielał porady z zakresu ograniczenia wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego.

9. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu

Wody powierzchniowe

Obecnie realizowany program monitoringu wód powierzchniowych obejmuje cykl wodny w latach 2022-2027, który w jednolitych częściach wód powierzchniowych (jcwp) obejmował monitoring diagnostyczny (MD) realizowany w 1 jednym cyklu rocznym i monitoring operacyjny (MO) w dwóch cyklach rocznych.

W poniższej tabeli ujęto punkty pomiarowo-kontrolne (ppk) zlokalizowane na terenie powiatu zamojskiego, w których prowadzone były badania monitoringowe w latach 2023 i 2024.

Tabela 32. Punkty pomiarowo-kontrolne (ppk) zlokalizowane na terenie powiatu zamojskiego, w których prowadzone były badania monitoringowe w latach 2023 i 2024

Lp.	Kod ppk	Nazwa ppk	Kod jcwp	Nazwa jcwp	MD	MO
1.	PL01S1101_0681	Zbiornik Nielisz - Nielisz	PLRW20002324179	Zb. Nielisz	2024	2024, 2027
2.	PL01S1101_1598	Wieprz - Namule	PLRW20001524135	Wieprz do Jacynki	2023	2023, 2026
3.	PL01S1101_1609	Łabuńka - Wysokie	PLRW20001524239	Łabuńka do Czarnego Potoku	2027	2024, 2027
4.	PL01S1101_3519	Łętownia – Gruszka Mała	PLRW200006241929	Łętownia	2027	2024, 2027
5.	PL01S1101_3872	Wieprz - Deszkowice	PLRW20000624179	Wieprz od Jacynki do zb. Nielisz	2022	2022, 2025
6.	PL01S1101_4041	Pór - Sułów	PLRW2000062417499	Pór	2027	2024, 2027
7.	PL01S1101_4045	Łabuńka - Ruskie Piaski	PLRW2000062429	Łabuńka od Czarnego Potoku do ujścia	2023	2023, 2026
8.	PL01S1101_1609	Łabuńka - Wysokie	PLRW20001524239	Łabuńka do Czarnego Potoku	2027	2024, 2027
9.	PL01S1101_3521	Wolica – Wółka Orłowska	PLRW200006243299	Wolica	2026	2023, 2026
10.	PL01S1101_4045	Łabuńka - Ruskie Piaski	PLRW2000062429	Łabuńka od Czarnego Potoku do ujścia	2023	2023, 2026
11.	PL01S1101_0525	Werbka – Staw Ujazdowski	PLRW200006241949	Werbka	Brak	2024, 2027
12.	PL01S1101_3519	Łętownia – Gruszka Mała	PLRW200006241929	Łętownia	2027	2024, 2027
13.	PL01S1101_3872	Wieprz - Deszkowice	PLRW20000624179	Wieprz od Jacynki do zb. Nielisz	2022	2022, 2025
14.	PL01S1101_4041	Pór - Sułów	PLRW2000062417499	Pór	2027	2024, 2027
15.	PL01S1101_0529	Rakówka - Ujazdów	PLRW20000624312	Rakówka	Brak	2022, 2025
16.	PL01S1101_0524	Dopływ spod Wielącza Kolonii – Deszkowice Drugie	PLRW200006241789	Dopływ spod Wielącza Kolonii	2022	2022, 2025

źródło: Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

Szczegółowa klasyfikacja wskaźników jakości wód w jcwp monitorowanych w 2023 r. dostępna jest na stronie internetowej GIOŚ pod adresem: <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/api/publications/media/1171>.

Klasyfikacja wskaźników jakości wód monitorowanych w 2024 r. dostępna będzie 30 czerwca bieżącego roku. W tym roku, 30 września dostępna będzie również pełna ocena stanu wód obejmująca lata badań 2019-2024.

Aktualna ocena stanu wód obejmuje lata 2016-2021, sporządzona została dla jcwp ujętych w wykazach wód obowiązujących w cyklu wodnym 2016-2021 i dostępna jest na stronie internetowej GIOŚ pod adresem: <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/api/publications/media/1159>.

Szczegółowe informacje zawierające program monitoringu wód, wyniki pomiarów (bieżące i archiwalne), klasyfikacje wskaźników i ocen stanu jednolitych części wód dostępne są na Portalu Jakości Wód pod adresem: <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>.

Na stronie internetowej GIOŚ dostępna jest również interaktywna mapa prezentująca wszystkie dane dotyczące monitoringu jcwp: <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/527>.

Wody podziemne

W latach 2023-2024 na terenie województwa lubelskiego nie prowadzono żadnych badań wód podziemnych.

Ostatnie badania wykonywane były w 2022 roku, w którym Państwowy Instytut Geologiczny–Państwowy Instytut Badawczy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadził monitoring diagnostyczny we wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych.

Na terenie powiatu zamojskiego badania prowadzono w 4 punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Łabunie, Sitno, Kitów i Szewnia Górna. Wyniki badań, klasyfikacja oraz ocena stanu wód podziemnych dostępna jest na stronie internetowej GIOŚ pod adresem: <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>.

10. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie w 2024 roku przeprowadził 2 kontrole przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatura w Zamościu w latach 2023 -2024 przeprowadził 6 kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi na terenie powiatu zamojskiego.

11. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków

Gminy powiatu zamojskiego prowadzą kontrole zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach bieżącej działalności.

Miasto Szczepieszyn w raportowanych latach wykupiło licencję do programu Gomig – nieczystości ciekłe w celu prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków za kwotę 4 314,84 zł.

12. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód

13. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą

Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą zostały opisane w zadaniu – nr 13 pn. „Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków”.

3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 13 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 33. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Bieżąca modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową			
Kierunek: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki			
1.	Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	↑
2.	Rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	↑
3.	Przebudowana hydroforni w Starej Hucie w gm. Krasnobród	Gmina Krasnobród	↑
4.	Budowa ujęcia wody w m. Gorajec-Zagroble	Gmina Radecznica	↑
Kierunek: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych			
5.	Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	↔
Kierunek: Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysł			
6.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej	gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	↑
7.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, właściciele nieruchomości	↑
8.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych	właściciele nieruchomości	↑
9.	Budowa zbiornika bezodpływowego przy Szkole Podstawowej w Kaczórkach	Gmina Krasnobród	↑
10.	Budowa studni ogólnodostępnej dla mieszkańców przy ul. Zwierzynieckiej w Szczepieszynie	Gmina Szczepieszyn	↑
11.	Przebudowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Krasnobród oraz budowa kanalizacji sanitarnej	Gmina Krasnobród	→

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
	w Krasnobrodzie		
12.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwierzyńcu wraz z zakupem taboru i sprzętu do obsługi oczyszczalni oraz sieci kanalizacyjnej - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Gmina Zwierzyniec	→
Kierunek: Edukacja ekologiczne			
13.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków	Powiat Zamojski, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę

Zadania przedstawiające realizację inwestycji mających na celu rozbudowę oraz modernizację ujęć wód oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę zostały opisane w tabeli poniżej.

Tabela 34. Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki wodociągowej na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł] + źródło finansowania	Opis realizacji zadania
Adamów	2024	2 061 726,88 zł budżet gminy, PROW	Budowa sieci wodociągowej Adamów-Bliżów
Komarów Osada	2023-2024	40 988,00 zł budżet gminy	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Komarów Osada
Krasnobród	2023-2024	1 837 952,21 zł Polski Ład, budżet gminy	Wybudowanie 1,48 km wodociągów ul. Sikorskiego i Widokowa w Krasnobrodzie, modernizacja hydroforni w m. Zielone
	2023	25 000,00 zł budżet gminy	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Majdan Wielki ul. Borki
Miączyn	2023-2024	4 305 000,00 zł, w tym: 2 850 000,00 zł dofinansowanie Polski Ład, budżet gminy	Przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na osiedlu w Miączyn-Kolonii
Stary Zamość	2023-2024	300 000,00 zł RPO, budżet gminy	Budowa wodociągu w Wisłowcu

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł] + źródło finansowania	Opis realizacji zadania
Sułów	2023-2024	1 050 209,87 zł Polski Ład, budżet gminy	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Sułów
Szczebrzeszyn	2023-2024	171 621,29 zł budżet gminy	Wykonano rozbudowę i budowę sieci wodociągowej na terenie Gminy Szczebrzeszyn
Zamość	2023	b.d.	Dokumentacja projektowo-kosztorysowa na wykonanie sieci wodociągowej o dł. 100 mb w m. Żdanów w drodze wewnętrznej nr ew. geod. 355 oraz drodze powiatowej nr 3248L
		b.d.	Dokumentacja projektowo-kosztorysowa na wykonanie sieci wodociągowej o dł. 549,8 mb w drodze wewnętrznej nr ew. geod. 1029/2 i 1053/1 w m. Sitaniec
		49 317,63 zł budżet gminy	Dotacja na budowę przyłączy wodociągowych
		204 893,40 zł budżet gminy	Zakupiono: -2 pompy na ujęcie wody w Sitańcu, -przeprowadzono płukanie sieci wodociągowej zasilanej z ujęcia w m. Wólka Wieprzecka
	2023-2024	157 280,00 zł budżet gminy	Budowa sieci wodociągowej w m. Mokre (Kolonia). Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową przyszłej budowy 10,86 km sieci wodociągowej, w tym połączenie z wodociągiem w Żdanowie
	2023	50 958,75 zł, w tym: 20 000,00 zł FS Fundusz sołecki, budżet gminy	Wykonanie instalacji wod.-kan. wraz ze zbiornikiem bezodpływowym oraz studni do budynku położonego na dz. 94/2 w m. Zwódne
	2024-2025	91 335,40 zł, w tym 60 096,02 zł FS Fundusz sołecki, budżet gminy	Wykonanie instalacji wod.-kan. wraz ze zbiornikiem bezodpływowym oraz studni do budynku świetlicy wiejskiej w m. Pniówek
	2023	322 162,02 zł budżet gminy	Budowa sieci wodociągowej w m. Żdanów
		1 206 108,72 zł, w tym: 1 155 978,60 zł dofinansowanie Polski Ład, budżet gminy	Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Żdanówek, Lipsko, Zarzecze
		12 033,00 zł budżet gminy	Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla zadania „Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Żdanów na drodze wewnętrznej nr ew. geod. 335 oraz drodze powiatowej nr 3248L”
		19 366,60 zł budżet gminy	Opracowano dokumentację budowy 550 m sieci - Rozbudowa sieci wodociągowej w drodze wewnętrznej nr ew. geod. 1029/2 i 1053/1 w m. Sitaniec

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł] + źródło finansowania	Opis realizacji zadania
		750 039,26 zł budżet gminy, PROW	Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Płoskie - etap III
	2023-2024	2 064 266,84 zł, w tym: 1 638 042,25 zł dofinansowanie KPO, budżet gminy	Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Płoskie – etap IV
	2024	117 600,64 zł budżet gminy	Dotacja na budowę przyłączy wodociągowych
		b.d.	Budowa wodociągu w m. Sitaniec Wolica (wzdłuż drogi do parkingu GDDKiA)
		3 640 067,17 zł budżet gminy	Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Płoskie – etap IV
		697 127,54 zł budżet gminy	Budowa sieci wodociągowej w m. Mokre (Kolonie)
Zwierzyniec	2023	b.d.	Przebudowa sieci wodociągowej w Zwierzyncu
	2024	b.d.	Zabezpieczenie obiektów ujęcia wody Zwierzyniec Rudka
Łabunie	2023	490 000,00 zł budżet gminy	Modernizacja ujęcia wody wodociągu wiejskiego w Majdanie Ruszowskim
Grabowiec	2023	b.d.	Dokumentacja projektowa na „Modernizację Gminnej Hydroforni w Wólce Tuczeńskiej”

źródło: Gminy powiatu zamojskiego

2. Rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody

W Gminie Skierbieszów w latach 2023–2024 zrealizowano zadanie polegające na montażu lampy UV do dezynfekcji wody. Inwestycja została sfinansowana ze środków własnych gminy, a jej koszt wyniósł 109 000,00 zł.

W Gminie Zamość podjęto działania związane z poprawą jakości wody poprzez planowaną budowę stacji uzdatniania wody na ujęciu w miejscowości Wólka Wieprzecka. Na tym etapie opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową, której wartość wyniosła 44 837,55 zł.

3. Przebudowana hydroforni w Starej Hucie w gm. Krasnobród

Gmina Krasnobród realizowała zadanie w ramach inwestycji pn. „Budowa studni głębinowej w m. Kaczórki wraz z instalacjami fotowoltaicznymi w Gminie Krasnobród”. Zadanie zostało rozpoczęte w 2024 r. natomiast planowane zakończenie przewidziano na 2025 r. Koszt zadania wyniósł 124 527,19 zł i został sfinansowany z budżetu gminy i w ramach dofinansowania z Polskiego Ładu.

4. Budowa ujęcia wody w m. Gorajec-Zagroble

W ramach zadania w 2023 r. wykonana została budowa 2 nowych studni wraz z niezbędnymi instalacjami i sieciami elektrycznymi i wodociągowymi. Koszt inwestycji wyniósł 1 014 320,84 zł i został sfinansowany ze środków własnych gminy Radecznica oraz w ramach dofinansowania z UE.

5. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)

Gminy powiatu zamojskiego stale prowadziły monitoring gospodarki wodno-ściekowej oraz informowały mieszkańców o tym na stronach internetowych urzędów miast i gmin co zostało opisane poniżej.

Gmina Adamów

Regularne badania wody i ścieków prowadzone są zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami wodnoprawnymi. Koszty badań: za 2023 rok wyniosły: woda 11 345,62 zł oraz ścieki 7 318,50 zł. Natomiast za 2024 r.: woda 13 836,32 zł oraz ścieki 17 158,50 zł.

Gmina Grabowiec

W ramach kontroli wewnętrznej wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, Gmina prowadziła badania jakości wody, stosownie do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wyniki przeprowadzonych badań jakości wody były pozytywne, a woda była bardzo dobrej jakości.

Gmina Komarów-Osada

W ramach bieżącej działalności wykonywany jest pomiar ilości i jakości ścieków wprowadzanych do ziemi z przydomowej oczyszczalni ścieków przy obiekcie gminnym.

Miasto Krasnobród

Badania jakości wody do spożycia, badania ścieków surowych i oczyszczonych były realizowane ze środków Zakładu Gospodarki Komunalnej. Koszty poniesione w raportowanych latach wyniosły 35 503,95 zł.

Gmina Łabunie

Wykonywanie badań wody i ścieków na terenie gminy odbywało się kwartalnie.

Gmina Miączyn

Wykonywanie badań wody i ścieków na terenie gminy odbywało się kwartalnie.

Gmina Nielisz

Prowadzone były okresowe badania wód z ujęć wykonywane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Zamościu.

Gmina Radecznica

Wykonywanie badań wody i ścieków na terenie gminy odbywało się kwartalnie.

Gmina Sitno

Na terenie gminy w latach 2023-2024 prowadzone były badania wody.

Gmina Skierbieszów

W latach 2023–2024 gmina poniosła wydatki na badania wody i ścieków w łącznej wysokości 44 000,00 zł.

Gmina Stary Zamość

Gmina przeprowadzała badania wody firmom, które wygrały przetarg na obsługę wodociągów.

Gmina Sułów

Na terenie gminy wykonywane były badania próbek wody z wodociągu gminnego.

Miasto Szczepietyn

Zakład wodociągowo-kanalizacyjny prowadzi stały nadzór nad ujęciami wody w Szczepietynie, Kawęczynku i Szperówce, prowadzi kontrolę stref ochronnych oraz wykonuje badania mikrobiologiczne i fizykochemiczne wody. Wyniki badań wskazywały, że woda z ujęć w Szczepietynie, Szperówce i Kawęczynku spełniała wszystkie warunki w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jakość wody z ujęć kontrolowana jest przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Zamościu zgodnie z ustalonym harmonogramem, obejmującym częstotliwość i miejsce poboru próbek oraz zakres badanych parametrów.

Gmina Zamość

Wykonywanie badań wody i ścieków na terenie gminy odbywało się kwartalnie.

Miasto Zwierzyniec

Wykonywanie badań wody i ścieków na terenie gminy odbywało się kwartalnie.

6. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej

Zadania przedstawiające realizację inwestycji mających na celu budowę, rozbudowę oraz modernizację sieci kanalizacji sanitarnej zostały opisane w tabeli poniżej.

Tabela 35. Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki kanalizacyjnej na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł] + źródło finansowania	Opis realizacji zadania
Krasnobród	2023-2024	2 663 786,64 zł Polski Ład, budżet gminy	Budowa kanalizacji san w m. Nowa Wieś, ul. Widokowa, Lelewela i Sikorskiego o łącznej długości 5,98 km
Łabunie	2024	3 440 000,00 zł Subwencja wodno – kanalizacyjna	Wybudowano 7,7 km sieci kanalizacji sanitarnej we wsi Barchaczów
Sitno	2021-2025	7 089 843,00 zł, w tym: 4 750 000,00 zł Polski Ład; 2 339 843,00 zł Ministerstwo	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią biologiczną w miejscowości Sitno

Gmina	Okres realizacji	Koszt zadania [zł] + źródło finansowania	Opis realizacji zadania
		Finansów	
Skierbieszów	2021-2022	114 000,00 zł Budżet gminy, UE	Przebudowa kanalizacji w gm. Skierbieszów
Szczebrzeszyn	2023-2024	17 266,64 zł Budżet gminy	Wykonano rozbudowę i budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Szczebrzeszyn
Zamość	2023	b.d.	Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na wykonanie sieci kanalizacyjnej o dł. 207 mb w m. Kalinowice (od posesji nr 208 c do posesji nr 208i)
		b.d.	Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na wykonanie sieci kanalizacyjnej o dł. 358,16 mb w drogach wewnętrznych nr geod. 335 i 904/3 oraz drodze powiatowej nr 3248L
		b.d.	Wykonano sieć kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice (od posesji nr 203b do nr 203f oraz od posesji nr 207b do nr 207f) w dwóch drogach o łącznej długości 423 mb
		342 591,06 zł Budżet gminy	Udzielenie dotacji na budowę przyłączy kanalizacyjnych
		224 086,39 zł Budżet gminy	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice, Szopinek, Wólka Panieńska o łącznej długości ok. 236,5 mb
		14 266,60 zł Budżet gminy	Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w m. Żdanów w drodze wewnętrznej nr ew. geod. 335 i 904/3 oraz drodze powiatowej nr 3248L
		285 250,22 zł Budżet gminy	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice (od posesji nr 203b do nr 203f oraz od posesji nr 207b do nr 207f)
		10 051,10 zł Budżet gminy, fundusz sołecki	Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice (od posesji nr 208c do posesji nr 208i)
	2024	65 757,48 zł Budżet gminy	Udzielenie dotacji na budowę przyłączy kanalizacyjnych
		137 219,06 zł Budżet gminy	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Wólka Panieńska posesje nr 51B, 51AB i sąsiednie
Zwierzyniec	2023	b.d.	Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Nadrzecznej i Józwiakowskiego
Grabowiec	2024	233 700,00 zł Budżet gminy	„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Grabowiec” – wykonanie dokumentacji
Radecznica	2024	2 246 718,00 Budżet gminy	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Radecznica IV etap, Sieć kanalizacyjna grawitacyjna dł. 1456m, ciśnieniowa 255m. i 2 przepompowni
	2023	14 909,83 zł Budżet gminy	Budowa przyłącza kanalizacyjnego do budynków gospodarczych przy Urzędzie Gminy

źródło: Gminy powiatu zamojskiego

7. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych

Gmina Grabowiec

W 2024 roku rozpoczęto budowę I etapu gminnej oczyszczalni ścieków w Grabowcu, zlokalizowanej na terenie za istniejącą Gminną Ciepłownią. Wartość inwestycji wynosi 5 496 900,00 zł, z czego środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych to 4 750 000,00 zł.

Ścieki z systemu kanalizacyjnego będą kierowane do bloku mechanicznego podczyszczania, gdzie nastąpi separacja piasku i skrutek, a następnie do bloku biologicznego z dwoma reaktorami i osadnikami wtórnymi. Oczyszczalnia będzie posiadała węzeł gospodarki osadowej, w tym dwufunkcyjny zbiornik osadu nadmiernego i urządzenie do mechanicznego odwadniania. Oczyszczalnia będzie w pełni zautomatyzowana i wyposażona w monitoring oraz wizualizację procesów technologicznych. Zastosowano rozwiązania minimalizujące powierzchnię obiektu i koszty eksploatacji. Reaktor biologiczny zostanie umieszczony blisko budynku technicznego, a pomieszczenie dmuchaw umożliwi wykorzystanie wytwarzanego ciepła do ogrzewania. Wszystkie urządzenia technologiczne zostaną umieszczone wewnątrz budynku, aby zminimalizować wpływ na środowisko. Oczyszczalnia będzie przystosowana do przyjmowania ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym oraz osadów z przydomowych oczyszczalni. Realizacja inwestycji pozwoli na sprawne odprowadzanie ścieków z budynków mieszkalnych, usługowych i użyteczności publicznej, co przyczyni się do uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej gminy, poprawy stanu wód gruntowych i gleby oraz obniżenia kosztów życia mieszkańców.

Miasto Krasnobród

W ramach zadania „Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z główną przepompownią w Krasnobrodzie” w 2023 roku przygotowano pełną dokumentację techniczną, niezbędną do realizacji robót budowlanych. Na ten cel Gmina Krasnobród przeznaczyła 48 001,50 zł.

W 2024 roku przystąpiono do właściwej modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków w miejscowości Hutki. Głównym celem inwestycji było zwiększenie przepustowości oczyszczalni, tak aby mogła przyjmować i oczyszczać większą ilość ścieków pochodzących z terenu całej gminy. W ramach prac dobudowano dwa ciągi technologiczne z reaktorami biologicznymi o przepustowości około 400 m³/d oraz wybudowano zbiornik wyrównawczy. Zmodernizowano również istniejący zbiornik buforowy, który pełni funkcję punktu zlewni dla ścieków dowożonych, co umożliwiło ich bezpieczne przyjęcie w większych ilościach.

W ramach rozbudowy unowocześniono system sterowania i wizualizacji pracy oczyszczalni, a także zainstalowano instalację fotowoltaiczną, która zasila obiekt w energię elektryczną. Dodatkowo zakupiono wóz asenizacyjny, co poprawiło efektywność odbioru ścieków dowożonych. Kluczowym elementem inwestycji była przebudowa głównej przepompowni, odpowiedzialnej za transport ścieków z całej sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni.

Wartość całej inwestycji wyniosła 6 868 323,30 zł, z czego 6 000 000,00 zł pochodziło ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W 2024 roku Gmina poniosła wydatki w wysokości 3 401 586,80 zł.

8. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych

Gminy powiatu zamojskiego realizowały zadanie w latach 2023-2024 poprzez budowę oraz dofinansowanie do budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych.

Gmina Adamów

W 2023 roku na terenie gminy zrealizowano budowę trzech przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Feliksówka, Kolonia Suchowola i Potoczek. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 99 000,00 zł i został pokryty ze środków własnych gminy.

Gmina Komarów-Osada

W 2024 roku na terenie gminy zrealizowano budowę 70 przydomowych oczyszczalni ścieków. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 243 901,33 zł i został pokryty ze środków budżetu gminy oraz udziału własnego właścicieli nieruchomości. Dodatkowo wybudowano przydomową oczyszczalnię ścieków przy obiekcie gminnym, której koszt wyniósł 35 000,00 zł i został sfinansowany w całości ze środków gminy.

Miasto Szczepieszyn

Zgodnie z uchwałą Nr XIX/273/2021 Rady Miejskiej w Szczepieszynie z dnia 23 czerwca 2021 r., gmina przyjęła „Program budowy i dofinansowania przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Szczepieszyn na lata 2021–2025”. W ramach programu wysokość dofinansowania wynosi 4 000,00 zł na każdą przydomową oczyszczalnię. W 2023 roku dofinansowano 5 oczyszczalni, natomiast w 2024 roku wsparcie otrzymały 4 oczyszczalnie. Łączne wydatki gminy na ten cel wyniosły 36 000,00 zł i pochodziły ze środków własnych.

Gmina Zamość

Wykonanie zbiornika kanalizacyjnego przy świetlicy wiejskiej w m. Sitaniec. W ramach zadania wykonano posadowienie osadnika ścieków o pojemności 5,0 m³ wraz z przyłączeniem do istniejącej instalacji. Koszt zadania wyniósł 21 689,91 zł i został sfinansowany z funduszu sołeckiego.

Gmina Łabunie

W roku 2023 wybudowano 5 przydomowych oczyszczalni ścieków, a w roku 2024 wybudowano 23 oczyszczalnie.

9. Budowa zbiornika bezodpływowego przy Szkole Podstawowej w Kaczórkach

Zadanie zrealizowane w latach 2020-2021.

10. Budowa studni ogólnodostępnej dla mieszkańców przy ul. Zwierzynieckiej w Szczepieszynie

Zadanie polegające na budowie studni ogólnodostępnej dla mieszkańców przy ul. Zwierzynieckiej w Szczepieszynie zostało zrealizowane w 2021 roku.

11. Przebudowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Krasnobród oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Krasnobrodzie

W latach 2023–2025 na terenie Krasnobrodu realizowana jest inwestycja obejmująca przebudowę oczyszczalni ścieków dla aglomeracji miasta oraz budowę kanalizacji sanitarnej. Modernizacja oczyszczalni ma na celu zwiększenie jej wydajności, poprawę jakości oczyszczania ścieków oraz unowocześnienie systemu technologicznego.

Wartość prac związanych z przebudową oczyszczalni wynosi 4 964 578,93 zł i jest finansowana ze środków Polskiego Ładu oraz z udziału własnego gminy.

12. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwierzyńcu wraz z zakupem taboru i sprzętu do obsługi oczyszczalni oraz sieci kanalizacyjnej - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

W 2023 r. rozpoczęto prace związane z rozbudową i przebudową istniejącej oczyszczalni ścieków, mające na celu głównie zwiększenie jej przepustowości i zdolności hydraulicznej. Zadanie podzielone było na dwa etapy:

- Etap I – „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w mieście Zwierzyniec”. Całkowity koszt zadania wyniósł 14 341 800,00 zł i został poniesiony z budżetu gminy oraz w ramach dofinansowania z Polskiego Ładu.
- Etap II – „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków z zakresie gospodarki osadowej w mieście Zwierzyniec”. Koszt zadania wyniósł 3 650 460,02 zł i został poniesiony z budżetu gminy oraz w ramach dofinansowania z Polskiego Ładu.

W ramach tej inwestycji Zakład Gospodarki Komunalnej został doposażony w nowoczesny sprzęt pomocniczy, który znacznie usprawnił funkcjonowanie tej grupy roboczej: fabrycznie nowy wielozadaniowy ciągnik rolniczy wraz z odpowiednim osprzętem, wielofunkcyjna przyczepa dwuosiowa z nadstawami oraz stelażem i plandeką rolowaną, przyczepa wielofunkcyjna jednoosiowa do wewnętrznego transportu materiałów różnych, wielozadaniowy zestaw wysokociśnieniowy służący do udrażniania rur kanalizacyjnych, montowany do ciągnika, dzięki wyposażeniu w lancę ciśnieniową może być wykorzystany do mycia i dezynfekcji różnych przedmiotów i urządzeń, agregat prądotwórczy wysokiej mocy (stacjonarny i mobilny), ponadto sporo drobnego sprzętu typu maski tlenowe, detektor gazów itp.

13. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków

Na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024 realizowano następujące działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków:

- Udział w programie edukacyjnym Aktywni Błękitni organizowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne, w ramach którego uczniowie poznawali zasady racjonalnego gospodarowania wodą w Polsce, zagrożenia związane z suszą i ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi wynikającymi ze zmian klimatu oraz aktywnie przyczyniali

się do poprawy jakości wód lokalnych poprzez zbieranie porzuconych śmieci przy zbiornikach wodnych.

- Tworzenie makiet przestrzennych „Ekosystemy wodne” w ramach VI edycji programu „Aktywni Błękitni”, co pozwoliło uczniom wizualnie zrozumieć funkcjonowanie środowiska wodnego.
- Obchody Światowego Dnia Wody (22 marca), podczas których uczniowie klasy drugiej przygotowali część artystyczną – recytacje wierszy i śpiew piosenek – prezentując znaczenie wody w codziennym życiu, sposoby jej oszczędzania oraz problemy wynikające z jej niedoboru na świecie. Tegoroczne hasło obchodów brzmiało: „Woda dla pokoju”.

3.6. Zasoby geologiczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 4 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zasoby geologiczne.

Tabela 36. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Zrównoważona gospodarka zasobami i surowców naturalnych			
Kierunek: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych			
1.	Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	OUG w Lublinie	↔
2.	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	OUG w Lublinie, Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	↔
3.	Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	gminy	↔
4.	Rekultywacja terenów po zakończonym wydobyciu	zakłady wydobywcze, przedsiębiorstwa	↔

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli

Okręgowy Urząd Górniczy w Lublinie w analizowanym okresie realizował zadanie zgodnie z właściwością rzeczową – naliczanie opłaty podwyższonej (ograniczanie nielegalnej eksploatacji nie należy do kompetencji dyrektora OUG).

2. Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż

Okręgowy Urząd Górniczy w Lublinie w analizowanym okresie realizował zadanie z właściwością rzeczową – kontrola zakładów górniczych wynikająca z zapisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Natomiast Starosta Zamojski przeprowadził w raportowanych latach kontrolę przeprowadzonej rekultywacji złoża „Hubale I”.

3. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gminy powiatu zamojskiego na bieżąco ujawniają złoża kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

4. Rekultywacja terenów po zakończonym wydobyciu

Zakłady wydobywcze oraz przedsiębiorstwa na bieżąco realizują zadanie polegające na rekultywacji terenów po zakończonym wydobyciu.

3.7. Gleby

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 9 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gleby.

Tabela 37. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gleby

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi			
Kierunek: Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi			
1.	Monitoring jakości gleb	IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	↔
2.	Promocja i realizacja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	Powiat Zamojski, Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ARiMR w Ciecierzynie, właściciele gruntów	↑
3.	Wprowadzenie do mpzp. konieczności ochrony gleb klasy I-III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	Powiat Zamojski	↔
4.	Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową	Powiat Zamojski	↔
Kierunek: Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych			
5.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym, rekreacyjnym lub leśnym	Powiat Zamojski, władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia lub RDOŚ w Lublinie	↔
6.	Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów przemysłowych	przedsiębiorcy, właściciele terenu	↔
Kierunek: Edukacja ekologiczna			
7.	Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia	Powiat Zamojski, LODR, ARMiR	↑
8.	Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych	Powiat Zamojski, LODR, ARMiR	↑
9.	Promowanie upraw energetycznych na ugorach, nieużytkach, glebach zdegradowanych	LODR	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Monitoring jakości gleb

Program Monitoring chemizmu gleb ornych Polski stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleby i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. W ramach prowadzonego monitoringu wykonywane są oznaczenia fizykochemiczne próbek

glebowych pobieranych w 5-letnich odstępach czasowych w 216 punktach pomiarowych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju. Próbki glebowe w ramach szóstej tury monitoringu chemizmu gleb ornych Polski, która przypadła na lata 2020- 2022, zostały pobrane w 2020 roku, a kolejne badania realizowane będą w 2025 roku.

W 2023 i 2024 roku nie były wykonywane żadne prace w ramach tego monitoringu.

Na terenie powiatu zamojskiego w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski zlokalizowane są 2 punkty pomiarowe: nr 395 w miejscowości Wielącza, w gminie Szczepietnica (współrzędne punktu pomiarowego: N 50.72389, E 23.08611) oraz nr 397 w miejscowości Kalinowice, w gminie Zamość (współrzędne punktu pomiarowego: N 50.70528, E 23.29861).

2. Promocja i realizacja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w latach 2023-2024 prowadził działania (szkolenia, udzielanie informacji, porady) mające na celu promocję i realizację pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych dla mieszkańców powiatu zamojskiego.

3. Wprowadzenie do mpzp. konieczności ochrony gleb klasy I-III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami

Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności. Gminy powiatu zamojskiego wprowadzają do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisy dotyczące konieczności ochrony gleb klasy I-III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami.

4. Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową

Gminy powiatu zamojskiego realizują zadanie poprzez dodawanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym, rekreacyjnym lub leśnym

Zadanie realizowane na bieżąco, wg. zaistniałych potrzeb. Na wniosek Starosty Powiatu Wójtowie oraz Burmistrzowie Gmin wydają opinie dot. rekultywacji gruntów zdegradowanych i zdewastowanych w kierunku przyrodniczym po wydobyciu kopalin ze złóż np. piasku czy żwiru. Na terenie powiatu na koniec 2024 r. było 13,81 ha gruntów zdewastowanych oraz 33,09 ha gruntów zdegradowanych.

6. Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów przemysłowych

Wapnowanie gleb zakwaszonych leży w gestii właścicieli gospodarstw rolnych, którzy według swoich potrzeb wykonują badania tych gleb i stosują ewentualne wapnowanie.

Program wapnowania gleb

Na terenie powiatu zamojskiego w ramach Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie w latach 2023-2024 udzielono przez WFOŚiGW 35 dotacji dla mieszkańców na realizację zadania, na łączną kwotę 142 978,99 zł.

7. Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w analizowanych latach przeprowadził wiele szkoleń dla mieszkańców powiatu zamojskiego. Szczegółowe dane dotyczące nazw poszczególnych działań zostały zawarte na stronie <https://bip.wodr-konskowola.lo.pl/artykuly/87/planowanie-i-sprawozdawczosc>.

8. Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w latach 2023-2024 prowadził działania mające na celu wspieranie i promocję gospodarstw ekologicznych dla mieszkańców powiatu zamojskiego.

9. Promowanie upraw energetycznych na ugorach, nieużytkach, glebach zdegradowanych

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w latach 2023-2024 prowadził działania mające na celu promowanie upraw energetycznych na ugorach, nieużytkach, glebach zdegradowanych dla mieszkańców powiatu zamojskiego.

3.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 12 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 38. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego			
Kierunek: Racjonalna gospodarka odpadami			
1.	Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów	Powiat Zamojski, WIOŚ w Lublinie	↔
2.	Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	gminy	↔
3.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie miasta i regulaminu utrzymania czystości i porządku	gminy	↔
4.	Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	gminy	↑
5.	Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWL i WIOŚ	gminy	↔
6.	Realizacja zadań wynikających z Programów usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gmin powiatu zamojskiego	Powiat Zamojski, gminy, mieszkańcy	↑
7.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	gminy, PGL LP	↔
8.	Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	↔
9.	Modernizacja i budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Powiat Zamojski, zarządzający instalacjami	↑
10.	Modernizacja PSZOK w Zwierzyńcu	Gmina Zwierzyniec	↑
Kierunek: Edukacja ekologiczna			
11.	Promowanie oraz wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów	Powiat Zamojski, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
12.	Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła”	Powiat Zamojski, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatura w Zamościu w latach 2023-2024 przeprowadził 1 kontrolę w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów na terenie powiatu zamojskiego.

Starosta Zamojski przeprowadził 4 kontrole (2 w 2023 i 2 w 2024) celem sprawdzenia spełnienia wymagań określonych w przepisach dotyczących ochrony środowiska w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w sprawie wniosku o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

2. Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Gminy powiatu zamojskiego prowadzą selektywną zbiórkę odpadów komunalnych w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw od 1 stycznia 2021 r. każdy właściciel nieruchomości jest zobowiązany do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, zgodnie z obowiązującym Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gmin. Na bieżąco prowadzone są działania edukacyjne dla mieszkańców na temat prawidłowej segregacji odpadów u źródła.

Tabela 39. Koszty poniesione na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Gmina	2023 r.	2024 r.
Adamów	866 533,43	969 318,69
Grabowiec	555 255,80	536 344,14
Komarów-Osada	756 928,78	1 111 337,21
Krasnobród	911 848,03	1 170 091,93
Łabunie	977 493,80	1 363 317,36
Miączyn	827 829,01	827 046,88
Nielisz	692 916,69	800 352,95
Radecznica	700 785,41	793 178,44

Gmina	2023 r.	2024 r.
Sitno	b.d.	b.d.
Skierbieszów	612 757,12	746 998,98
Stary Zamość	865 442,88	953 896,54
Sułów	656 881,04	683 790,00
Szczebrzeszyn	2 490 795,24	2 801 685,26
Zamość	5 451 991,02	6 609 985,43
Zwierzyniec	1 358 457,16	1 769 973,32

źródło: Gminy powiatu zamojskiego

3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie miasta i regulaminu utrzymania czystości i porządku

Gminy powiatu zamojskiego na bieżąco egzekwują zapisy wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku.

Gminy obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, mieszkańcy są zobowiązani ograniczyć masę wytwarzanych odpadów poprzez zmniejszenie ich objętości, gminy ustanawiają selektywne zbieranie odpadów, tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów, zapewniają osiągnięcie odpowiednich poziomów, prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, gminy udostępniają na stronie internetowej urzędu gminy lub w sposób zwyczajowo przyjęty informację o podmiotach odbierających odpady komunalne. Zapobiegają zanieczyszczeniu ulic placów i terenów otwartych. Utrzymują czystość i porządek na przystankach autobusowych.

4. Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

W analizowanych latach gminy powiatu zamojskiego uzyskały następujące poziomy recyklingu odpadów:

Tabela 40. Osiągnięte poziomy recyklingu przez gminy powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Gmina	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych		Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania		Poziom składowania	
	2023 [co najmniej 35%]	2024 [co najmniej 45%]	2023	2024	2023	2024
Adamów	29,55	28,75	-	-	-	-

Gmina	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych		Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania		Poziom składowania	
	2023 [co najmniej 35%]	2024 [co najmniej 45%]	2023	2024	2023	2024
Grabowiec	37,58	45,03	-	-	19,15	16,01
Komarów Osada	35,23	47,31	0,00	0,00	34,35	27,23
Krasnobród	b.d.	54,01	-	-	-	-
Łabunie	49,04	46,4	-	-	-	-
Miączyn	45,13	57,92	-	-	-	-
Nielisz	39,58	45,15	0,00	0,00	18,32	17,40
Radecznica	50,87	57,48	-	0,00	-	-
Sitno	b.d.	b.d.	-	-	-	-
Skierbieszów	57,87	63,17	-	-	-	-
Stary Zamość	42,00	45,95	0,00	0,00	5,71	15,22
Sułów	35,46	43,86	-	-	-	-
Szczebrzeszyn	38,46	47,57	0,00	0,25	-	19,72
Zamość	40,63	52,31	-	-	18,17	8,9
Zwierzyniec	42,80	45,04	0,00	0,00	-	15,58

źródło: Gminy powiatu zamojskiego

5. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWL i WIOŚ

W zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy, do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie corocznie jest składane sprawozdanie za pośrednictwem Bazy Danych o Odpadach (BDO).

6. Realizacja zadań wynikających z Programów usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gmin powiatu zamojskiego

Gminy powiatu zamojskiego od 2008 r. przystępowały do „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej 14 maja 2002 roku. Program ten zakładał oczyszczanie do 2032 roku terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów

zawierających azbest, co spowoduje wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu.

Tabela 41. Wyroby zawierające azbest na terenie Powiatu Zamojskiego [kg]

POWIAT ZAMOJSKI	zinventoryzowane	Razem	108 316 346
		Osoby fizyczne	107 225 748
		Osoby prawne	1 090 599
	unieszkodliwione	Razem	20 226 894
		Osoby fizyczne	20 063 641
		Osoby prawne	163 253
	pozostałe do unieszkodliwienia	Razem	88 089 452
		Osoby fizyczne	87 162 106
		Osoby prawne	927 346

źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl stan na 05.09.2025 r.

W tabeli poniżej zostało przedstawiony szczegółowy opis realizowanych działań.

Tabela 42. Unieszkodliwianie wyrobów azbestowych z terenu powiatu zamojskiego w latach 2023-2024

Rok	Opis
Adamów	
2023	Do Urzędu Gminy wpłynęło 21 zgłoszeń odpadów zawierających azbest, które były załącznikiem do wniosków składanych przez rolników do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Program realizowany przez ARiMR ma na celu dofinansowanie do pokrycia dachów budynków związanych z działalnością rolniczą
Grabowiec	
2024	Gmina otrzymała dofinansowanie z WFOŚiGW w Lublinie. Kwota dotacji wyniosła 100% kosztów kwalifikowanych i obejmowała kwotę 6 990,00 zł. Masa odpadów azbestowych odebranych i unieszkodliwionych wyniosła 13,98 Mg
Komarów-Osada	
2024	W ramach realizacji zadania pn.: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest część – 2” z terenu gminy w 2024 r. przekazano do unieszkodliwienia 70,920 Mg odpadów zawierających azbest. Koszt zadania wyniósł 31 250,19 zł
Krasnobród	
2024	Realizacja w ramach zadania „zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie zdemontowanych wyrobów zawierających azbest z gospodarstw rolnych z terenu gminy. Koszt zadania wyniósł 25 863,32 zł i został sfinansowany z WFOŚiGW
Łabunie	
2024	Usunięto zdemontowane płyty azbestowo- cementowe o masie 146 Mg z 37 nieruchomości za kwotę 74 645,63 zł ze środków własnych
Międzyrzec	
2024	Przedsięwzięcie w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych pn. „Usuwanie

Rok	Opis
	wyrobów zawierających azbest – część 2” realizowanego w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest Część 2”. Koszt zadania wyniósł 61 238,97 zł i został sfinansowany z WFOŚiGW
Nielisz	
2024	Unieszkodliwiono 206,160 Mg odpadów zawierających azbest z budynków gospodarczych z terenu gminy Nielisz. Koszt zadania wyniósł 84 162,76 zł i został sfinansowany z WFOŚiGW
Radecznica	
2024	Usunięcie 109,61 Mg azbestu z terenu 26 gospodarstw. Koszt zadania wyniósł 39 065,00 zł i został sfinansowany WFOŚiGW
Stary Zamość	
2024	Utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Zamość. Koszt zadania wyniósł 76 225,50 zł i został sfinansowany WFOŚiGW
Sułów	
2024	Realizacja programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest, usunięcie 187,48 ton azbestu. Koszt zadania wyniósł 72 689,75 zł i został sfinansowany ze środków NFOŚiGW oraz budżetu gminy
Szczebrzeszyn	
2023	Demontaż, odbiór, transport oraz unieszkodliwianie odpadów azbestowych w ilości 195,135 Mg
Zamość	
2023	W ramach programu dokonano naboru 189 wniosków na demontaż, odbiór, transport oraz unieszkodliwianie odpadów azbestowych od mieszkańców Gminy Zamość. Odebrano odpady od 30 wnioskodawców o masie całkowitej 117,21 Mg. Zadanie sfinansowano w całości z budżetu gminy w wysokości 91 395,67 zł
2024	W 2024 r. dokonano naboru 159 wniosków na demontaż, odbiór, transport oraz unieszkodliwianie odpadów azbestowych odebrano odpady od 57 wnioskodawców o masie całkowitej 188,5 Mg. Zadanie sfinansowano w całości z budżetu gminy w wysokości 113 713,20 zł
Zwierzyniec	
2023	Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Zwierzyniec. Koszt zadania wyniósł 18 900,00 zł. Wpłynęło 10 wniosków osób fizycznych o udzielenie dofinansowania na utylizację azbestu
2024	Wpłynęło 10 wniosków osób fizycznych o udzielenie dofinansowania na utylizację azbestu

źródło: gminy powiatu zamojskiego

7. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów

Gminy powiatu zamojskiego na bieżąco realizują zadanie polegające na identyfikacji i likwidacji dzikich wysypisk odpadów.

Nadleśnictwo Krasnystaw na zbieranie i wywóz śmieci z terenów leśnych wydatkowało ze środków własnych w 2023 r. 9 703,33 zł, a w 2024 r. 16 139,95 zł.

Tabela 43. Dzikie wysypiska śmieci na terenie powiatu zamojskiego

Dzikie wysypiska		2022	2023	2024
powierzchnia istniejących - stan w dniu 31 grudnia	m ²	210	200	200
zlikwidowane - w ciągu roku	szt.	0	1	0
odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk - w ciągu roku	t	0,0	0,5	0,0

źródło: GUS

8. Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Gminy powiatu zamojskiego rozwijają na bieżąco system selektywnego zbierania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Realizowane jest to m.in. poprzez wprowadzenie systemu selektywnego zbierania bioodpadów na przydomowych kompostownikach – mieszkańcy korzystający z kompostowników posiadają zniżki podczas opłat za gospodarowanie odpadami.

9. Modernizacja i budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Gmina Miączyn

W 2023 r. zakupiono potrzebne materiały na rozbudowę boksów do składowania selektywnie zebranych odpadów w PSZOK w wysokości: 18 020,32 zł. Natomiast w 2024 r. kontynuowano rozbudowę, zakupiono materiały na kwotę 20 048,84 zł.

Gmina Sitno

W 2023 roku zrealizowane zostało zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Projekt obejmował kompleksowe zagospodarowanie działki nr ewid. 1103 w miejscowości Sitno, w tym budowę budynku administracyjnego oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Całkowita wartość inwestycji to 4 160 000,00 zł, z czego 3 536 000,00 zł stanowi dofinansowanie.

10. Modernizacja PSZOK w Zwierzyńcu

W latach 2023-2024 wykonane zostały prace remontowe i adaptacyjne budynku na potrzeby PSZOK oraz wykonanie dwóch kontenerów magazynowych. Koszt zadania wyniósł 54 440,00 zł i został poniesiony z budżetu gminy.

11. Promowanie oraz wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów

12. Działania edukacyjnoinformacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła”

Na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024 realizowano następujące działania edukacyjne dotyczące zapobieganiu powstawaniu odpadów oraz zwiększenia efektywności selektywnego zbierania „u źródła”:

- Coroczna akcja porządkowa – pod hasłami „*Na straży czystej ziemi*” oraz „*Sprzątanie świata łączy ludzi*”. Uczniowie wszystkich klas aktywnie uczestniczyli w porządkowaniu wydzielonych terenów na terenie gminy,
- Prelekcje tematyczne:
 - „*Z kamerą wśród śmieci*”,
 - „*Zero Waste*”,
- Projekt „*Wszystkie Dzieci Zbierają Elektrośmieci*” – akcja mająca na celu podniesienie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży oraz zwrócenie uwagi na prawidłowe gospodarowanie odpadami,

- Akcja „Sprzątanie Świata” – ogólnopolskie przedsięwzięcie propagujące ideę nieśmiecenia, edukację odpadową oraz podejmowanie działań zmniejszających negatywny wpływ człowieka na środowisko,
- Warsztaty wakacyjne plastyczne „Moja ekologiczna torba na książki”,
- Akcja #„SprzątamyDlaPolski” – ogólnopolska inicjatywa Stowarzyszenia „Dla Polski”. VI edycja wydarzenia odbyła się pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego,
- X edycja Ogólnopolskiego Konkursu Ekologicznego „Mistrz Recyklingu i Przyjaciele” – udział uczniów w konkursie rozwijającym wiedzę o recyklingu i gospodarce odpadami,
- Projekt „Nasze eko-zasady – segregujemy odpady” realizowany w ramach programu *Eco Grant*:
 - celem projektu była edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży oraz szerzenie wiedzy o segregacji odpadów,
 - przeprowadzono trzy konkursy: plastyczny, na gazetkę klasową oraz na prezentację multimedialną,
 - pracownik firmy Budimex zrealizował pogadankę dla uczniów o prawidłowej segregacji odpadów w szkole i w domu,
 - zakupiono zestawy koszy do segregacji odpadów do sal lekcyjnych, na korytarze oraz do przedszkola (wartość: 10 000,00 zł),
- Akcja „Zbieram to w szkole” realizowana w ramach programu „Szkoła z misją”,
- Szkolne Konkursy Ekologiczne:
 - „Zrób coś z niczego – zamień śmieć na coś dobrego”,
 - „Pokaz mody eko”.

3.9. Zasoby przyrodnicze

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 27 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zasoby przyrodnicze.

Tabela 44. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu			
Kierunek: Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów			
1.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym	gminy, RDOŚ w Lublinie	↑
2.	Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Powiat Zamojski, gminy, RDOŚ w Lublinie	↑
3.	Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody	gminy	↑
4.	Usuwanie roślinności inwazyjnej	gminy, zarządzający obszarem	↔
5.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	gminy	↔
6.	Ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja	gminy	↔
7.	Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych	gminy, zarządcy dróg	↑
8.	Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne	Powiat Zamojski, RDLP w Lublinie	↔
9.	Wyznaczanie, zachowanie i kształtowanie terenów biologicznie czynnych – tzw. zielonych pierścieni wokół ośrodków miejskich i metropolitalnych	Powiat Zamojski	↓
10.	Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	Nadleśnictwo: Krasnystaw, Strzelce	↑
11.	Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania	Nadleśnictwo: Krasnystaw, Strzelce	↔
12.	Zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	Nadleśnictwo: Krasnystaw, Strzelce	↑
13.	Doradztwo dla właścicieli gruntów korzystających ze wsparcia UE dla działań związanych z leśnictwem	Nadleśnictwo: Krasnystaw, Strzelce	↑
14.	Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi	Nadleśnictwo: Krasnystaw, Strzelce	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
15.	Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)	Nadleśnictwo: Krasnystaw, Strzelce	↑
16.	Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej	Nadleśnictwo Strzelce	↓
17.	Zalesianie gruntów z poszanowaniem ochrony bioróżnorodności i terenów nieleśnych cennych przyrodniczo	Nadleśnictwo Strzelce	↔
18.	Kontynuowanie programu przebudowy drzewostanów silnie uszkodzonych przez zanieczyszczenia powietrza	Nadleśnictwo Strzelce	↓
19.	Ochrona zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnym lub półnaturalnym oraz śródleśnych zbiorników, torfowisk, podmokłości i cieków wodnych	Nadleśnictwo Strzelce	↓
20.	Stały nadzór nad gospodarką leśną i sporządzanie dokumentacji urządzeniowej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Powiat Zamojski, Nadleśnictwo Strzelce	↑
21.	Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Nadleśnictwo Strzelce	↑
22.	Spowalnianie odpływu wód poprzez wprowadzanie mikroretencji, renaturyzację rzek, budowę i remont zastawek w systemach melioracji	Nadleśnictwo Strzelce	↓
Kierunek: Tworzenie zielonej infrastruktury			
23.	Modernizacja infrastruktury szlaków turystycznych. Budowa i rozbudowa szlaków pieszych (chodników) i ścieżek rowerowych, tras wycieczkowych	Powiat Zamojski	↑
Kierunek: Edukacja ekologiczna			
24.	Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych)	gminy, placówki oświatowe	↑
25.	Materiały informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej	gminy	↔
26.	Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej	Nadleśnictwo Krasnystaw	↔
27.	Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Nadleśnictwo Krasnystaw	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie w ramach realizacji zadania w latach 2023-2024 wykonywała przedsięwzięcia, które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 45. Zadanie realizowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Lublinie w latach 2023-2024 na terenie powiatu zamojskiego

Okres realizacji	Koszt zadania [zł]	Źródło finansowania	Opis realizacji zadania
2022 – 2024	236 689,00	POIS.02.04.00-00-0024/16 pn. „Lubelska Natura 2000 – wdrażanie planów zadań ochronnych” NFOŚiGW pn. „Ochrona cennych gatunków zwierząt na terenie województwa lubelskiego”	Koszenie roślinności zielnej na terenie obszarów Natura 2000 Wygon Grabowiecki PLH060027, Hubale PLH060008, Stanowiących jednocześnie rezerваты przyrody, wypas zwierząt gospodarskich, prowadzenie monitoringu susła perełkowanego, odstrzał redukcyjny drapieżników w celu ochrony susła perełkowanego
2023	21 000,00	WFOŚiGW w Lublinie „Czynna ochrona wybranych siedlisk i gatunków na terenie województwa lubelskiego w roku 2024”	Wykonanie zabiegów ochrony czynnej muraw kserotermicznych w rezerwach przyrody „Broczówka” i „Rogów” (obszar Natura 2000 Rogów PLH060062)
2024	3 843,75		Oznakowanie granic rezerwatów przyrody: „Łabunie”, „Suśle Wzgórza” i „Rogów”
	59 980,00	NFOŚiGW „Skuteczne zarządzanie rezerwatami przyrody w województwie lubelskim poprzez opracowanie planów ochrony dla rezerwatów przyrody”, umowa dotacji nr 55/2023/Wn-50/OP-in/w	Opracowanie koncepcji dokumentacji planów ochrony rezerwatów przyrody „Rogów”, „Broczówka”, „Wieprzec”
	9 000,00	WFOŚiGW w Lublinie „Działania ochronne na obszarach Natura 2000 na terenie województwa lubelskiego w roku 2024”	Poprawa stanu ochrony dziurawca wytwornego <i>Hypericum elegans</i> , poprzez eliminację gatunków ekspansywnych, poprzez usunięcie drzew i krzewów zacięających populację w obszarze Natura 2000 Kąty PLH060010
	5 166,00		Oznakowanie granic obszarów Natura 2000 Roztocze PLB060012 i Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034

źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

2. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów

W ramach realizacji zadania gminy prowadziły działania mające na celu leczenie, pielęgnację drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów.

Gmina Łabunie

- 2023 r. – nasadzenie 20 szt. świerka,
- 2024 r. – nasadzenie 4 szt. klonu.

Źródło finansowania: budżet gminy (800,00 zł).

Miasto Zwierzyniec

- 2023 r. – nasadzenie 25 drzew w zieleni miejskiej,
- 2024 r. – nasadzenie 15 drzew.

Gmina Zamość

- 2023 r. – utrzymanie i pielęgnacja terenów zieleni (3 150,00 zł)
 - o coroczna akcja zazieleniania, zakup drzewek i krzewów, finansowanie z budżetu gminy,
 - o zakup sadzonek drzew (43 374,65 zł) – odnowienia na powierzchniach zrębowych i rębniach złożonych, plantacja choinkowa, poprawki w odnowieniach,
- 2024 r. – coroczna akcja zazieleniania (9 950,00 zł) – zakup drzewek i krzewów
 - o zakup drzewek do szkoły w Płoskiem (1 890,00 zł) – nasadzenie 7 szt. klonu pospolitego (Globosum), realizacja przez GZOK,
 - o zakup sadzonek drzew (43 374,65 zł) – kontynuacja odnowień, plantacja choinkowa, poprawki.

Gmina Sułów

- 2023 r.
 - o nasadzenia przed budynkiem UG oraz przy remizo-świetlicy (4 000,00 zł, środki własne),
- 2024 r.:
 - o zasadzenie 3 szt. klonów i 6 szt. katalp,
 - o nasadzenie drzew i krzewów w projekcie „Rozśpiewana ścieżka” (800,00 zł, LGD Ziemia Zamojska),
 - o nasadzenia na działce 510/2 w Sułótku przy altanie (14 292,68 zł, PROW/środki własne).

Miasto Krasnobród

- 2023–2024 r. – nasadzenia w ramach nasadzeń kompensacyjnych, ok. 100 drzew; sadzonki pozyskane od organizacji ekologicznych i osób fizycznych.

3. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody

Gminy wykonywały zadanie polegające na pielęgnacji i konserwacji pomników przyrody w ramach zaistniałej potrzeby.

W Krasnobrodzie w latach 2023–2024, w ramach statutowej działalności, prowadzone były prace porządkowe obejmujące usuwanie posuszu oraz koszenie terenów zielonych. Działania te realizowane były przy użyciu własnych środków gminy.

4. Usuwanie roślinności inwazyjnej

Gminy usuwały roślinność inwazyjną w ramach bieżącej działalności, w momencie wystąpienia takiej potrzeby.

Gmina Łabunie

W latach 2023–2024, w ramach działalności statutowej, przeprowadzono wycinkę pędów rdestowca. Brak szczegółowych danych dotyczących ilości wykonanych prac.

Miasto Krasnobród

W 2023–2024 roku, w ramach statutowej działalności, podejmowano działania związane z usuwaniem inwazyjnych roślin, w tym barszczu Sosnowskiego. W miejscowościach Stara Huta (przy wsparciu OSP Stara Huta) oraz Krasnobród usunięto pojedyncze rośliny, realizując prace własnymi środkami gminy.

5. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych

Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności. Gminy powiatu zamojskiego uwzględniają w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych.

6. Ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja

Gminy realizują zadania mające na celu ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizację dzięki uwzględnianiu odpowiednich zapisów w dokumentach planistycznych.

7. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych

Na terenie powiatu zamojskiego gminy oraz zarządcy dróg w latach 2023-2024 utrzymywali, wymieniali oraz wprowadzali zadrzewienia przydrożne i zadrzewienia śródpolne w ramach bieżącej działalności.

Miasto Krasnobród

W latach 2023–2024, w ramach statutowej działalności, przeprowadzono nasadzenia kompensacyjne, finansowane ze środków własnych gminy.

Miasto Szczepleszyn

W 2023 roku zakupiono 236 sadzonek drzewek na kwotę 935,00 zł, finansowanych ze środków własnych gminy. W 2024 roku prowadzono pielęgnację oraz wycinkę drzew i krzewów rosnących w pasach dróg wewnętrznych na działkach nr 275, 273/2 i 273/3, a prace te sfinansowano z Funduszu Sołeckiego w wysokości 8 798,99 zł.

8. Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne

Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności przez podmioty odpowiedzialne za wykonanie.

9. Wyznaczanie, zachowanie i kształtowanie terenów biologicznie czynnych – tzw. zielonych pierścieni wokół ośrodków miejskich i metropolitalnych

W raportowanych latach nie realizowano zadania.

10. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych

Nadleśnictwo Strzelce

W 2023–2024 roku prowadzono działania ochronne w lasach, uwzględniające wymagania stref ochrony ptaków drapieżnych. Całorocznie zaniechano prowadzenia prac gospodarczych w strefach ochrony całorocznej Orlika krzykliwego oraz Bielika na łącznej powierzchni 35,08 ha. Dodatkowo, w strefach ochrony okresowej (w czasie lęgu) przeprowadzono wyłącznie prace, na które nadleśnictwo posiadało zezwolenie, obejmujące 266,34 ha.

Nadleśnictwo Krasnystaw

W latach 2023–2024 prowadzono działania mające na celu ochronę lasu przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę, w tym gradzenie upraw leśnych oraz stosowanie repelentów. W 2023 roku prace te kosztowały 212 357,49 zł, a w 2024 roku 87 951,14 zł, finansowane ze środków własnych nadleśnictwa.

11. Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania

Nadleśnictwa w analizowanych latach realizowały zadanie w ramach bieżącej działalności, w sytuacjach, gdy zaistniała taka potrzeba, między innymi poprzez odłanianie gatunków podlegających ochronie gatunkowej m.in.: obuwika pospolitego.

12. Zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej

Nadleśnictwo Strzelce

W 2023–2024 roku prowadzono prace związane z przebudową drzewostanów, obejmujące cięcia rębne, przedrębne oraz odnowienia, na łącznej powierzchni 181,75 ha. Działania te miały na celu poprawę struktury wiekowej oraz różnorodności gatunkowej lasów, zwiększając ich wartość biologiczną i genetyczną.

Nadleśnictwo Krasnystaw

W ramach przebudowy drzewostanów i odnowień w 2023 roku wykorzystano środki własne w wysokości 826 190,25 zł, natomiast w 2024 roku na ten cel przeznaczono 1 590 823,44 zł. Prace obejmowały zarówno przebudowę istniejących drzewostanów, jak i nasadzenia odnowieniowe, mające na celu zwiększenie różnorodności biologicznej i genetycznej lasów.

13. Doradztwo dla właścicieli gruntów korzystających ze wsparcia UE dla działań związanych z leśnictwem

W ramach porozumienia z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARMiR) prowadzono doradztwo dla właścicieli gruntów leśnych korzystających ze wsparcia Unii Europejskiej. Działania obejmowały m.in. tworzenie planów zalesieniowych i inwestycyjnych, realizowane w ramach współpracy i finansowane ze środków własnych.

14. Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi

W latach 2023-2024 Nadleśnictwa z terenu powiatu zamojskiego nie realizowały powyższych zadań.

15. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)

W ramach działań związanych z ochroną lasów Nadleśnictwo Krasnystaw prowadziło stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania pożarom, chorobom, szkodnikom oraz nielegalnym wysypiskom śmieci. Prace prognostyczne obejmowały m.in. obserwacje pułapek feromonowych oraz kontrolę zapędzenia gleby. Koszt tych działań wyniósł w 2023 r. 389,14 zł oraz w 2024 r. 355,22 zł, finansowany ze środków własnych nadleśnictwa.

16. Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej

W analizowanych latach nie prowadzono działań mających na celu rozwój sieci z uwagi na brak zaistniałej potrzeby.

17. Zalesianie gruntów z poszanowaniem ochrony bioróżnorodności i terenów nieleśnych cennych przyrodniczo

Nadleśnictwo Strzelce realizuje zadanie polegające na zalesianiu gruntów z poszanowaniem ochrony bioróżnorodności i terenów nieleśnych cennych przyrodniczo w ramach bieżącej działalności.

18. Kontynuowanie programu przebudowy drzewostanów silnie uszkodzonych przez zanieczyszczenia powietrza

19. Ochrona zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnym lub półnaturalnym oraz śródleśnych zbiorników, torfowisk, podmokłości i cieków wodnych

Brak realizacji zadań w latach 2023-2024 przez Nadleśnictwo.

20. Stały nadzór nad gospodarką leśną i sporządzanie dokumentacji urządzeniowej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa

Powiat Zamojski w raportowanym okresie w ramach realizacji zadania wykonywał takie działania jak:

- Zalesienia i odnowienia sztuczne 1,74 ha (2023 r.), 0,68 ha (2024 r.),
- Odnowienia naturalne 4,31 ha (2023 r.), 5,81 ha (2024 r.),
- Pielęgnowanie lasu (pielęgnowanie gleby, czyszczenia wczesne i późne, trzebież wczesna i późna): 543,45 ha (2023 r.) i 290,56 ha (2024 r.),
- Pozyskanie drewna zgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu (UPUL): 2023 r. 9 323,08 m³, świadectwa legalności pozyskania drewna (ŚLPD) 1 845 szt.; 2024 r. 7 474,79 m³, ŚLPD 1 389 szt.

Działania realizowano w ramach bieżącej działalności.

Również sporządzono UPUL na lata 2024–2033 dla gm. Komarów Osada i Sitno (razem 38 538,50 zł) oraz UPUL na lata 2025–2034 dla gm. Nielisz i Skierbieszów (razem 82 062,26 zł). Koszt zadania wyniósł 120 600,76 zł i został sfinansowany w 50% z budżetu powiatu oraz w 50 % z Lasów Państwowych.

Gmina Nielisz w 2024 roku podjęła działania związane z modernizacją planu urządzenia lasów, które nie stanowią własności Skarbu Państwa. Celem prac było aktualizowanie dokumentacji planistycznej w zakresie gospodarowania lasami komunalnymi.

21. Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Nadleśnictwo Strzelce

W ramach działań edukacyjnych prowadzono zajęcia w przedszkolu miejskim nr 15 w Zamościu, Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Dzieci Zamojszczyzny w Zamościu, Zespole Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu oraz pogadanki edukacyjne w Publicznej Szkole Podstawowej bł. ks. Z. Pisarskiego w Gdeszynie. Ponadto nadleśnictwo prezentowało stoisko edukacyjne w Sitnie oraz uczestniczyło w podsumowaniu projektu „Bliżej Natury” w Dańczypolu, organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury w Grabowcu.

Nadleśnictwo Krasnystaw

W 2023–2024 roku realizowano różnorodne działania edukacyjne finansowane ze środków własnych nadleśnictwa, w tym edukację leśną w szkołach, audycje radiowe i telewizyjne, wydarzenia edukacyjne oraz wydanie folderu informacyjnego o nadleśnictwie. Koszt prowadzonych działań wyniósł około 20 000,00 zł w 2023 roku oraz około 40 000,00 zł w 2024 roku.

22. Spowalnianie odpływu wód poprzez wprowadzanie mikroretencji, renaturyzację rzek, budowę i remont zastawek w systemach melioracji

Brak realizacji zadań w latach 2023–2024 przez Nadleśnictwo.

23. Modernizacja infrastruktury szlaków turystycznych. Budowa i rozbudowa szlaków pieszych (chodników) i ścieżek rowerowych, tras wycieczkowych

Działania realizowane w ramach powyższego zadania zostały opisane szczegółowo w dziale 3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza, zadanie nr 8 pn. „Poprawa systemu komunikacji

publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R”.

24. Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych)

Zadania realizowane na terenie powiatu zamojskiego w ramach programów oraz kampanii edukacyjnych w tym ekologicznych zostały szczegółowo opisane w zadaniu poniżej – nr 27 pn. „Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej”.

25. Materiały informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej

Na bieżąco, w ramach akcji edukacyjnych przekazywano dzieciom i młodzieży szkolnej materiały informacyjne dotyczące działań ekologicznych.

26. Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej

W analizowanych latach nie prowadzono działań mających na celu rozwój sieci z uwagi na brak zaistniałej potrzeby.

27. Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024 realizowano następujące działania edukacyjne:

- Utworzenie Ekopracowni OZE na terenie gminy Zwierzyniec w ramach konkursu „Ekopracownia – zielone serce szkoły” dofinansowanego w kwocie 75 000,00 zł przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, z wykorzystaniem wkładu własnego szkoły.
- Organizacja i udział w wydarzeniach promujących postawy ekologiczne, takich jak Dzień Ziemi i Dzień Wody.
- Udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach edukacyjnych: „Sprzątanie Ziemi”, „Sprzątamy dla Polski”, program „Aktywni Błękitni – szkoła przyjazna wodzie” z Certyfikatem Szkoły Przyjaznej Wodzie.
- Udział w projekcie „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” oraz w warsztatach i zajęciach organizowanych przez Roztoczański Park Narodowy, Nadleśnictwo Zwierzyniec i Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych.
- Realizacja akcji ekologicznych, m.in. „Ocal Żabkę”, sadzenie lasu w ramach ogólnopolskiej akcji „Łączą nas drzewa”, sianie łąk kwietnych, dokarmianie ptaków, sadzenie drzewek przy szkołach.
- Organizacja konkursów edukacyjnych: „Leśniczy gospodarzem lasu”, „Budka lęgowa” (XIII edycja), „Roztocze malowane – Kto mieszka w dziupli?”, „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, „Matka Ziemia”, „Plakat klasowy z okazji Dnia Ziemi”, międzyszkolny konkurs przyrodniczy „Z przyrodą za pan brat”, powiatowy konkurs

przyrodniczy „Surowiec z lasu”, Wojewódzki Konkurs Wiedzy Ekologicznej „Eko-świadomi na co dzień i od święta”.

- Udział w ogólnopolskich programach edukacyjnych: „Kubusiowi przyjaciele natury”, akcja „Zbieramy zużyte baterie”, akcja „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci”.
- Tworzenie i wykorzystanie pracowni przyrodniczej oraz Pracowni OZE do zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół, dzieci przedszkolnych oraz podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej.
- Przygotowywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących odnawialnych źródeł energii w postaci plakatów i ulotek, prezentowanych lokalnej społeczności podczas happeningu ekologicznego.
- Udział w spektaklach edukacyjnych, np. Fundacji Banina pt. „Klimat”, podejmujących problematykę ekologiczną.
- Organizacja zajęć przyrodniczych w terenie, m.in. w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym Roztoczańskiego Parku Narodowego, w ramach działań edukacyjnych dotyczących ochrony gatunków i siedlisk Natura 2000.
- Udział w obchodach Światowego Dnia Darwina – prezentacja historii ewolucji, wystawy plakatów z ciekawostkami naukowymi oraz zajęcia edukacyjne dla klas V–VIII.
- Edukacja poprzez zabawy i projekty kreatywne, m.in. „Magiczne Drzewa” oraz tworzenie prac technicznych „Pożeracze baterii” z surowców wtórnych.
- Udział dzieci przedszkolnych w ogólnopolskich akcjach edukacyjnych dotyczących ochrony lasów przed pożarami – przygotowanie laurek dla strażaków i leśników.
- Realizacja konkursów technicznych i plastycznych związanych z ochroną przyrody, m.in. wykonywanie budek lęgowych dla ptaków i zawieszanie ich w parkach, ogrodach i terenach zielonych.
- Udział w programach promujących zdrowe i ekologiczne życie, np. „Czyste powietrze wokół nas” oraz „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

3.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 6 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 46. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Ograniczanie skutków poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska			
Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii			
1.	Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	Powiat Zamojski, policja, WIOŚ w Lublinie, przedsiębiorstwa, PSP	↔
2.	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	Powiat Zamojski, gminy	↑
3.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	sprawcy awarii	↔
4.	Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego	RDOŚ w Lublinie	↔
5.	Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych	Powiat Zamojski, TD, ZDG i inni zarządcy dróg	↔
Kierunek: Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych			
6.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Powiat Zamojski, PSP, służby interwencyjne, WIOŚ w Lublinie, policja, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego, placówki oświatowe	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)

Na terenie powiatu zamojskiego nie występują zakłady zakwalifikowane, jako Zakłady Dużego Ryzyka oraz Zakłady Zwiększonego Ryzyka. W ewidencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie - Delegatury w Zamościu istnieją 2 zakłady zakwalifikowane do Potencjalnych Sprawców Poważnej Awarii, do których należą:

- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PROFESJONAL” Spółka z o.o. Adamów 8D/1, 22-442 Adamów,

- VITERRA Bodaczów Spółka z o.o. ul. Cypriana Kamila Norwida 2, 80-280 Gdańsk, adres do korespondencji: Bodaczów, 22-460 Szczeczeszyn.

W związku z czym powyższe zadania realizowane są przez odpowiedzialne podmioty w ramach bieżącej działalności.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatura w Zamościu w 2023 r. przeprowadził 1 kontrolę w ww. przedsiębiorstwie: VITERRA Bodaczów Spółka z o.o. ul. Grunwaldzka 472 F, 80- 309 Gdańsk, Bodaczów 22- 460 Szczeczeszyn.

Cel kontroli - przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie:

- emisji hałasu do środowiska,
- emisji gazów i pyłów do powietrza,
- przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, fluorowanych gazów cieplarnianych,
- przestrzegania warunków pozwoleń w zakresie ilości i jakości odprowadzanych ścieków,
- gospodarki odpadami.

Po kontroli wystosowano zarządzenie pokontrolne zobowiązujące do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Decyzji administracyjnych nie wydawano.

2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom
--

Gmina Adamów

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023:
 - o Zakup mundurów i sprzętu strażackiego dla OSP – 3 999,96 zł (Fundusz Sołecki).
- 2024:
 - o Zakup wyposażenia dla OSP – 7 221,00 zł,
 - o Zakup lekkiego samochodu strażackiego, w tym rejestracja i badania techniczne – 229 700,00 zł.

Gmina Grabowiec

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023:
 - o Rozbudowa remizy OSP Grabowiec-Góra (termomodernizacja budynku) – 145 910,93 zł (środki własne),
 - o Całkowita rozbudowa remiz OSP w latach 2022–2023 – 1 043 104,98 zł, w tym środki Polski Ład – 754 897,22 zł,
 - o Zakup materiałów i wyposażenia dla remiz w sołectwach Cieszyn, Grabowiec, Majdan Tuczępski, Ornatowice, Rogów, Siedlisko, Skomorochy Duże i Małe, Szystowice, Tuczępy i Wólka Tuczępska – 91 753,19 zł (Fundusz Sołecki),
 - o Dofinansowanie rozbudowy remiz w Bereściu i Grabowcu-Górze – 55 372,82 zł (Fundusz Sołecki).

Gmina Komarów-Osada

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023:
 - Zakup ubrań specjalnych i wyposażenia dla OSP – 70 561,00 zł (Fundusz Sprawiedliwości),
- 2024:
 - Zakup sprzętu strażackiego – 79 500,00 zł (UMWL, budżet gminy).

Miasto Krasnobród

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023–2024:
 - Zakup wyposażenia dla OSP (buty, rękawice, hełmy, węże, zestawy ratownicze) – 551 100,00 zł (dotacje zewnętrzne i środki własne),
- 2023:
 - Wyposażenie dla OSP Hucisko, Zielone, Wólka Husińska, Dominikanówka, Krasnobród – 81 070,00 zł.
 - Zakup lekkich samochodów pożarniczych: Hucisko – 101 500,00 zł, Wólka Husińska – 108 200,00 zł, Zielone – 104 000,00 zł, samochód operacyjny dla OSP Krasnobród – 156 400,00 zł.
- 2024:
 - Modernizacja garażu OSP w Majdanie Wielkim – 40 215,00 zł (Fundusz Sołecki).

Gmina Łabunie

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023–2024:
 - Zakup sprzętu przeciwpożarowego dla jednostek OSP – 16 260,00 zł (budżet gminy).

Gmina Miączyn

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023:
 - Dostawa fabrycznie nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z napędem 4x4 dla OSP Miączyn – 1 065 057,00 zł (budżet gminy, NFOŚiGW, WFOŚiGW).

Gmina Skierbieszów

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2024:
 - Utrzymanie OSP w gminie – 211 886,65 zł,
- 2023:
 - Utrzymanie OSP – 222 472,33 zł.

Gmina Sułów

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023:
 - Zakup motopompy M16/8 dla OSP – 50 000,00 zł (dotacja Funduszu Sprawiedliwości).

Miasto Szczepietyn

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023:
 - Zakup piły spalinowej, piły na wysięgniku, wykaszarki spalinowej – OSP Kawęczyn.
 - 19 mundurów Nomex oraz 44 komplety mundurów galowych dla jednostek OSP.
 - Dofinansowanie narzędzi hydraulicznych dla OSP KSRG Niedzieliska.
 - Dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Brody Małe.
- 2024:
 - Doposażenie OSP Bodaczów – 57 626,50 zł (Fundusz Sołecki),
 - Modernizacja remizo-świetlicy Brody Duże – 36 593,00 zł (Fundusz Sołecki),
 - Doposażenie OSP Brody Małe – 3 450,38 zł (Fundusz Sołecki),
 - Remont remizo-świetlicy w Niedzieliskach – 57 626,50 zł (Fundusz Sołecki),
 - Zakup wyposażenia świetlicy OSP w Wielączy – 1 000,00 zł (Fundusz Sołecki),
 - Remont remizy OSP Błonie – 33 048,08 zł (Fundusz Sołecki).

Gmina Stary Zamość

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2023–2024:
 - Zakup sprzętu, wyposażenia i środków ochrony indywidualnej dla OSP – 91 686,00 zł (Urząd Marszałkowski, WFOŚiGW, KRUS).

Gmina Zamość

W ramach realizacji zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- 2024:
 - Środki wydatkowane na OSP – 563 528,14 zł (budżet gminy), w tym: wynagrodzenia kierowców, utrzymanie OSP, sprzęt i wyposażenie, remonty pojazdów i sprzętu, opłaty telekomunikacyjne, ubezpieczenia, badania lekarskie, ekwiwalenty dla strażaków.
 - Dotacja celowa na lekki samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Płoskie – 50 000,00 zł.
 - Pozyskane środki zewnętrzne na realizację zadań ochrony przeciwpożarowej – 223 986,58 zł.
 - Łącznie wydatki OSP w Gminie Zamość – 730 249,78 zł, w tym dotacja celowa na lekki samochód VW Crafter 4x4 dla OSP Wólka Wieprzecka – 289 300,00 zł.

Miasto Zwierzyniec

– 2023:

- Remonty i modernizacje remiz OSP – m.in. przeniesienie syreny na maszt w OSP Kosobudy, remont posadzki w OSP Turzyniec,
- Zakup wyposażenia i umundurowania dla jednostek OSP,
- OSP KSRG Kosobudy otrzymała pojazd Quad Polaris,
- Naprawa sprzętu pożarniczego i samochodów.

3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku

W analizowanych latach na terenie powiatu zamojskiego nie wystąpiły poważne awarie w środowisku w związku z czym brak konieczności realizacji.

4. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego

Zadanie realizowane na bieżąco. W analizowanych latach nie realizowano zadania z uwagi na brak zaistniałej potrzeby.

5. Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych

Na terenie powiatu zamojskiego podmioty odpowiedzialne za realizację zadania realizują nadzór na logistyką transportową substancji niebezpiecznych w ramach bieżącej działalności.

6. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii

Na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023–2024 podejmowano liczne działania edukacyjne mające na celu kreowanie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożeń środowiska i życia ludzi, w tym wynikających z poważnych awarii. Do najważniejszych inicjatyw należały:

- Organizacja Gminnych Turniejów Wiedzy Pożarniczej dla dzieci i młodzieży, mającego na celu popularyzację wiedzy o bezpieczeństwie pożarowym oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia,
- Prowadzenie prelekcji, szkoleń i warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i średnich, obejmujących tematykę ochrony przeciwpożarowej, pierwszej pomocy oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- Organizacja zajęć praktycznych i pokazów sprzętu strażackiego w jednostkach OSP, które umożliwiały dzieciom i młodzieży poznanie zasad działania sprzętu ratowniczo-gaśniczego oraz procedur bezpieczeństwa,
- Włączanie społeczności lokalnej w akcje edukacyjne, w tym konkursy plastyczne i techniczne związane z bezpieczeństwem pożarowym oraz ochroną środowiska,
- Udział młodzieży w pokazach i ćwiczeniach prowadzonych przez strażaków i ratowników, mających na celu podniesienie świadomości dotyczącej zagrożeń oraz sposobów ich minimalizacji.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego wyznaczył 146 zadań w 10 obszarach interwencji. W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. podjęto się realizacji 133 zadań.

Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego. Znaczna część zadań ma charakter ciągły.

Stopień realizacji zadań dla powiatu zamojskiego wynosi 91,09 %.

Poniżej zestawiono ilość zadań wyznaczonych i zrealizowanych w poszczególnych obszarach interwencji. Część zadań posiada charakter administracyjny i jest realizowana w ramach bieżącej działalności podmiotów.

Tabela 47. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych/ realizowanych	% realizacji POŚ
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	21	19	90,48 %
2.	Zagrożenia hałasem	35	32	91,42 %
3.	Pola elektromagnetyczne	6	5	83,33 %
4.	Gospodarowanie wodami	13	12	92,31 %
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	13	13	100,00 %
6.	Zasoby geologiczne	4	4	100,00 %
7.	Gleby	9	9	100,00 %
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	12	12	100,00 %
9.	Zasoby przyrodnicze	27	21	77,78 %
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	6	6	100,00 %
Razem		146	133	91,09 %

4.1. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2023-2024

W poniższej tabeli zestawiono łączne koszty poniesione na zadania, które opisano we wcześniejszym rozdziale.

Tabela 48. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe
		RAZEM [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Powiat Zamojski	1 137 560,75
	Urzędy Miast i Gmin	11 430 305,01
	Województwo Lubelskie	337 389,98
	Fundusz Sołecki	867 249,32
	Krajowy Plan Odbudowy	109 300,00
	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	25 907 469,85
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	25 641 507,53
	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 327 672,62
	Krajowy Fundusz Drogowy	8 032 566,44
	inne	21 662 906,67
	RAZEM	96 453 928,17
Zagrożenie hałasem	Powiat Zamojski	34 161 642,39
	Urzędy Miast i Gmin	60 804 242,21
	Województwo Lubelskie	11 845 013,93
	Fundusz Sołecki	642 293,43
	Budżet Państwa	402 980,73
	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	87 579 953,89
	Fundusz Dróg Samorządowych	412 251,68
	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2 000 000,00
	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	63 533 057,26
	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	304 500,00
	Nadleśnictwa	27 000,00
	Lasy Państwowe	300 000,00
	Unia Europejska	985 662,94
	inne	104 930 816,00
	RAZEM	367 929 414,49
Pola	-	-

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe
		RAZEM [zł]
elektromagnetyczne	RAZEM	0,00
Gospodarowanie wodami	Urzędy Miast i Gmin	9 996,74
	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	7 066 983,83
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	422 985,76
	Fundusz Sołecki	20 687,08
	inne	485 850,00
	RAZEM	8 006 503,41
Gospodarka wodno-ściekowa	Urzędy Miast i Gmin	13 649 051,75
	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	22 355 978,60
	Fundusz Sołecki	101 785,93
	Krajowy Plan Odbudowy	1 638 042,25
	Ministerstwo Finansów	2 339 843,00
	inne	37 557 303,17
	RAZEM	77 642 004,70
Zasoby geologiczne	-	-
	RAZEM	0,00
Gleby	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	142 978,99
	RAZEM	142 978,99
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Urzędy Miast i Gmin	39 888 396,20
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	324 795,74
	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	3 536 000,00
	Nadleśnictwa	25 843,28
	inne	72 689,75
	RAZEM	43 847 724,97
Zasoby przyrodnicze	Powiat Zamojski	60 300,38
	Urzędy Miast i Gmin	105 439,30
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	114 009,75
	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	59 980,00
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	236 689,00
	Nadleśnictwa	2 778 066,68
	Lasy Państwowe	60 300,38

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe
		RAZEM [zł]
	Fundusz Sołecki	8 798,99
	inne	14 292,68
	RAZEM	3 437 877,16
Zagrożenia poważnymi awariami	Urzędy Miast i Gmin	3 240 593,17
	Fundusz Sołecki	380 685,43
	Polski Ład	754 897,22
	inne	1 907 904,00
	RAZEM	6 284 079,82
SUMA		603 744 511,71

źródło: opracowanie własne

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie powiatu zamojskiego zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan w latach 2023-2024.

Tabela 49. Wskaźniki monitoringu

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1.	Zanieczyszczenia dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie lubelskiej	GIOŚ w Lublinie	-	B(a)P	
2.	Długość sieci ciepłowniczej [km]	GUS	9,5	b.d.	
3.	Gazociągi bez przyłączy gazowych [m]	PSG Lublin	960 869	962 680	
4.	Czynne przyłącza gazowe [m]	PSG Lublin	263 710	271 975	
5.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	GUS	12 824	b.d.	
6.	Długość ścieżek rowerowych [km]	GUS	38,2	39,3	
7.	Liczba przystanków autobusowych [szt.]	GUS	989	996	
8.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych [szt.]	Gminy	Brak możliwości oszacowania		-
Zagrożenie hałasem					
9.	Drogi powiatowe o nawierzchni twardej ulepszonej [km]	GUS	709,3	b.d.	
10.	Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej [km]	GUS	687,1	b.d.	
11.	Ilość przeprowadzonych kontroli dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej [szt.]	WIOŚ w Lublinie	1	1	
12.	Ilość przeprowadzonych kontroli dopuszczalnych norm emisji hałasu z ciągów komunikacyjnych [szt.]	WIOŚ w Lublinie	0	1	
13.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych [szt.]	Gminy Powiatu	Brak możliwości oszacowania		-

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
Pola elektromagnetyczne					
14.	Liczba punktów pomiarowych, w których zanotowano przekroczenia	WIOŚ w Lublinie	0	0	
15.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych [szt.]	Gminy Powiatu	0	0	
Gospodarowanie wodami					
16.	Zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych [dam ³]	GUS	68,5	70,7	
17.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu [dam ³]	GUS	620	684	
18.	JCWP o złym stanie ogólnym	WIOŚ w Lublinie	1	1	
19.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych	Gminy	Brak możliwości oszacowania		
Gospodarka wodno-ściekowa					
20.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej [km]	GUS	1 139,2	1 144,5	
21.	Poziom zwodociągowania [%]	GUS	58,8	58,9	
22.	Długość czynnej sieci rozdzielczej kanalizacyjnej [km]	GUS	299,0	307,4	
23.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności [%]	GUS	19,0	19,5	
24.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	GUS	2 567	2 955	
25.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych [szt.]	Gminy Powiatu	Brak możliwości oszacowania		
Zasoby geologiczne					
26.	Wydobycie surowców mineralnych Zamościanka [tys. t]	Bilans zasobów złóż	0	0	

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
		kopalin w Polsce, PIG-PIB			
Gleby					
27.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem [ha]	Gminy Powiatu	0	0	-
28.	Powierzchnia użytków rolnych [ha]	Powiat	b.d.	134 439	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
29.	Odpady komunalne odebrane z gospodarstw domowych [Mg]	Gminy, GUS	17 331,11	18 377,40	
30.	Masa odebranych odpadów zmieszanych [Mg]	Gminy, GUS	9 507,35	9 787,56	
31.	Ilość azbestu pozostałego do unieszkodliwienia [kg]	Baza azbestowa	b.d.	88 089 452	
32.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych [szt.]	Gminy Powiatu	Brak możliwości oszacowania		-
Zasoby przyrodnicze					
33.	Powierzchnia lasów [ha]	GUS	43 775,83	43 831,07	
34.	Lesistość [%]	GUS	23,4	23,4	
35.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej [ha]	GUS	35,79	b.d.	
36.	Nasadzenia drzew [szt.]	GUS	371	79	
37.	Powierzchnia obszarów chronionych [ha]	GUS, RDOŚ	51 814,96	51 815,06	
38.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych [szt.	Gminy	Brak możliwości oszacowania		-
Zagrożenia poważnymi awariami					

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
39.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	WIOŚ w Lublinie, Straż pożarna	0	0	
40.	Ilość przeprowadzonych działań promocyjnych [szt.]	Gminy Powiatu	Brak możliwości oszacowania		-

źródło: GUS, Starostwo Powiatowe, RWMS, WIOŚ, RDOŚ, baza azbestowa

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika.

6. Podsumowanie lat 2023-2024

Analizie poddano 146 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. Podjęto się realizacji 133 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie **91,09%**, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Zadaniami niezrealizowanymi były:

- Modernizacja istniejących źródeł spalania paliw,
- Energia odnawialna w Gminie Adamów etap II - odnawialne źródła energii,
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 3205L Nielisz - Michałów – Szczepieszyn,
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 3210L Szczepieszyn - Topólcza – Zwierzyniec,
- Rozbudowa DK 74 na odcinku Klemensów – Zamość od km 256+231 do km 271+013,
- Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM,
- Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia,
- Wyznaczanie, zachowanie i kształtowanie terenów biologicznie czynnych – tzw. zielonych pierścieni wokół ośrodków miejskich i metropolitalnych,
- Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi,
- Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej,
- Kontynuowanie programu przebudowy drzewostanów silnie uszkodzonych przez zanieczyszczenia powietrza,
- Ochrona zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnym lub półnaturalnym oraz śródleśnych zbiorników, torfowisk, podmokłości i cieków wodnych,
- Spowalnianie odpływu wód poprzez wprowadzanie mikroretencji, renaturyzację rzek, budowę i remont zastawek w systemach melioracji.

Sporo zrealizowanych zadań jest długofalowa, to znaczy, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi).

Nakłady poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2023-2024 wyniosły ponad 603 mln zł.

Władze powiatu oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu największe nakłady finansowe, ponad 210 mln zł, przeznaczyły na działania inwestycyjne związane z zagrożeniem hałasem. Zostały wybudowane oraz przebudowane drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie oraz krajowe. Kilka inwestycji jest jeszcze w trakcie realizacji. Prowadzono kontrole emisji hałasu do środowiska z ciągów komunikacyjnych oraz prowadzono edukację ekologiczną dotyczącą klimatu akustycznego.

Drugim obszarem interwencji, na który poniesiono najwięcej środków była ochrona klimatu i jakości powietrza. Modernizowano oraz wymieniano konwencjonalne źródła ciepła na niskoemisyjne. Montowano instalacje bazujące na odnawialnych źródłach energii na budynkach użyteczności publicznej jak i domach prywatnych. Mieszkańcy chętnie brali udział w Programie „Czyste powietrze”. Realizowane były działania polegające na rozbudowie

i modernizacji sieci ciepłowniczych i gazowych wraz z podłączeniem nowych odbiorców. Budowano oraz modernizowano szlaki rowerowe oraz chodniki. Dostosowywano flotę pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności. Realizowano inwestycje związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej. Instalowano energooszczędne oświetlenie w budynkach oraz na drogach.

W obszarze gospodarka wodno-ściekowa wybudowano kilka kilometrów sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej. Rozbudowywano oraz modernizowano ujęcia wody oraz stacje uzdatniania wody. Regularnie prowadzono badania wody oraz ścieków. Realizowano inwestycje na oczyszczalniach ścieków związane z rozbudową oraz modernizacją. Udzielano mieszkańcom dotacji do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

W obszarze gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów realizowano programy usuwania wyrobów zawierających azbest oraz zadania związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów. Identyfikowano oraz likwidowano dzikie wysypiska śmieci. Modernizowano punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz egzekwowano zapisy wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie miasta i regulaminu utrzymania czystości i porządku.

W obszarach pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gleby oraz zagrożenia poważnymi awariami prowadzono działania monitoringowe i kontrolne. Na bieżąco wykonywane są prace pielęgnacyjne i utrzymujące tereny zieleni. Na terenie powiatu dokonano licznych nasadzeń drzew i krzewów. Prowadzono działania zapewniające właściwą ochronę bioróżnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym. Pielęgnowano oraz konserwowano pomniki przyrody oraz usuwano roślinność inwazyjną.

Prowadzono edukację ekologiczną dla wszystkich grup wiekowych z zakresu ochrony powietrza, racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego czy gospodarki odpadami komunalnymi.

Powiat wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku, do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w Programie pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak: Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundusz Dróg Samorządowych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Krajowy Program Odbudowy oraz Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie powiatu wskazuje m.in. na wzrost:

- długości sieci gazowej,
- odbiorców gazu ogrzewających mieszkania gazem,
- długości ścieżek rowerowych,
- liczby przystanków autobusowych,

- długości sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej,
- odpadów komunalnych odebranych z gospodarstw domowych

Odnotowano także spadek:

- ilości azbestu pozostałego do unieszkodliwienia,
- nasadzeń drzew.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikająca z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego za lata 2023-2024 ocenia się pozytywnie.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne	12
Tabela 2. Liczba ludności Powiatu Zamojskiego w latach 2014-2024	13
Tabela 3. Bezrobocie na terenie powiatu zamojskiego w latach 2022-2024	14
Tabela 4. Długość istniejących linii WN, SN i nN wraz z mocami zainstalowanych w stacjach transformatorów	15
Tabela 5. Parametry urządzeń obcych (będących na majątku Odbiorcy)	15
Tabela 6. Parametry sieci gazowej na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024	16
Tabela 7. Charakterystyka sieci ciepłej na terenie powiatu zamojskiego w 2023 roku	18
Tabela 8. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu zamojskiego, stan na 2024 r.	18
Tabela 9. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu zamojskiego, stan na 2024 r.	19
Tabela 10. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze Powiatu Zamojskiego	21
Tabela 11. Charakterystyka JCWPd	23
Tabela 12. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu zamojskiego	26
Tabela 13. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu zamojskiego	30
Tabela 14. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu zamojskiego	33
Tabela 15. Klasy bonitacyjne gleb	36
Tabela 16. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu zamojskiego	37
Tabela 17. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza	38
Tabela 18. Dotacje otrzymane w ramach programu „Czyste Powietrze” na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024	42
Tabela 19. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	44
Tabela 20. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	44
Tabela 21. Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu zamojskiego	44
Tabela 22. Zadanie realizowane na terenie powiatu zamojskiego w ramach poprawy systemu komunikacji publicznej	46
Tabela 23. Działania termomodernizacyjne budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024	49
Tabela 24. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenie hałasem	60
Tabela 26. Działania realizowane na drogach gminnych w powiecie zamojskim w latach 2023-2024	64
Tabela 27. Zadania realizowane przez ZDP na terenie powiatu zamojskiego	74
Tabela 28. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne	80
Tabela 29. Wyniki PEM na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024	81
Tabela 30. Efekty zrealizowanych w 2023 i 2024 roku zadań rozwojowych i modernizacyjnych na terenie powiatu zamojskiego	83
Tabela 31. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami	85
Tabela 32. Zadania realizowane przez RZGW w Lublinie w latach 2023-2024 na terenie powiatu zamojskiego	87
Tabela 34. Punkty pomiarowo-kontrolne (ppk) zlokalizowane na terenie powiatu zamojskiego, w których prowadzone były badania monitoringowe w latach 2023 i 2024	91
Tabela 35. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa ..	94
Tabela 36. Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki wodociągowej na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024	95
Tabela 37. Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki kanalizacyjnej na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024	99
Tabela 38. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne	105
Tabela 39. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gleby	107
Tabela 40. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	110

Tabela 41. Koszty poniesione na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023-2024.....	111
Tabela 42. Osiągnięte poziomy recyklingu przez gminy powiatu zamojskiego w latach 2023-2024..	112
Tabela 43. Wyroby zawierające azbest na terenie Powiatu Zamojskiego [kg]	114
Tabela 44. Unieszkodliwianie wyrobów azbestowych z terenu powiatu zamojskiego w latach 2023-2024	114
Tabela 45. Dzikie wysypiska śmieci na terenie powiatu zamojskiego	115
Tabela 46. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze	118
Tabela 47. Zadanie realizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie w latach 2023-2024 na terenie powiatu zamojskiego	120
Tabela 48. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami	128
Tabela 49. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	133
Tabela 50. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022	134
Tabela 51. Wskaźniki monitoringu	137

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu zamojskiego na tle województwa lubelskiego.....	7
Rysunek 2. Położenie gmin na tle powiatu zamojskiego	9
Rysunek 3. Położenie powiatu zamojskiego na tle regionów fizycznogeograficznych	10
Rysunek 4. Układ głównych dróg na terenie powiatu zamojskiego	11
Rysunek 5. Układ linii kolejowych w powiecie zamojskim.....	12
Rysunek 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem (stan na 31.12.2024 r.)	14
Rysunek 7. Róża wiatrów powiatu zamojskiego	20
Rysunek 8. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu zamojskiego	21
Rysunek 9. Lokalizacja rzek i wód na terenie powiatu zamojskiego	22
Rysunek 10. Powiat zamojski na tle Zlewni JCWP rzecznych.....	23
Rysunek 11. Lokalizacja JCWPd nr 90, 120 oraz 121 na terenie powiatu zamojskiego	25
Rysunek 12. Park narodowy na obszarze powiatu zamojskiego	27
Rysunek 13. Natura 2000 na terenie powiatu zamojskiego	27
Rysunek 14. Parki krajobrazowe na terenie powiatu zamojskiego	28
Rysunek 15. Rezerваты przyrody na terenie powiatu zamojskiego	28
Rysunek 16. Obszar chronionego krajobrazu na terenie powiatu zamojskiego	29
Rysunek 17. Pomniki przyrody, stanowisko dokumentacyjne oraz użytki ekologiczne na terenie powiatu zamojskiego	29
Rysunek 18. Lasy na terenie powiatu zamojskiego	31
Rysunek 23. Lokalizacja stacji pomiarowych w województwie lubelskim, wykorzystanych w ocenie za rok 2024.....	43
Rysunek 21. Czujniki jakości Syngeos na terenie powiatu zamojskiego	45
Rysunek 22. Stacje ładowania samochodów elektrycznych na terenie powiatu zamojskiego	49
Rysunek 23. Lokalizacja punktów pomiarowych PEM na terenie województwa lubelskiego w 2023 r.	81
Rysunek 23. Lokalizacja punktów pomiarowych PEM na terenie województwa lubelskiego w 2024 r.	82
Rysunek 24. Lokalizacja instalacji emitujących PEM na terenie powiatu zamojskiego	83
Rysunek 25. Rowy melioracyjne na terenie powiatu zamojskiego.....	87